

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه

سازمان برنامه و بودجه استان زنجان

گزارش اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی سال ۱۳۹۴ استان زنجان

معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

۱۳۹۵

عنوان: گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سال ۱۳۹۴ استان زنجان

مجری: فرشاد محمدی

ناظران: احمد خداوردی و فاطمه صفی

ناشر: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان

تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۵ تیراژ: ۷۵ فروست:

آدرس: زنجان، بلوار دارالقرآن، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان

تلفن: ۳۳۱۴۲۴۲۴-۰۲۴ دورنگار: ۳۳۱۴۲۳۸۳-۰۲۴ کد پستی: ۴۵۱۳۸۶۹۹۹۸

پست الکترونیک: info-zn@mporg.ir جایگاه اینترنتی: zanjan-mporg.ir

تمام حقوق این اثر متعلق به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان می باشد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۱۵
بخش اول: وضعیت کلان	۱۷
فصل اول: تحلیل ساختار جمعیت، بازار	۱۹
کار و سیاست‌های توسعه انسانی	۱۹
- جمعیت	۲۱
- نرخ اشتغال	۲۹
- نرخ بیکاری	۲۹
- بهره‌وری نیروی کار	۳۲
- تشکیل سرمایه انسانی	۳۷
فصل دوم: تحلیل ساختار رشد اقتصادی و ثبات اقتصادی	۴۳
۱- رشد اقتصادی	۴۵
۲- سهم ارزش افزوده بخشی، از محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار	۴۷
۳- درآمد یا تولید سرانه استان	۴۹
۴- نسبت مصرف واسطه/ ستانده کل (کل اقتصاد و بخش‌های اقتصادی)	۵۰
۵- کارایی و بهره‌وری اداری و مدیریتی استان	۵۲
۶- اندازه دولت محلی	۵۵
۷- نظام درآمد- هزینه استان	۵۶
- تورم	۶۳
بخش دوم: وضعیت امور زیربنایی، تولیدی، اجتماعی و قضایی	۷۷
فصل اول: امور زیربنایی	۷۹
- انرژی	۸۱
۱- بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی بخش انرژی	۸۱
- حمل و نقل	۹۶
۱- بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی بخش حمل و نقل استان	۱۰۰
- عمران شهری	۱۰۶
۱- بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی بخش	۱۱۲

۱۲۲	عمران روستایی
۱۲۹	۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی بخش
۱۴۲	مسکن
۱۴۲	۱- بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی بخش
۱۴۹	فصل دوم: امور اجتماعی
۱۵۱	آموزش و پرورش عمومی
۱۵۵	۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی بخش
۱۵۹	تأمین اجتماعی
۱۶۰	۱- بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی بخش
۱۶۴	بهداشت و درمان
۱۶۴	۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی
۱۶۷	فرهنگ و هنر
۱۷۱	فصل سوم: امور تولیدی
۱۷۳	آب
۱۷۳	۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی بخش
۱۷۸	کشاورزی
۱۷۸	۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی بخش
۱۸۴	صنعت و معدن
۱۸۵	۱- شاخص‌های کلیدی اصلی بخش
۱۹۵	فصل چهارم: امور قضایی
۱۹۷	امور قضایی و امنیتی
۱۹۷	۱- عملکرد شاخص‌های کلیدی اصلی بخش

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول شماره ۱- روند تغییرات جمعیت استان طی دوره ۱۳۹۰-۱۳۳۵.....	۲۱.....
جدول شماره ۲- ضریب جوانی جمعیت استان در سال های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰.....	۲۳.....
جدول شماره ۳- شاخص های جمعیتی استان در دوره ۹۴-۱۳۹۰.....	۲۴.....
جدول شماره ۴- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۰.....	۳۰.....
جدول شماره ۵- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۱.....	۳۰.....
جدول شماره ۶- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۲.....	۳۱.....
جدول شماره ۷- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۳.....	۳۱.....
جدول شماره ۸- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۴.....	۳۲.....
جدول شماره ۹- شاخص بهره‌وری نیروی کار استان در سال ۱۳۹۰.....	۳۳.....
جدول شماره ۱۰- شاخص بهره‌وری نیروی کار استان در سال ۱۳۹۱.....	۳۴.....
جدول شماره ۱۱- شاخص بهره‌وری نیروی کار استان در سال ۱۳۹۲.....	۳۴.....
جدول شماره ۱۲- شاخص بهره‌وری نیروی کار استان در سال ۱۳۹۳.....	۳۴.....
جدول شماره ۱۳- مقایسه اجزاء شاخص توسعه انسانی (HDI) جدید و قدیم.....	۳۶.....
جدول شماره ۱۴- نرخ باسوادی جمعیت استان برحسب جنسیت در دوره ۹۴-۱۳۹۰.....	۳۸.....
جدول شماره ۱۵- شاخص توسعه انسانی استان زنجان در در دوره ۹۰-۱۳۸۱.....	۴۰.....
جدول شماره ۱۶- میزان تولید ناخالص داخلی استان به قیمت‌های جاری در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۴۶.....
جدول شماره ۱۷- میزان تولید ناخالص داخلی استان به قیمت‌های ثابت در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۴۶.....
جدول شماره ۱۸- ارزش افزوده رشته فعالیت‌های اقتصادی استان به قیمت‌های جاری در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۴۷.....
جدول شماره ۱۹- میزان رشد ارزش افزوده رشته فعالیت‌های اقتصادی استان به قیمت‌های جاری در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۴۸.....
جدول شماره ۲۰- سهم ارزش افزوده رشته فعالیت‌های اقتصادی استان به قیمت‌های جاری در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۴۸.....
جدول شماره ۲۱- مقایسه تولید سرانه استان و کشور به قیمت جاری سال‌های ۹۳-۱۳۹۰.....	۵۰.....
جدول شماره ۲۲- نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش های اقتصادی استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۵۱.....
جدول شماره ۲۳- نسبت مصرف واسطه‌ای به کل ستانده فعالیت های بخشی اقتصاد استان (ساختار بخشی) در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۵۲.....

جدول شماره ۲۴- بهره‌وری نیروی کار استان به تفکیک بخش در سال ۱۳۹۰	۵۳
جدول شماره ۲۵- بهره‌وری نیروی کار استان به تفکیک بخش در سال ۱۳۹۱	۵۴
جدول شماره ۲۶- بهره‌وری نیروی کار استان به تفکیک بخش در سال ۱۳۹۲	۵۴
جدول شماره ۲۷- بهره‌وری نیروی کار استان به تفکیک بخش در سال ۱۳۹۳	۵۴
جدول شماره ۲۸- شاخص‌های دولت محلی استان در سال‌های ۹۳-۱۳۹۰	۵۶
جدول شماره ۲۹- ضریب برداشت از درآمدهای استانی سال‌های ۹۴-۱۳۹۰	۵۷
جدول شماره ۳۰- عملکرد درآمدهای استانی استان در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰	۵۸
جدول شماره ۳۱- نسبت درآمد مالیاتی به اعتبارات هزینه‌ای استانی در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰	۶۰
جدول شماره ۳۲- شاخص خودکفایی مالی استان ۱۳۹۴-۱۳۹۰	۶۱
جدول شماره ۳۳- شاخص‌های درآمدی و اعتبارات استانی استان در سال‌های ۹۳-۱۳۹۰	۶۳
جدول شماره ۳۴- شاخص عمومی قیمت‌ها و نرخ تورم استان زنجان در دوره ۱۳۹۴-۱۳۹۰	۶۳
جدول شماره ۳۵- شاخص‌های نهادهای مالی بورس منطقه ای زنجان در دوره ۹۴-۱۳۹۰	۶۵
جدول شماره ۳۶- شاخص نهادهای مالی استان در سال ۱۳۹۴	۶۷
جدول شماره ۳۷- سهم شاخص نهادهای مالی استان در سال ۱۳۹۴	۶۷
جدول شماره ۳۸- تسهیلات اعطایی بانک‌های استان در سال ۱۳۹۴	۶۹
جدول شماره ۳۹- سهم تسهیلات اعطایی بانک‌های استان در سال ۱۳۹۴	۶۹
جدول شماره ۴۰- مانده بدهی بخش غیر دولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی بر حسب نوع تسهیلات در پایان سال ۱۳۹۴	۷۰
جدول شماره ۴۱- مانده بدهی بخش غیردولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی بابت تسهیلات اعطایی براساس عقود اسلامی در پایان سال ۱۳۹۴	۷۱
جدول شماره ۴۲- مزیت نسبی بخش بانکی استان در سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰	۷۲
جدول شماره ۴۳- کارایی، مانده سپرده و تعدادکارکنان بانک‌های استان در سال ۱۳۹۱	۷۳
جدول شماره ۴۴- کارایی، مانده سپرده و تعدادکارکنان بانک‌های استان در سال ۱۳۹۲	۷۴
جدول شماره ۴۵- کارایی، مانده سپرده و تعدادکارکنان بانک‌های استان در سال ۱۳۹۳	۷۵
جدول شماره ۴۶- کارایی، مانده سپرده و تعدادکارکنان بانک‌های استان در سال ۱۳۹۴	۷۶
جدول شماره ۴۷- مصرف برق بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰	۸۲
جدول شماره ۴۸- سهم مصرف برق بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰	۸۳
جدول شماره ۴۹- نرخ رشد سالانه مصرف برق بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰	۸۳
جدول شماره ۵۰- میزان مصرف فرآورده‌های نفتی استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰	۸۴

- جدول شماره ۵۱- سهم مصرف فرآورده‌های نفتی استان در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۸۵
- جدول شماره ۵۲- میزان مصرف فرآورده‌های نفتی استان برحسب میلیون بشکه معادل نفت خام در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۸۵
- جدول شماره ۵۳- میزان مصرف فرآورده‌های نفتی کشور در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۸۶
- جدول شماره ۵۴- سهم مصرف فرآورده‌های نفتی کشور در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۸۶
- جدول شماره ۵۵- سهم مصرف فرآورده‌های نفتی استان زنجان از هریک از فرآورده‌های نفتی کشور در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۸۷
- جدول شماره ۵۶- مصرف گاز طبیعی بخش‌های مختلف اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۸۷
- جدول شماره ۵۷- سهم مصرف گاز طبیعی بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۸۸
- جدول شماره ۵۸- سهم مصرف گاز طبیعی استان از کشور در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۸۹
- جدول شماره ۵۹- مصرف نهایی انرژی در استان بر حسب حامل‌های انرژی و بخش در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۹۰
- جدول شماره ۶۰- سهم مصرف بخش‌های استان از مصرف نهایی انرژی بر حسب حامل‌های انرژی در دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰ ۹۱
- جدول شماره ۶۱- شاخص‌های کلان بخش انرژی در استان زنجان در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۹۴
- جدول شماره ۶۲- مصرف سرانه انرژی در استان در دوره ۱۳۹۰-۹۳ ۹۶
- جدول شماره ۶۳- طول و تراکم نسبی انواع راه‌های استان و شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۴ . ۱۰۲
- جدول شماره ۶۴- سهم شهرستانی انواع راه‌های استان در سال ۱۳۹۴ ۱۰۳
- جدول شماره ۶۵- مسافران جابجا شده استان در دوره ۱۳۹۰-۹۴ ۱۰۵
- جدول شماره ۶۶- بارحمل شده استان در دوره ۱۳۹۰-۹۴ ۱۰۵
- جدول شماره ۶۷- مجموعه نقاط ، سیر تکوین و جمعیت نقاط شهری شهرستان‌های استان زنجان در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ ۱۰۶
- جدول شماره ۶۸- توزیع جمعیت شهری شهرستان‌های استان در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ ۱۰۷
- جدول شماره ۶۹- تراکم جمعیت شهری استان زنجان در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ ۱۰۸
- جدول شماره ۷۰- تغییرات جمعیت شهری استان طی سال‌های ۱۳۳۵-۹۴ ۱۰۹
- جدول شماره ۷۱- سهم جمعیت شهرنشین شهرستان‌های استان از جمعیت شهرنشین استان در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ ۱۱۱
- جدول شماره ۷۲- شاخص‌های آب و فاضلاب شهری استان زنجان در سال ۱۳۹۴ ۱۱۳
- جدول شماره ۷۳- سهم انشعاب و فروش آب شرب شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۴ ۱۱۴

جدول شماره ۷۴- وضعیت شبکه جمع‌آوری فاضلاب شهری و انشعابات آن به تفکیک شهرستان در	سال ۱۳۹۴
۱۱۵
جدول شماره ۷۵- سرانه فضای سبز مناطق شهری استان زنجان ۱۳۹۴	۱۱۶
.....
جدول شماره ۷۶- هزینه و درآمد شهرداری‌های استان در سال ۱۳۹۰	۱۲۰
.....
جدول شماره ۷۷- هزینه و درآمد شهرداری‌های استان در سال ۱۳۹۴	۱۲۱
.....
جدول شماره ۷۸- مشخصات سکونتگاه‌های شهری و روستایی شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۴	۱۲۲
.....
جدول شماره ۷۹- توزیع جمعیت روستایی استان به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴	۱۲۴
.....
جدول شماره ۸۰- مقایسه روند تحولات خانوار و بعد خانوار جمعیت استان ونقاط روستایی استان در طول	سالهای ۱۳۹۴-۱۳۵۵
۱۲۶
جدول شماره ۸۱- تغییرات جمعیت نقاط روستایی استان در سال‌های ۹۴-۱۳۳۵	۱۲۸
.....
جدول شماره ۸۲- آبادی‌های برخوردار از آب شرب سالم لوله‌کشی شده استان به تفکیک شهرستان در	سال ۱۳۹۴
۱۳۰
جدول شماره ۸۴- روستاهای بهره‌مند از آب‌لوله‌کشی به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴	۱۳۲
.....
جدول شماره ۸۵- آبادی‌های دارای سکنه بهره‌مند از برق به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴	۱۳۳
.....
جدول شماره ۸۶- آبادی‌های برخوردار از گاز طبیعی شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۴	۱۳۵
.....
جدول شماره ۸۷- وضعیت راه‌های روستایی شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۴	۱۳۷
.....
جدول شماره ۸۸- وضعیت آبادی‌های برخوردار از مطالعات هادی روستایی استان به تفکیک شهرستان در	سال ۱۳۹۴
۱۳۹
جدول شماره ۸۹- توزیع شهرستانی اجرای طرح هادی روستاهای استان تا سال ۱۳۹۳	۱۴۰
.....
جدول شماره ۹۰- مقایسه تعداد و مقدار تولید واحدهای مسکونی استان به ازای هر هزار نفر جمعیت در	دوره ۹۰-۱۳۸۵
۱۴۴
جدول شماره ۹۱- تعداد خانوار، واحدهای مسکونی، تراکم خانوار و نفر در واحد مسکونی استان در دوره	۱۳۹۰-۱۳۸۵
۱۴۵
جدول شماره ۹۲- دفاتر پستی فعال شهرستان‌های استان در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴	۱۴۶
.....
جدول شماره ۹۳- تعداد مرسولات پستی استان در سال ۱۳۹۴	۱۴۷
.....
جدول شماره ۹۴- تعداد تلفن‌های ثابت و همراه استان تا سال ۱۳۹۴	۱۴۸
.....
جدول شماره ۹۵- مزیت نسبی بخش پست و مخابرات استان زنجان در دوره ۹۳-۱۳۹۰	۱۴۸
.....
جدول شماره ۹۶- شاخص آموزش و پرورش استان در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴	۱۵۲
.....
جدول شماره ۹۷- مربیان و مراکز ثابت آموزش فنی و حرفه‌ای استان در سال ۱۳۹۴	۱۵۳
.....

جدول شماره ۹۸- آموزش دیدگان مراکز ثابت آموزش فنی و حرفه ای استان بر حسب گروه های عمده آموزشی و به تفکیک جنس و شهرستان در سال ۱۳۹۴.....	۱۵۴
جدول شماره ۹۹- آموزشگران تمام وقت موسسات آموزش عالی استان زنجان در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴.....	۱۵۶
جدول شماره ۱۰۰- دانشجویان استان به تفکیک دوره و گروه تحصیلی سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴.....	۱۵۷
جدول شماره ۱۰۱- دانشجویان استان به تفکیک نوع وابستگی و دوره تحصیلی سال ۱۳۹۴-۹۵ ...	۱۵۷
جدول شماره ۱۰۲- تعداد دانشجویان دانش آموخته سال تحصیلی ۱۳۹۴-۹۵ بر حسب دوره و گروه تحصیلی	۱۵۸
جدول شماره ۱۰۳- تعداد دانشجویان ثبت نام کننده سال تحصیلی ۱۳۹۴-۹۵ بر حسب دوره و گروه تحصیلی	۱۵۹
جدول شماره ۱۰۴- بیمه شدگان اصلی و تبعی تحت پوشش اداره کل بیمه سلامت استان زنجان در سال ۱۳۹۴.....	۱۶۱
جدول شماره ۱۰۴- سهم شهرستانی بیمه شدگان اصلی و تبعی تحت پوشش اداره کل بیمه سلامت استان زنجان در سال ۱۳۹۴ (دنباله).....	۱۶۲
جدول شماره ۱۰۵- بیمه شدگان اصلی و تبعی استان تحت تأمین اجتماعی سال ۱۳۹۴.....	۱۶۳
جدول شماره ۱۰۶- شاخص های بهداشت و درمان استان در سال های ۱۳۹۴-۱۳۹۳.....	۱۶۵
جدول شماره ۱۰۷- شاخص های بهداشت و درمان استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۶۵
جدول شماره ۱۰۸- مشخصات مربوط به کتابخانه های عمومی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۶۸
جدول شماره ۱۰۹- مشخصات مطبوعات فعال استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۶۸
جدول شماره ۱۱۰- میزان تولید برنامه های رادیو و تلویزیون مرکز زنجان بر حسب موضوع در سال ۱۳۹۴.....	۱۶۹
جدول شماره ۱۱۱- میزان تولید برنامه ها در مرکز زنجان به تفکیک مخاطب.....	۱۷۰
جدول شماره ۱۱۲- تعداد ازدیدکنندگان از موزه ها و بناهای تاریخی استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۷۰
جدول شماره ۱۱۳- گردشگران خارجی استفاده کننده از هتل ها بر حسب کشور متبوع.....	۱۷۰
جدول شماره ۱۱۴- مشخصات منابع آب های زیرزمینی استان در سال آبی ۱۳۹۴-۹۳.....	۱۷۴
نمودار شماره ۳۰- تعداد و مقدار تخلیه چاه های عمیق شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۷۵
جدول شماره ۱۱۵- منابع ، مصارف و استحصال آب های سطحی و زیرزمینی استان در دوره ۱۳۹۰-۹۴.....	۱۷۷

جدول شماره ۱۱۶- سطح کاشت و میزان تولید محصولات کشاورزی استان از دوره ۹۴-۱۳۹۲	۱۷۹
جدول شماره ۱۱۷- سطح مراتع و جنگلهای استان در سال ۱۳۹۴	۱۸۰
جدول شماره ۱۱۸- تولیدات دامی و آبزیان استان در دوره ۱۳۹۲-۱۳۹۴	۱۸۲
جدول شماره ۱۱۹- شاخص کلان بخش کشاورزی سال ۱۳۹۰-۱۳۹۳	۱۸۲
جدول شماره ۱۲۰- مزیت نسبی بخش کشاورزی استان برحسب گروه‌های اصلی در سال‌های ۱۳۹۳-	
۱۳۹۰	۱۸۳
جدول شماره ۱۲۱- میزان نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش کشاورزی استان برحسب گروه‌های اصلی در سال‌های ۱۳۹۳- ۱۳۹۰	۱۸۴
جدول شماره ۱۲۲- مزیت نسبی بخش صنعت و معدن استان در سال‌های ۹۳-۱۳۹۰	۱۸۶
جدول شماره ۱۲۳- میزان نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش صنعت و معدن استان برحسب گروه‌های اصلی در سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰	۱۸۶
جدول شماره ۱۲۴- وضعیت کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان در سال‌های ۹۳-	
۱۳۹۲	۱۸۸
جدول شماره ۱۲۵- شاخص کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان در سال‌های ۹۳-	
۱۳۹۲	۱۸۹
جدول شماره ۱۲۶- شاخص کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان در سال‌های ۹۳-	
۱۳۹۲	۱۸۹
جدول شماره ۱۲۷- ارزش صادرات انواع کالا از گمرک استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰	۱۹۰
جدول شماره ۱۲۸- سهم ارزش صادرات انواع کالا از گمرک استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰	۱۹۱
جدول شماره ۱۲۹- ارزش واردات انواع کالا از گمرک استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰	۱۹۳
جدول شماره ۱۳۰- سهم ارزش واردات انواع کالا از گمرک استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰	۱۹۳
جدول شماره ۱۳۱- تعداد و سهم تصادفات وسایل نقلیه شهری و برون شهری استان در دوره ۹۴-۱۳۹۰	۱۹۸
جدول شماره ۱۳۲- شاخص‌های بخش امور قضایی استان در دوره ۹۲- ۱۳۹۰	۲۰۰

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار شماره ۱- هرم سنی جمعیت استان زنجان در سال ۱۳۹۰.....	۲۲
نمودار شماره ۲- تحولات جمعیت شهری و روستایی استان در دوره ۱۳۹۴-۱۳۹۰.....	۲۶
نمودار شماره ۳- نرخ باسوادی جمعیت استان برحسب جنسیت در دوره ۹۴-۱۳۹۰.....	۳۸
نمودار شماره ۴- شاخص توسعه انسانی استانهای کشور در سال ۱۳۹۰.....	۴۱
نمودار شماره ۵- ضریب برداشت درآمد استانی سالهای ۹۴-۱۳۹۰.....	۵۸
نمودار شماره ۶- نسبت درآمد مالیاتی به کل درآمد استان در سالهای ۹۴-۱۳۹۰.....	۵۹
نمودار شماره ۷- نسبت درآمد مالیاتی به اعتبارات هزینه‌ای استان در سالهای ۹۴-۱۳۹۰.....	۶۰
نمودار شماره ۸- شاخص خودکفایی مالی استان در طول سالهای ۹۴-۱۳۹۰.....	۶۲
نمودار شماره ۹- سهم سپرده‌های بانکی بانک‌های استان در سال ۱۳۹۴.....	۶۸
نمودار شماره ۱۰- سهم تسهیلات اعطایی بانک‌های استان در سال ۱۳۹۴.....	۶۹
نمودار شماره ۱۱- میزان مصرف فرآورده‌های نفتی استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۸۴
نمودار شماره ۱۲- میزان مصرف گاز طبیعی بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۸۸
نمودار شماره ۱۳- روند مصرف نهایی انرژی در استان زنجان در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۹۲
نمودار شماره ۱۴- ترکیب مصرف نهایی انرژی استان بر حسب نهاده‌های اصلی انرژی در دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰.....	۹۳
نمودار شماره ۱۵- شدت مصرف انرژی در استان زنجان در دوره ۹۳-۱۳۹۰.....	۹۵
نمودار شماره ۱۶- روندافزایش جمعیت شهری استان در سال ۱۳۹۴-۱۳۳۵.....	۱۱۰
نمودار شماره ۱۷- سهم جمعیت شهری شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۰.....	۱۱۱
نمودار شماره ۱۸- مقایسه هزینه‌ها و درآمد شهرداری‌های استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۱۹
نمودار شماره ۱۹- مقایسه وضعیت آبادی‌های شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۲۳
نمودار شماره ۲۰- سهم جمعیت روستایی شهرستانهای استان زنجان از جمعیت روستایی استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۲۵
نمودار شماره ۲۱- روند تغییرات سهم جمعیت روستایی از کل جمعیت استان در طول سالهای ۹۰-۱۳۳۵.....	۱۲۷
نمودار شماره ۲۲- رشد سالانه جمعیت روستایی استان در سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۵.....	۱۲۹
نمودار شماره ۲۳- مقایسه آبادی‌های برخوردار از آب‌لوله‌کشی و دارای سکنه استان در سال ۱۳۹۴.....	۱۳۱
نمودار شماره ۲۴- مقایسه آبادی‌های برق دار با آبادی‌های دارای سکنه استان سال ۱۳۹۴.....	۱۳۳

نمودار شماره ۲۵- آبادی‌های بهره مند از گاز طبیعی به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴	۱۳۶
نمودار شماره ۲۶- توزیع شهرستانی راه های روستایی استان به تفکیک آسفالت و شوسه در سال ۱۳۹۴	۱۳۸
نمودار شماره ۲۷- توزیع شهرستانی روستاهای برخوردار از مطالعات اولیه و بازنگری هادی روستایی تا سال ۱۳۹۴	۱۴۱
نمودار شماره ۲۸- توزیع شهرستانی روستاهای برخوردار از اجرای طرح هادی روستایی تا سال ۱۳۹۴	۱۴۲
نمودار شماره ۲۹- دانشجویان آموزش عالی استان به تفکیک نوع وابستگی و دوره تحصیلی در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵	۱۵۸
نمودار شماره ۳۰- تعداد و مقدار تخلیه چاه های عمیق شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴	۱۷۵
نمودار شماره ۳۱- سطح مراتع و جنگلهای شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴	۱۸۱
نمودار شماره ۳۲- ارزش صادرات انواع کالا از گمرک استان در سال ۱۳۹۴	۱۹۲
نمودار شماره ۳۳- ارزش واردات انواع کالا از گمرک استان در سال ۱۳۹۴	۱۹۴
نمودار شماره ۳۴- سهم تصادفات درون شهری و برون شهری از کل تصادفات استان در دوره ۱۳۹۰-۹۴	۱۹۹

پیشگفتار

به منظور ترسیم و تصویر فضای توسعه استان در چارچوب برنامه کلان کشور، سازمان مدیریت و برنامه ریزی هرساله اقدام به تهیه و تدوین گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان می نماید. این گزارش حاوی آخرین وضعیت و عملکرد بخش های مختلف توسعه در برهه زمانی عموماً کوتاه مدت می باشد.

آمار و اطلاعات ارائه شده در مورد متغیرها و شاخص های زیربند اهداف توسعه ای، مبتنی بر سازگار با چارچوب تحلیل شرایط موجود و ترسیم وضعیت مطلوب است؛ به گونه ای که نیازهای ضروری و اساسی برنامه ریزان و تصمیم گیران هر یک از حوزه ها را مرتفع نموده و بعنوان یکی از ابزارهای مناسب تصمیم سازی در پیمودن مسیر رشد و توسعه پایدار قلمداد می شود. گزارش حاضر در دو بخش؛ کلان و تحلیل امور چهارگانه زیربنایی، تولیدی، اجتماعی و قضایی تنظیم گردیده است.

لازم میدانم از مساعدت مدیران محترم و کارشناسان دستگاه های اجرایی استان، بانکها و شرکتهای دولتی، نیمه دولتی و سایر عزیزانی که به نحوی در تهیه و انتشار این کتاب کمال همکاری را با این مجموعه مبذول داشته اند قدردانی نمایم. همچنین شایسته است از همکاران حوزه معاونت هماهنگی برنامه و بودجه سازمان که در نگارش این کتاب از هیچ تلاشی دریغ نورزیده اند؛ کمال تشکر را داشته باشم.

امیداست صابنظران، فرهیختگان و کارشناسان محترم حوزه های مختلف توسعه، نظرات، انتقادات و پیشنهادات سازنده خود، موجبات اعتلا و ارتقاء گزارشهای آتی سازمان رافراهم سازند

شهرام طهماسبی

رئیس سازمان

بخش اول
وضعیت کلان

فصل اول

**تحلیل ساختار جمعیت، بازار
کار و سیاست‌های توسعه انسانی**

- جمعیت

الف) ترکیب سنی و جنسی جمعیت استان

- جمعیت و نرخ رشد

براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰، جمعیت استان زنجان ۱۰۱۵ هزار نفر بوده که ۶۳۴ هزار نفر در مناطق شهری و ۳۸۰ هزار نفر در مناطق روستایی استان ساکن بوده است. از جمعیت ۹۴۶ هزار نفری سال ۱۳۹۰، ۵۰۹ هزار نفر مرد و ۵۰۶ هزار نفر زن بوده است. نرخ رشد سالانه جمعیت استان در نیم دهه (۱۳۸۵-۱۳۹۰)، معادل ۱/۰۴ درصد بوده است. در سال ۱۳۹۰، سهم جمعیت استان زنجان از کل جمعیت کشور معادل ۱/۳۵ درصد بوده است. سهم جمعیت سال ۱۳۹۰ استان از کشور نسبت به سال ۱۳۸۵ در حدود ۰/۲ درصد کاهش یافته است.

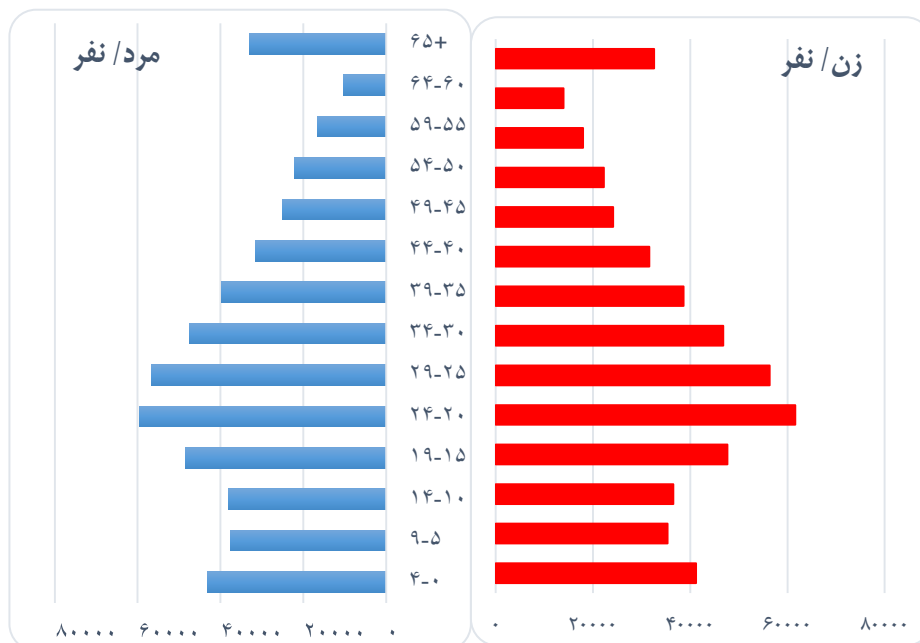
جدول شماره ۱- روند تغییرات جمعیت استان طی دوره ۱۳۹۰-۱۳۳۵

واحد: نفر/ درصد

سال	جمعیت	شهری	روستایی	متوسط رشد سالانه
۱۳۳۵	۳۸۶۲۰۱	۴۷۱۵۹	۳۳۹۰۴۲	**
۱۳۴۵	۴۶۷۲۶۲	۱۱۱۹۰۷	۳۵۵۳۵۵	۱/۹۲
۱۳۵۵	۵۸۴۵۷۰	۱۷۲۵۳۹	۴۱۲۰۳۱	۲/۲۷
۱۳۶۵	۷۸۵۴۹۷	۳۴۴۴۶۳	۴۴۱۰۳۴	۳
۱۳۷۵	۹۰۱۷۲۴	۴۶۲۰۸۰	۴۳۹۶۴۴	۱/۳۹
۱۳۸۵	۹۶۴۶۰۱	۵۶۶۹۹۱	۳۹۷۶۱۰	۰/۶۸
۱۳۹۰	۱۰۱۵۷۳۴	۶۳۴۸۰۹	۳۸۰۹۲۵	۱/۰۴

مأخذ: ۱- سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال‌های مربوطه

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۱- هرم سنی جمعیت استان زنجان در سال ۱۳۹۰

مأخذ: سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰

- ضریب جوانی

طبق شاخص ضریب جوانی یا همان ورتهایم^۱، اگر سهم و یا نسبت جمعیت زیر ۱۵ سال هر جامعه به مرز ۲۰ درصد برسد نمایانگر جامعه‌ای پیر خواهد بود.

براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن جمعیت سال های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰، شاخص ضریب جوانی یا همان شاخص ورتهایم جمعیت استان زنجان به ترتیب در سال ۱۳۸۵ معادل ۲۵ درصد و در سال ۱۳۹۰ به ۲۳ درصد کاهش بوده است. در طول این نیم دهه شاخص ضریب جوانی جمعیت استان در حدود ۲ درصد کاهش یافته است.

۱- مرکز آمار ایران. شاخص ورتهایم $\sum_0^w P \geq 40\% \sum_0^{14} P$

طبق نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن جمعیت سال های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰، شاخص ضریب جوانی جمعیت مناطق شهری استان به ترتیب سال های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ معادل ۲۳ و ۲۲ درصد بوده است. این شاخص در مناطق روستایی به ترتیب سال های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ معادل ۲۸ و ۲۴ درصد بوده است شاخص ضریب جوانی مناطق شهری و روستایی استان در حال نزدیک شدن به مرز ۲۰ درصد بوده و کاهش این ضریب موجب افزایش شاخص پیری جمعیت و کاهش باروری آن خواهد شد.

جدول شماره ۲- ضریب جوانی جمعیت استان در سال های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰

واحد: درصد

شرح	کل	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۵	۲۵	۲۳	۲۸
۱۳۹۰	۲۳	۲۲	۲۴

مأخذ: ۱- سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال های مربوطه

۲- محاسبه گزارش

- نسبت جنسی

نسبت جنسی معیار بسیار مهم و پرکاربرد در شناخت و تحلیل جمعیت است و از تقسیم جمعیت مردان به جمعیت زنان به دست می‌آید و با ضرب آن در ۱۰۰ بیانگر تعداد مردان در مقابل هر ۱۰۰ زن است. عدد ۱۰۰ بیانگر توازن بین دو جنس است و فزونی آن از ۱۰۰ نشان‌دهنده بیشتر بودن تعداد مردان نسبت به زنان است و یا برعکس آن می‌تواند باشد.

نسبت جنسی بین ۹۵ تا ۱۰۲ در کل جمعیت یک نسبت معمول به حساب می‌آید. نسبت‌های بیش از دامنه ۹۰ تا ۱۰۵ به عنوان نسبت‌های فوق‌العاده و مفرط شناخته می‌شوند. نسبت جنسی می‌تواند به واسطه مهاجرت یا مرگ و میر شدید یک جنس تحت تأثیر قرار گیرد و از محدوده معمول فراتر رود.

مطابق نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰، از جمعیت ۱۰۱۵۷۳۴ نفری استان، ۵۰۹۱۹۲ نفر مرد (۵۰/۱۳ درصد) و ۵۰۶۵۴۲ نفر زن (۴۹/۸۷ درصد) بوده است. این ارقام طبق نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن جمعیت سال ۱۳۸۵ برابر با ۴۸۱۶۹۹ نفر مرد (۴۹/۹۳ درصد) و ۴۸۲۹۰۲ نفر زن (۵۰/۰۷ درصد) بوده است.

بنابراین نسبت جنسی جمعیت استان در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ به ترتیب معادل ۹۹/۸ و ۱۰۰/۵ درصد بوده است. در مقایسه نسبت جنسی سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰، شاهد افزایش جمعیت مردان نسبت به جمعیت زنان استان بوده ایم.

۴- تراکم نسبی جمعیت

نحوه اشغال بخش‌های مختلف سرزمین به نوعی نشانگر هویت خاص اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن و ارائه‌دهنده چشم اندازه‌های متفاوت موجود در آن است.

تراکم جمعیت از جمله شاخص‌هایی است که در این زمینه قابل طرح و بررسی است، این شاخص جمعیتی که از رابطه میان تعداد جمعیت و مساحت محدوده تحت اشغال آن حاصل می‌شود، ویژگی‌های جمعیتی در بُعد توزیع فضایی را به خوبی به نمایش می‌گذارد. تراکم نسبی جمعیت استان در سال ۱۳۹۴، معادل ۴۷/۹ نفر در هر کیلومترمربع بوده است.

جدول شماره ۳- شاخص‌های جمعیتی استان در دوره ۹۴-۱۳۹۰

واحد: نفر / درصد / کیلومترمربع

شرح	جمعیت	جمعیت شهری	جمعیت روستایی	ضریب شهرنشینی	نسبت جنسی	تراکم جمعیت	ضریب تکفل خالص
۱۳۹۰	۱۰۱۵۷۳۴	۶۴۳۳۲۴	۳۷۲۴۱۰	۶۳/۳	۱۰۰/۵	۴۶	۲/۳
۱۳۹۱	۱۰۲۶۸۳۱	۶۵۶۸۳۵	۳۶۹۹۹۵	۶۴	۱۰۰/۷	۴۶	۲/۴
۱۳۹۲	۱۰۲۸۲۸۱	۶۷۰۶۵۳	۳۶۷۶۲۸	۶۴/۶	۱۰۰/۸	۴۷	۲/۴
۱۳۹۳	۱۰۵۰۰۹۱	۶۸۴۷۸۵	۳۶۵۳۰۷	۶۵/۲	۱۰۰/۵	۴۷	۲/۶
۱۳۹۴	۱۰۶۲۲۷۰	۶۹۹۲۳۸	۳۶۳۰۳۲	۶۵/۸	۱۰۰/۴	۴۸	۲/۵

مأخذ: ۱- سازمان برنامه و بودجه استان

۲- محاسبه گزارش

- ضریب تکفل خالص

ضریب تکفل خالص عبارتست از نسبت کل جمعیت جامعه به جمعیت شاغل منهای یک است و شاخص این ضریب نشان می‌دهد که یک نفر شاغل در این جامعه چند نفر به غیر از خودش را سرپرستی و یا جوابگوی نیازهای چند نفر می‌باشد.

مطابق نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰، شاخص ضریب تکفل خالص استان معادل ۲/۳ نفر بوده است. در طول سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۴، شاخص ضریب تکفل خالص استان با روند افزایشی همراه بوده؛ به طوری که از ۲/۳ نفر در سال ۱۳۹۰ به ۲/۵ نفر در سال ۱۳۹۴ رسیده است. افزایش ضریب شاخص تکفل نشان دهند افزایش سهم شاخص بیکاری و سرپرستی برای افراد بیکار جامعه بوده است که این ضریب برای استان در حال افزایش است.

ب) بررسی جمعیت شهری و روستایی استان

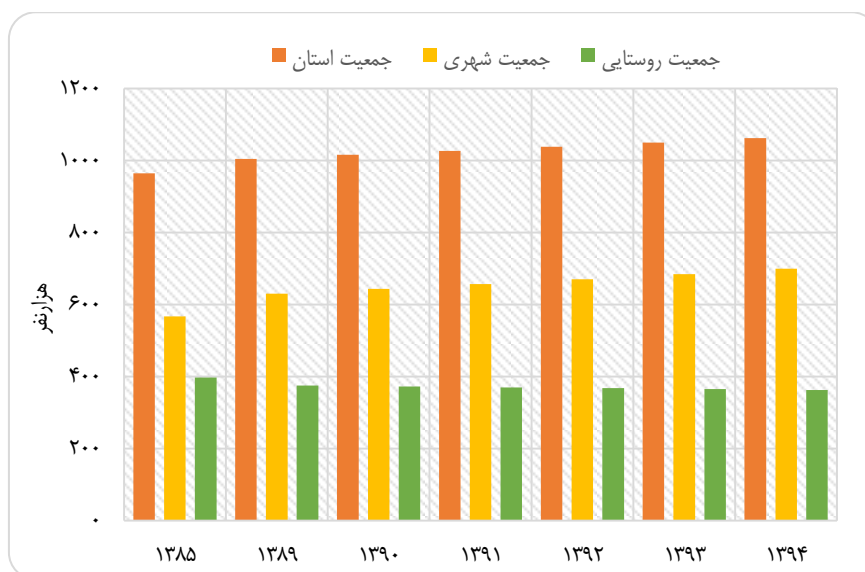
- ضریب شهرنشینی و تحولات نرخ رشد شهری و روستایی

در سال ۱۳۹۴، استان زنجان متشکل از ۲۱ کانون شهری، ۹۳۲ آبادی دارای سکنه و ۲۵۴ آبادی خالی از سکنه بوده است. شهر زنجان بزرگترین شهر این استان به عنوان مرکز استان و تنها شهر بالای یکصد هزار نفر جمعیت در این استان است.

در سال ۱۳۹۰، جمعیت شهری استان ۶۴۳۳۲۴ نفر و جمعیت روستایی آن ۳۷۲۴۱۰ نفر (معادل ۳۷ درصد) بوده است. در همین سال، ضریب شهرنشینی استان معادل ۶۳ درصد بوده است.

در سال ۱۳۹۴ از جمعیت ۱۰۶۲۲۷۰ نفر استان ۶۹۹۲۳۸ نفر ساکن شهرها و مابقی (معادل ۳۴ درصد) ساکن روستاهای استان بوده اند. در همین سال ضریب شهرنشینی استان معادل ۶۶ درصد بوده است. طی چهار سال ضریب شهرنشینی استان ۳ درصد افزایش داشته و به همان میزان سهم روستانشینی استان کاهش یافته است.

بررسی روند نرخ رشد سالانه جمعیت شهری و روستایی استان بیانگر این موضوع است که در دوره ۵ ساله (۹۰-۱۳۸۵) نرخ رشد جمعیت شهری با شتاب ۲/۲۹ درصد مواجه بوده در حالی که در همین دوره مذکور نرخ رشد سالانه جمعیت مناطق روستایی استان با ضریب ۰/۸۵- درصد روبرو بوده است.

نمودار شماره ۲- تحولات جمعیت شهری و روستایی استان در دوره ۱۳۹۴-۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۳

ج) بازار کار

بازار کار یکی از بازارهای مهم اقتصاد ملی است که نیروی انسانی با مؤلفه‌های عرضه و تقاضا، بازوهای نیرومند این بازار را تشکیل می‌دهد.

با توجه به اهمیت بازار کار، بروز هرگونه عدم تعادل در این بازار، تبعات سیاسی و اجتماعی عدیده‌ای بر پیکره جوامع بر جای خواهد گذاشت. از آنجاکه موضوع اشتغال و بیکاری از چالش‌ها

و دغدغه‌های اساسی در اغلب دولتهاست؛ بنابراین کاهش میزان بیکاری و افزایش میزان اشتغال، توجه و تعمق همه متصدیان امر را می‌طلبد.

مرکز آمار ایران در نظام آمارگیری خود مشاغل را این‌گونه تعریف کرده است که همه افراد ده ساله و بیشتر که حداقل ۱ ساعت در هفته کار کرده است، شاغل محسوب می‌شود. بنابر این فعالیت‌هایی که چه از طریق مشاغل تخصصی و رسمی یا کارهای غیررسمی مانند کاسپی و ... که به درآمد و دستمزد منجر شود به‌عنوان کار و اشتغال محسوب می‌شود؛ به طوری که با این دیدگاه در طبقه‌بندی‌های اشتغال از نظر اقتصادی، اصطلاح "شغل کاذب" وجود ندارد.

اما از نظر جامعه‌شناسی که بیشتر به هنجارها و ناهنجارها و بررسی زمینه‌ها و علل پدیده‌های اجتماعی می‌پردازد، مفهوم کار، اشتغال و بیکاری، معانی دیگری به خود می‌گیرد؛ با این دید، کار و اشتغال به معنی فعالیت‌هایی‌اند که از ثبات و پایداری بیشتری برخوردارند، بنابراین بر فعالیت‌هایی که مطابق با هنجارهای اجتماعی نیست مثل قاچاق و...، یا آنچه مورد رضایت فرد نیست و کفایت اقتصادی او را نمی‌کند، چون از ثبات و دوام برخوردار نیست، نمی‌توان شغل و یا کار نامید و از آنها به‌عنوان "شغل کاذب" یاد می‌کنند.

بررسی نرخ مشارکت جمعیت استان زنجان در طول سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۹۰ نشان می‌دهد که این شاخص از نوسانات مختلف کاهش و یا افزایش مواجه بوده است، به طوری‌که نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت استان در سال ۱۳۹۰ معادل ۴۱/۶ درصد و در سال ۱۳۹۴ به ۳۹/۹ درصد کاهش یافته است. نرخ مشارکت اقتصادی سال ۱۳۹۴ استان نسبت به سال ۱۳۹۰، ۱/۷ درصد کاهش داشته است.

در سال ۱۳۹۰ نرخ مشارکت اقتصادی کشور ۳۶/۹ درصد بوده که درمقایسه با نرخ مشارکت اقتصادی استان ۴/۷ درصد کمتر است. در همین سال شاخص نرخ مشارکت اقتصادی مناطق شهری استان ۱/۱ درصد و روستایی آن در حدود ۱۰ درصد بالاتر از شاخص‌های مشابه کشوری بوده است.

در سال ۱۳۹۴، ۱/۷ درصد از میزان مشارکت اقتصادی استان نسبت به سال ۱۳۹۰ کاسته شده است، در حالیکه همین شاخص در سطح کشور در این سالها از روند افزایشی برخوردار شده

و ۰/۹ درصد به میزان مشارکت اقتصادی آن افزوده شده است. در همین سال ها نرخ مشارکت اقتصادی نقاط شهری استان با ۰/۱ درصد و نقاط روستایی آن با کاهش ۲/۲ درصد مواجه بوده ، اما نرخ مشارکت اقتصادی مناطق شهری و روستایی کشور به ترتیب با افزایش ۱/۲ درصد و ۰/۱ درصد همراه بوده است.

– تقاضای نیروی کار

– جمعیت فعال

جمعیت فعال، مجموع شاغلان و بیکاران ۱۰ ساله و بیشتر را شامل می شود. جمعیت فعال استان در سال ۱۳۹۰ برابر با ۳۴۴۳۶۸ نفر بود که در سال ۱۳۹۴ به ۳۳۶۰۵۳ نفر کاهش یافته است؛ به بیان دیگر در این ۴ سال ۶ درصد از جمعیت فعال استان کم شده است.

– نرخ مشارکت اقتصادی

نرخ مشارکت اقتصادی با توجه به نقش کلیدی که در عرضه نیروی کار و تعیین نرخ بیکاری دارد از جمله متغیرهای اثرگذار در بازار کار به شمار می رود.

براساس تعریف، نرخ مشارکت اقتصادی عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) به جمعیت در سن کار ۱۰ سال به بالا (یا ۱۵ سال به بالا مطابق تعریف سازمان جهانی کار). در سال ۱۳۹۰ نرخ مشارکت اقتصادی استان ۴۱/۶ درصد بود که در سال ۱۳۹۴ به ۳۹/۹ درصد کاهش یافته است. روند نزولی این شاخص در طول سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳ در میان جمعیت مردان استان از نرخ ۶۵/۵ درصد به نرخ ۶۴/۷ درصد رسیده و همچنین نرخ مشارکت اقتصادی زنان استان هم از ۱۸ درصد به نرخ ۱۵/۳ درصد کاهش یافته است. به طوریکه کاهش میزان مشارکت اقتصادی زنان استان طی این چهار سال ۳ برابر مردان استان بوده است.

– نرخ مشارکت اقتصادی مناطق شهری

نرخ مشارکت اقتصادی سال ۱۳۹۰ مناطق شهری استان ۳۶/۹ درصد بود که در سال ۱۳۹۴ به ۳۷/۱ درصد افزایش یافته است. نرخ مشارکت اقتصادی سال ۱۳۹۰ مردان شهری استان ۶۱/۶ درصد بود که در سال ۱۳۹۴ به ۶۱/۲ کاهش یافته است.

نرخ مشارکت اقتصادی زنان شهری استان در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ به ترتیب ۱۱/۷ و ۱۲/۳ درصد بود. نرخ مشارکت اقتصادی زنان شهری استان در این دوره با ۱/۳ درصد افزایش همراه بوده است.

– نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت مناطق روستایی استان

در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ نرخ مشارکت اقتصادی مناطق روستایی استان به ترتیب ۴۹/۸ و ۴۵/۵ درصد بود. کاهش نرخ مشارکت اقتصادی چهار سال اخیر مناطق روستایی استان معادل ۲/۲- درصد بوده است.

نرخ مشارکت اقتصادی مردان روستایی استان از ۷۳/۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۷۲ درصد در سال ۱۳۹۴ رسیده است. در همین دوره نرخ مشارکت اقتصادی زنان روستایی استان از ۲۸/۳ درصد به ۲۱/۱ درصد کاهش یافته است. طی چهار سال ۱/۴ درصد از نرخ مشارکت اقتصادی مردان روستا و ۷/۲ درصد از نرخ مشارکت اقتصادی زنان روستا کم شده است.

– نرخ اشتغال

نرخ اشتغال سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ استان به ترتیب ۹۱/۶ درصد و ۹۰/۴ درصد بوده است. در این دوره نرخ اشتغال مردان از ۹۲/۵ درصد به ۹۱/۱ درصد و نرخ اشتغال زنان از ۸۸/۶ درصد به ۸۷/۳ درصد کاهش یافته است.

(د) عرضه نیروی کار

– نرخ بیکاری

این نماگر یکی از نماگرهای مهم در تعیین میزان عرضه نیروی کار در مناطق است. در سال ۱۳۹۰ نرخ بیکاری استان معادل ۸/۴ درصد بود که در سال ۱۳۹۴ به ۹/۶ درصد افزایش یافته است. نرخ رشد سالانه بیکاری استان در طول ۴ سال گذشته معادل ۳/۴ درصد بوده است. در سال ۱۳۹۰ نرخ بیکاری جمعیت مردان استان ۷/۵ درصد و در سال ۱۳۹۴، ۸/۹ درصد بوده است. نرخ بیکاری جمعیت زنان استان از ۱۱/۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۱۲/۷ درصد در سال ۱۳۹۴ رسیده است.

طی ۴ سال نرخ رشد سالانه بیکاری مردان و زنان روستایی به ترتیب ۴/۴ درصد و ۲/۷ درصد بوده است.

جدول شماره ۴- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۰

واحد: درصد

نرخ بیکاری	نرخ اشتغال	نرخ مشارکت اقتصادی	شرح	
۸/۴	۹۱/۶	۴۱/۶	کل	کل استان
۷/۵	۹۲/۵	۶۵/۸	مرد	
۱۱/۴	۸۸/۶	۱۸	زن	
۱۲	۸۸	۳۶/۹	کل	مناطق شهری
۹/۷	۹۰/۳	۶۱/۶	مرد	
۲۴/۷	۷۵/۳	۱۱/۷	زن	
۳/۷	۹۶/۳	۴۹/۸	کل	مناطق روستایی
۴/۳	۹۵/۷	۷۳/۴	مرد	
۲/۴	۹۷/۶	۲۸/۳	زن	

مأخذ: نتایج فصلی و سالانه نیروی کار سال ۱۳۹۰

جدول شماره ۵- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۱

واحد: درصد

نرخ بیکاری	نرخ اشتغال	نرخ مشارکت اقتصادی	شرح	
۱۱/۲	۸۸/۸	۴۲/۱	کل	کل استان
۹/۵	۹۰/۵	۶۴/۹	مرد	
۱۷/۲	۸۲/۸	۱۹/۳	زن	
۱۵/۸	۸۴/۲	۳۹/۲	کل	مناطق شهری
۱۲/۱	۸۷/۹	۶۲/۴	مرد	
۳۲/۱	۶۷/۹	۱۴/۸	زن	
۴/۵	۹۵/۵	۴۷/۳	کل	مناطق روستایی
۵	۹۵	۶۹/۶	مرد	
۳/۵	۹۶/۵	۲۶/۶	زن	

مأخذ: نتایج فصلی و سالانه نیروی کار سال ۱۳۹۱

جدول شماره ۶- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۲

واحد: درصد

نرخ بیکاری	نرخ اشتغال	نرخ مشارکت اقتصادی	شرح	
۹/۹	۹۰/۱	۳۹	کل	کل استان
۸/۷	۹۱/۳	۶۴/۵	مرد	
۱۵/۴	۸۴/۶	۱۴/۲	زن	
۱۳/۳	۸۶/۷	۳۷/۵	کل	مناطق شهری
۱۰/۷	۸۹/۳	۶۲/۶	مرد	
۲۶/۱	۷۳/۹	۱۲/۷	زن	
۴/۶	۹۵/۴	۴۱/۵	کل	مناطق روستایی
۵/۴	۹۴/۶	۶۸	مرد	
۱/۹	۹۸/۱	۱۶/۸	زن	

مأخذ: نتایج فصلی و سالانه نیروی کار سال ۱۳۹۲

جدول شماره ۷- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۳

واحد: درصد

نرخ بیکاری	نرخ اشتغال	نرخ مشارکت اقتصادی	شرح	
۹/۸	۹۰/۲	۳۸/۱	کل	کل استان
۹/۲	۹۰/۸	۶۴/۵	مرد	
۱۳	۸۷	۱۲/۴	زن	
۱۱/۵	۸۸/۵	۳۶/۵	کل	مناطق شهری
۹/۹	۹۰/۱	۶۱/۴	مرد	
۱۹/۸	۸۰/۲	۱۱/۸	زن	
۷	۹۳	۴۱	کل	مناطق روستایی
۸	۹۲	۷۰/۴	مرد	
۲/۱	۹۷/۹	۱۳/۴	زن	

مأخذ: نتایج فصلی و سالانه نیروی کار سال ۱۳۹۳

جدول شماره ۸- شاخص نیروی کار استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۴

واحد: درصد

شرح	نرخ مشارکت اقتصادی	نرخ اشتغال	نرخ بیکاری
کل استان	کل	۳۹/۹	۹/۶
	مرد	۶۴/۷	۸/۹
	زن	۱۵/۳	۱۲/۷
مناطق شهری	کل	۳۷/۱	۱۲/۲
	مرد	۶۱/۲	۱۰/۲
	زن	۱۲/۳	۲۲/۳
مناطق روستایی	کل	۴۵/۵	۵/۶
	مرد	۷۲	۶/۷
	زن	۲۱/۱	۲/۲

مأخذ: نتایج فصلی و سالانه نیروی کار سال ۱۳۹۴

- بهره‌وری نیروی کار

بهره‌وری مفهومی است که ترکیبی از کارایی و اثربخشی را نشان می‌دهد. بهره‌وری یک ویژگی رفتاری است که بر بهینه‌سازی ارتباط و تعامل عوامل درونی و بیرونی تکیه دارد. حیاتی بودن دستیابی به بهره‌وری از آن‌جا ناشی می‌شود که به ساده‌ترین بیان، با افزایش بهره‌وری، بدون افزودن بر مقدار عوامل در تولید یا در فعالیت‌ها، حاصل و دستاورد تولید یا فعالیت افزوده می‌شود. به این ترتیب، با اصلاح چیدمان عوامل تولید، به دلیل بهبود فنی یا انجام اصلاحات در زنجیره‌ی تجهیز یا افزایش مهارت و بازدهی عوامل تولید، می‌توان به مقدار بیشتری حاصل یا دستاورد رسید. در همین راستا، بسیاری از اقتصاددانان، بهره‌وری را کلید رشد درازمدت اقتصاد محسوب می‌کنند. (سند مفهومی برنامه جامع بهره‌وری کشور، سازمان ملی بهره‌وری ایران، ۱۳۹۳).

بهره‌وری بر بهینه‌سازی ارتباط و تعامل عوامل درونی و بیرونی تکیه دارد. حیاتی بودن دستیابی به بهره‌وری از آن‌جا ناشی می‌شود که به ساده‌ترین بیان، با افزایش بهره‌وری، بدون

افزودن بر مقدار عوامل در تولید یا در فعالیت، حاصل و دستاورد تولید یا فعالیت افزوده می‌شود. به این ترتیب، با اصلاح چیدمان عوامل تولید، به دلیل بهبود فنی یا انجام اصلاحات در زنجیره‌ی تجهیز، یا افزایش مهارت و بازدهی عوامل تولید، می‌توان به مقدار بیشتری حاصل یا دستاورد رسید. در همین راستا، بسیاری از اقتصاددانان، بهره‌وری را کلید رشد درازمدت اقتصاد محسوب می‌کنند. بر مبنای تعریف کامل‌تر بهره‌وری، بهره‌وری تنها یک معیار و مقیاس برای تولید نیست بلکه معیاری برای تنویر و تبیین این موضوع است که منابع تا چه میزان به خوبی و کفایت با هم ترکیب شده و مورد استفاده قرار گرفته‌اند تا به دستاوردها و اثرات مورد نظر برسیم.

بهره‌وری نیروی کار از نسبت تولید ناخالص داخلی به تعداد نیروی کار شاغل حاصل می‌شود. این شاخص نشان می‌دهد که به ازای یک نفر نیروی شاغل در استان، چقدر تولید صورت می‌گیرد.

شاخص بهره‌وری نیروی کار استان زنجان در طول سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳ مطابق با اطلاعات جداول شماره ۹-۱۲ این گزارش رائه و بیان شده است. داده‌ها و اطلاعات این جداول ضمن ارائه میزان تولید ناخالص داخلی در دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۳، به تفکیک اطلاعات مربوط به نرخ بهره‌وری نیروی کار، تعداد شاغلان و ارزش‌افزوده استان را نشان می‌دهد.

جدول شماره ۹- شاخص بهره‌وری نیروی کار استان در سال ۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال - نفر

شرح	ارزش‌افزوده به قیمت جاری	شاغلین	بهره‌وری نیروی کار
کشاورزی	۹۹۳۵۴۰۶	۱۰۴۴۰۷	۹۵/۲
صنعت	۱۸۳۱۴۰۷۰	۱۰۴۰۹۴	۱۷۵/۹
خدمات	۲۵۱۱۹۵۵۲	۱۰۵۰۳۴	۲۳۹/۲
تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	۵۴۱۳۷۰۷۵	۳۱۳۵۳۵	۱۷۲/۷
تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار) - بدون نفت	۵۳۸۷۰۳۶۸	۳۱۳۵۳۵	۱۷۱/۸

مأخذ: ۱- حساب‌های ملی ایران

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۱۰- شاخص بهره‌وری نیروی کار استان در سال ۱۳۹۱

واحد: میلیون ریال- نفر

شرح	ارزش افزوده به قیمت جاری	شاغلین	بهره‌وری نیروی کار
کشاورزی	۱۶۳۳۹۱۸۶	۹۵۹۸۸	۱۷۰/۲
صنعت	۲۳۳۵۵۲۴۱	۱۰۳۰۱۹	۲۲۶/۷
خدمات	۲۹۴۲۴۳۶۱	۱۰۶۶۸۸	۲۷۵/۸
تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	۶۹۹۲۲۱۹۵	۳۰۵۶۹۵	۲۲۸/۷
تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار) - بدون نفت	۶۹۶۱۶۲۴۵	۳۰۵۶۹۵	۲۲۷/۷

مأخذ: پیشین

جدول شماره ۱۱- شاخص بهره‌وری نیروی کار استان در سال ۱۳۹۲

واحد: میلیون ریال- نفر

شرح	ارزش افزوده به قیمت جاری	شاغلین	بهره‌وری نیروی کار
کشاورزی	۲۵۵۱۳۸۹۹	۹۴۳۲۳	۲۷۰/۵
صنعت	۲۹۸۷۳۴۶۹	۹۷۰۰۹	۳۰۷/۹
خدمات	۳۸۹۳۳۵۱۵	۱۰۷۱۵۸	۳۶۳/۳
تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	۹۵۰۰۷۸۴۶	۲۹۸۴۹۰	۳۱۸/۳
تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار) - بدون نفت	۹۴۶۱۵۸۴۶	۲۹۸۴۹۰	۳۱۷

مأخذ: پیشین

جدول شماره ۱۲- شاخص بهره‌وری نیروی کار استان در سال ۱۳۹۳

واحد: میلیون ریال- نفر

شرح	ارزش افزوده به قیمت جاری	شاغلین	بهره‌وری نیروی کار
کشاورزی	۲۹۷۴۷۰۳۰	۸۸۱۵۸	۳۳۷/۴
صنعت	۳۳۲۹۳۲۶۹	۹۱۳۳۸	۳۶۴/۵
خدمات	۴۸۹۴۸۶۴۷	۱۰۹۵۴۷	۴۴۶/۸
تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	۱۱۲۵۷۵۸۷۴	۲۸۹۰۴۳	۳۸۹/۵
تولید ناخالص داخلی (به قیمت بازار) - بدون نفت	۱۱۲۱۱۶۰۰۸	۲۸۹۰۴۳	۳۸۷/۹

مأخذ: پیشین

هـ) توسعه انسانی

شاخص توسعه انسانی (Human Development Index) یا همان HDI، شاخصی ترکیبی است که معیار محاسبه این شاخص میانگین سه نماگر:

(۱) امید به زندگی (Life Expectancy)،

(۲) پیشرفت آموزشی (Educational Attainments) و

(۳) درآمد سرانه تبدیل شده بر اساس برابری قدرت خرید (PPP) است.

این شاخص از سال ۱۹۹۱ میلادی توسط برنامه توسعه سازمان ملل^۲ متحد با شعار "مردم ثروت واقعی کشورها می‌باشند" به مرحله اجرا گذاشته شد و از آن پس هر ساله فهرستی از کشورهای جهان را به ترتیب بالاترین تا پایین‌ترین رتبه‌ها در مقایسه با نمودارها و کشورهای دیگر منتشر می‌کند.

بر اساس این شاخص کشورهایی که در رده‌های بالای شاخص توسعه انسانی قرار دارند جزء کشورهای توسعه یافته و کشورهای در رده‌های پایین شاخص، کشورهای در حال توسعه و یا کمتر توسعه یافته ارزیابی می‌گردند. مقدار این شاخص همواره بین صفر و یک (۰-۱) قرار دارد و کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۹ و بالاتر بعنوان کشورهای با توسعه انسانی خیلی بالا، کشورهای با ضریب ۰/۹ - ۰/۸ در ردیف کشورهای با توسعه انسانی بالا، کشورهای با ضریب ۰/۸ - ۰/۵ در ردیف کشورهای با توسعه انسانی متوسط، و کشورهای با ضریب کمتر از ۰/۵ در ردیف کشورهای با توسعه انسانی پایین ارزیابی می‌گردند.

۲- توسط اقتصاددان پاکستانی به نام محبوب الحق و با همکاری یکی از برندگان نوبل اقتصاد آمارتیا سن

در رده بندی جديد برنامه توسعه ملل متحد که در سال ۲۰۱۱ انجام گردیده، ۴۲ کشور اول جزء کشورهای با توسعه انسانی خیلی بالا، ۴۳ کشور دوم کشورهای توسعه انسانی بالا؛ و ۴۲ کشور بعدی کشورهای با توسعه انسانی متوسط، و ۴۲ کشور با کمترین مقدار شاخص کشورهای با توسعه انسانی پایین رده بندی گردیده اند.

محاسبه این شاخص تا سال ۲۰۱۰ براساس شاخص های امید به زندگی در بدو تولد، آموزش (نرخ باسوادی و نرخ ثبت نام در مدرسه)، و سرانه تولید ناخالص داخلی (GDP per capita) صورت می پذیرفت. از سال ۲۰۱۱ تغییراتی در شاخص های آموزش و درآمد اعمال گردید بنحوی که شاخص آموزش بر اساس دو زیر شاخص "متوسط سالهای تحصیل" و "سال های تحصیل مورد انتظار" محاسبه می گردد و در محاسبه شاخص درآمد به جای شاخص GDP سرانه از شاخص GNI سرانه استفاده می گردد.

جدول شماره ۱۳- مقایسه اجزاء شاخص توسعه انسانی (HDI) جدید و قدیم

شاخص	قدیم	جدید
سلامت	امید به زندگی در بدو تولد	امید به زندگی در بدو تولد
آموزش	نرخ با سوادی	متوسط طول دوره آموزش (۲۵ سال به بالا)
درآمد	GDP سرانه	GNI سرانه

بر اساس گزارش فهرست رتبه شاخص توسعه انسانی کشورهای دنیا که از طرف سازمان ملل شاخص ایران از لحاظ شاخص توسعه انسانی در سال ۲۰۱۵ میلادی در رتبه ۶۹ از بین ۱۸۸ کشور جهان، بالاتر از کشورهای برزیل مکزیک سریلانکا ترکیه ونزوئلا، و پس از کشورهای بوسنی و هرزگوین، قزاقستان، آذربایجان و عربستان سعودی قرار گرفته است. همچنین در رتبه بندی منطقه ای رتبه هشتم خاورمیانه به ترتیب پس از کشورهای فلسطین اشغالی، امارات متحده

عربی، قبرس، قطر، بحرین، کویت و عربستان قرار داشته‌است. همچنین ایران با ۱۱ رتبه پیشرفت نسبت به سال ۲۰۰۵ یکی از ۷ کشور دنیا با بیشترین پیشرفت در شاخص توسعه انسانی است. تا جایی که ایران از گروه کشورهای دارای توسعه انسانی متوسط به گروه دارای توسعه انسانی بالا منتقل شده‌است

در مقایسه با سال ۲۰۱۵ ایران در شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۱۳ نمره ۷۴۹/۰ را به دست آورده بود. با این حال، ایران در رتبه‌بندی جهانی از نظر توسعه انسانی بین سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ ایران تنزل ۲ پله‌ای داشته‌است. با نگاهی معین به شاخص توسعه انسانی می‌توان دریافت که افزایش هر یک از ابعاد شاخص توسعه انسانی و افزایش سطح درآمد ملی امکان‌پذیر است. به عبارت دیگر اگر تولید ناخالص ملی کشور افزایش یابد سطح بهداشت جامعه افزایش یافته و متعاقباً امید به زندگی افزایش خواهد یافت و نیز با افزایش تولید ناخالص ملی آموزش توسعه یافته و نهایتاً شاخص آموزشی افزایش خواهد یافت. این شاخص از میانگین ساده سه شاخص امید به زندگی در بدو تولد، شاخص درآمد و نرخ باسوادی تشکیل شده است. سهم هر کدام در شاخص کیفیت فیزیکی زندگی یکسان است.

-تشکیل سرمایه انسانی

۱- نرخ باسوادی

این شاخص نشان می‌دهد که از کل جمعیت ۶ ساله و بیشتر چند درصد با سواد می‌باشند. در سال ۱۳۹۰، میزان باسوادی استان معادل ۸۲/۴ درصد و در سال ۱۳۹۴ به ۸۲/۸ درصد رسیده است. سال ۱۳۹۰ میزان باسوادی جمعیت مردان استان ۸۷ درصد و در سال ۱۳۹۴ به ۸۷/۴ درصد افزایش یافته است.

در سال ۱۳۹۰ میزان باسوادی جمعیت زنان استان معادل ۷۷/۷ درصد و در سال ۱۳۹۴ به ۷۸/۷ درصد ارتقاء یافته است.

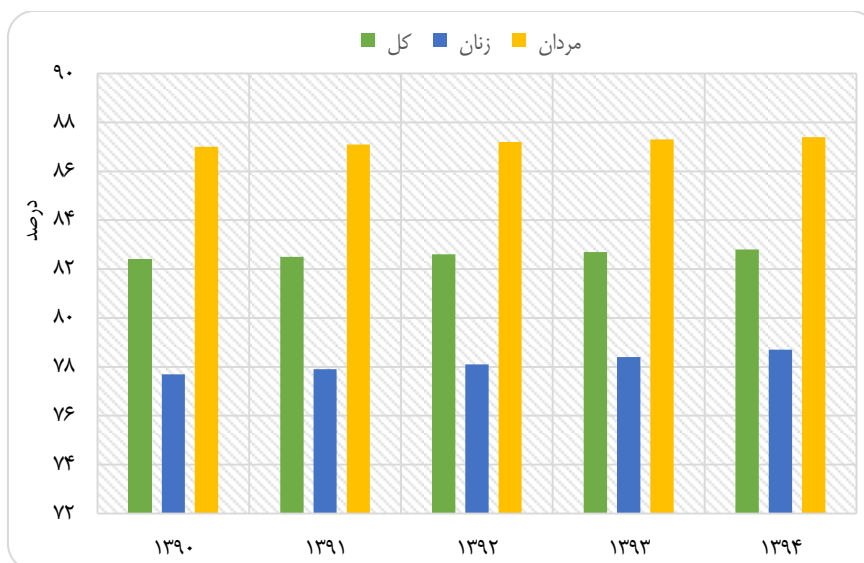
۲- نسبت شاغلان لیسانس و بالاتر به کل شاغلان

بر اساس نتایج اطلاعات سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ از کل شاغلان استان ۱۸ درصد دارای تحصیلات دانشگاهی لیسانس و بالاتر، و ۸۵/۴۶ درصد شاغلان هم با سواد بوده‌اند. این نسبت‌ها در سال ۹۴-۱۳۹۰ بشرح جدول شماره ۹ گزارش ارائه شده است.

جدول شماره ۱۴- نرخ باسوادی جمعیت استان برحسب جنسیت در دوره ۹۴-۱۳۹۰

نرخ باسوادی شاغلان	نرخ باسوادی (درصد)			نسبت شاغلین با مدرک لیسانس وبالاتر به کل شاغلان	شرح
	زنان	مردان	کل		
۸۵/۴۶	۷۷/۷	۸۷	۸۲/۴	۱۸	۱۳۹۰
۸۵/۶	۷۷/۹	۸۷/۱	۸۲/۵	۱۸/۱	۱۳۹۱
۸۵/۷	۷۸/۱	۸۷/۲	۸۲/۶	۱۸/۲	۱۳۹۲
۸۵/۸	۷۸/۴	۸۷/۳	۸۲/۷	۱۸/۳	۱۳۹۳
۸۵/۹	۷۸/۷	۸۷/۴	۸۲/۸	۱۸/۴	۱۳۹۴

مأخذ: نتایج نیروی کار مرکز آمار ایران و محاسبه گزارش.

نمودار شماره ۳- نرخ باسوادی جمعیت استان برحسب جنسیت در دوره ۹۴-۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۱۴

۳- شاخص توسعه انسانی استان

طبق محاسبات انجام شده در امور آمایش و توسعه منطقه ای سازمان برنامه و بودجه، در سال ۱۳۹۰ شاخص توسعه انسانی در ایران، ۰/۷۴۲ بوده است. براساس محاسبات صورت گرفته، بالاترین شاخص توسعه انسانی در سال ۱۳۹۰ به استان‌های تهران، یزد و البرز (۰/۸۲۱، ۰/۷۷۷ و ۰/۷۷۲) و توسعه نیافته‌ترین استان‌ها نیز از نظر شاخص مذکور به استان‌های سیستان و بلوچستان، کردستان و خراسان شمالی (۰/۵۹۸، ۰/۶۴۴ و ۰/۶۷۲) تعلق می‌گیرد. همچنین HDI در استان‌های تهران، یزد، البرز، سمنان، بوشهر، اصفهان و مازندران بالاتر از متوسط کشوری بوده است.

براساس نمودار شماره ۴، همانطور که در نمودار زیر مشاهده می‌شود نسبت بیشترین شاخص توسعه انسانی در استان تهران به کمترین آن در استان سیستان و بلوچستان به بیش از ۳۷٪ می‌رسد

اطلاعات جدول شماره ۱۵، شاخص توسعه انسانی استان را به تفکیک شاخص‌های درآمدی، آموزشی و امید به زندگی در سال‌های مختلف نشان می‌دهد.

طبق این جدول شاخص توسعه انسانی در طی سال‌های ۸۵-۱۳۷۵، به طور متوسط ۲/۲۸ درصد رشد کرده و از ۰/۶۴۹ به ۰/۷۴۱ رسیده است. بالاترین میانگین نرخ رشد شاخص‌ها مربوط به شاخص درآمدی بوده است؛ لذا می‌توان گفت که رشد شاخص توسعه انسانی در استان عمدتاً متأثر از رشد شاخص درآمدی بوده است.

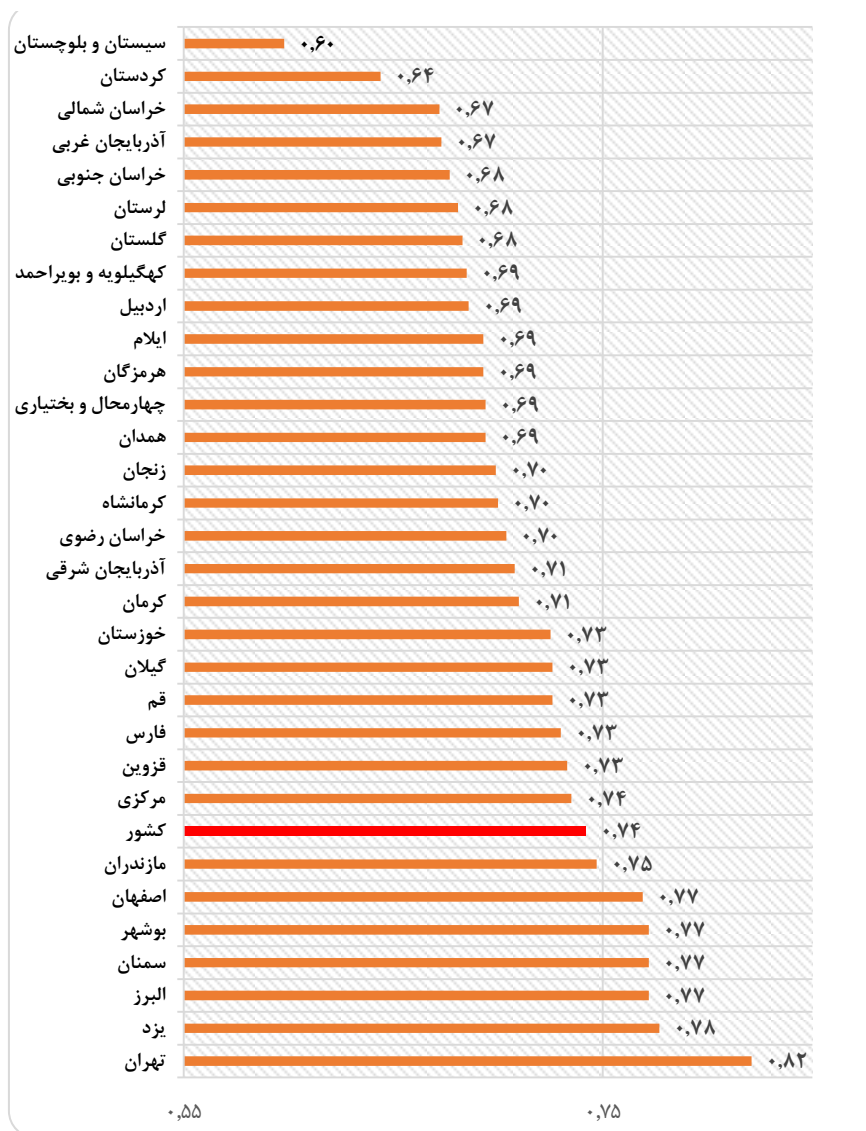
شاخص توسعه انسانی استان در سال ۱۳۸۷ به رقم ۰/۷۴۹ رسید که دارای شکاف ۰/۰۴۶ از سطح متوسط کشوری بوده است. همچنین شاخص توسعه انسانی استان در سال ۱۳۹۰ به رقم ۰/۶۹۹ افت کرده است که نشان می‌دهد طی سه سال شاخص توسعه انسانی استان به میزان ۰/۲۲۰ کاهش و یا تنزل رتبه یافته است

مقایسه اجزاء شاخص نیز گویای پایین بودن هر سه جزء از متوسط سطح ملی است. شاخص آموزش و سپس شاخص امید به زندگی بیشترین شکاف را نشان می‌دهد.

جدول شماره ۱۵- شاخص توسعه انسانی استان زنجان در دوره ۹۰-۱۳۸۱

شاخص توسعه انسانی	شاخص امید به زندگی	شاخص آموزش	شاخص درآمدی	سال
۰/۶۷۷	۰/۶۹۵	۰/۷۴۷	۰/۵۸۸	۱۳۸۱
۰/۷۰۴	۰/۷۰۳	۰/۸۲۰	۰/۵۹۰	۱۳۸۳
۰/۷۴۱	۰/۷۲۰	۰/۷۹۱	۰/۷۱۳	۱۳۸۵
۰/۷۴۹	۰/۷۷۱	۰/۷۵۹	۰/۷۱۸	۱۳۸۷
۰/۶۹۹	-	-	-	۱۳۹۰

مأخذ: دفتر آمایش و توسعه منطقه ای سازمان برنامه و بودجه

نمودار شماره ۴- شاخص توسعه انسانی استانهای کشور در سال ۱۳۹۰

مأخذ: دفترآمایش و توسعه منطقه ای سازمان برنامه و بودجه

فصل دوم
تحليل ساختار رشد اقتصادی و ثبات
اقتصادی

۱- رشد اقتصادی

رشد اقتصادی، دلالت بر افزایش تولید یا درآمد سرانه ملی دارد. اگر تولید کالاها یا خدمات به هر وسیله ممکن در یک کشور افزایش پیدا کند، می‌توان گفت که در آن کشور، رشد اقتصادی اتفاق افتاده است. رشد اقتصادی به تعبیر ساده عبارت است از افزایش تولید یک کشور در یک سال خاص در مقایسه با مقدار آن در سال پایه.

در سطح کلان، افزایش تولید ناخالص ملی (GNP) یا تولید ناخالص داخلی در سال مورد بحث به نسبت مقدار آن در یک سال پایه، رشد اقتصادی محسوب می‌شود. علت این که برای محاسبه رشد اقتصادی، از قیمت‌های سال پایه استفاده می‌شود آن است که افزایش محاسبه شده در تولید ناخالص ملی، ناشی از افزایش میزان تولیدات باشد و تأثیر افزایش قیمت‌ها (تورم) حذف گردد.

سه روش برای محاسبه تولید ناخالص ملی می‌باشد.

الف) محاسبه مجموع ارزش افزوده؛

ب) محاسبه با نگرش مصرف؛

ج) محاسبه با نگرش درآمد.

- تولید ناخالص داخلی استان بدون نفت و رشد آن

طبق نتایج مربوط به ارزش افزوده رشته فعالیت‌های اقتصادی کشور به تفکیک استان، در سال ۱۳۹۰ که به عنوان سال شروع برنامه پنجم توسعه بوده است مقدار ارزش افزوده محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان رقم ۵۳۳۶۹ میلیارد ریال بوده است. در همین سال سرانه محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار) استان ۵۲/۵ میلیون ریال بوده است.

در سال ۱۳۹۰ سهم محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان از کل محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار کشور معادل ۱/۰۱ درصد بوده است

در سال ۱۳۹۳ مقدار ارزش افزوده محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان به رقم ۱۱۱۹۸۹ میلیارد ریال افزایش یافته است. در همین سال سرانه محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار) استان ۱۰۶/۶ میلیون ریال بوده است.

سال ۱۳۹۳ سهم محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان از کل محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار کشور معادل ۱/۰۶ درصد بوده است. رشد سالانه محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان در چهار سال اخیر (۱۳۹۰-۱۳۹۳) معادل ۲۷/۷ درصد بوده است.

جدول شماره ۱۶ - میزان تولید ناخالص داخلی استان به قیمت‌های جاری در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیارد ریال - درصد

۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح
۱۱۱۹۸۹	۹۴۳۳۱	۶۹۱۱۹	۵۳۳۶۹	محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان
۲۷/۷				رشد سالانه محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار

مأخذ: ۱- حساب‌های ملی ایران

۲- محاسبات گزارش

جدول شماره ۱۷ - میزان تولید ناخالص داخلی استان به قیمت‌های ثابت در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیارد ریال - درصد

۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح
۵۷۸۱۶	۵۶۱۴۴	۵۳۰۰۵	۵۳۸۷۰	محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان
۲/۴				رشد سالانه محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار

مأخذ: پیشین

۲- سهم ارزش افزوده بخشی، از محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار

این شاخص سهم و جایگاه بخش‌های مختلف اقتصادی استان در تولید ناخالص داخلی استان را نشان می‌دهد که شامل بخش و زیر بخش‌های کشاورزی، صنعت و معدن، ساختمان و خدمات می‌باشد.

سال ۱۳۹۰، سهم ارزش افزوده هر یک از بخش‌های اقتصادی استان از تولید ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان بترتیب مبتنی بر بخش خدمات، صنعت و معدن و کشاورزی بوده و مجموعاً ۸۵/۳ درصد از تولید ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان را تشکیل می‌دادند.

در سال ۱۳۹۳، از جمله بخش‌های اقتصادی تاثیر گذار در ارزش افزوده تولید ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان مربوط به بخش خدمات با سهم ۴۳/۷ درصد، بخش کشاورزی ۲۶/۶ درصد و بخش صنعت و معدن با ۱۹ درصد در مجموع ۸۹/۳ درصد از تولید ناخالص داخلی استان را تشکیل داده‌اند.

جدول شماره ۱۸- ارزش افزوده رشته فعالیت‌های اقتصادی استان به قیمت‌های جاری در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیارد ریال

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳
کشاورزی، جنگلداری، ماهیگیری	۹۹۳۵	۱۶۳۳۹	۲۵۵۱۴	۲۹۷۴۷
صنعت، معدن	۱۰۴۶۶	۱۴۶۱۶	۱۸۵۱۴	۲۱۳۱۶
آب، برق و گاز	۲۲۵۵	۲۹۴۳	۴۵۴۹	۵۶۷۷
ساختمان	۵۵۹۳	۵۷۹۶	۶۸۱۰	۶۳۰۱
خدمات	۲۵۱۲۰	۲۹۴۲۴	۳۸۹۳۴	۴۸۹۴۹
محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان	۵۳۳۶۹	۶۹۱۱۹	۹۴۳۲۱	۱۱۱۹۸۹

مأخذ: ۱- حساب‌های ملی ایران

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۱۹- میزان رشد ارزش افزوده رشته فعالیت‌های اقتصادی استان به قیمت‌های جاری در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۱	۱۳۹۱
کشاورزی، جنگلداری، ماهیگیری	۸/۲	۶۴/۵	۵۶/۲	۱۶/۶
صنعت . معدن	۲۰/۷	۳۹/۶	۲۶/۷	۱۵/۱
آب، برق و گاز	۵۲/۹	۳۰/۶	۵۴/۶	۲۴/۸
ساختمان	۵۰/۵	۳/۶	۱۷/۵	-۷/۵
خدمات	۳۲/۹	۱۷/۱	۳۲/۳	۲۵/۷
محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان	۲۵/۵۸	۲۹/۵۱	۳۶/۴۶	۱۸/۷۳

مأخذ: ۱- حساب‌های ملی ایران

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۲۰- سهم ارزش افزوده رشته فعالیت‌های اقتصادی استان به قیمت‌های جاری در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

سهم بخشی	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳
کشاورزی، جنگلداری، ماهیگیری	۱۸/۶	۲۳/۶	۲۷/۱	۲۶/۶
صنعت . معدن	۱۹/۶	۲۱/۱	۱۹/۶	۱۹
آب، برق و گاز	۴/۲	۴/۳	۴/۸	۵/۱
ساختمان	۱۰/۵	۸/۴	۷/۲	۵/۶
خدمات	۴۷/۱	۴۲/۶	۴۱/۳	۴۳/۷
محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

مأخذ: پیشین

۳- درآمد یا تولید سرانه استان

در سال ۱۳۹۰، سرانه محصول ناخالص داخلی بدون نفت- به قیمت بازار استان زنجان و کشور به ترتیب ۵۲/۵ و ۷۰/۳۲ میلیون ریال بوده و مقدار اختلاف سرانه محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان و کشور معادل ۱۷/۸۲ میلیون ریال بوده است.

در سال ۱۳۹۰، مقایسه سرانه محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان و سایر استان های کشور نشان می دهد که سرانه محصول ناخالص داخلی استان از ۱۴ استان کشور از جمله استان های: اصفهان، تهران، بوشهر، خوزستان، سمنان، فارس، قزوین و سایر کمتر و از ۱۶ استان دیگر کشور از جمله استان های: اردبیل، البرز، ایلام، آذربایجان شرقی و غربی، قم، کردستان و سایر بیشتر بوده است.

سال ۱۳۹۳، سرانه محصول ناخالص داخلی (بدون نفت) استان و کشور به ترتیب معادل ۱۰۶/۶ و ۱۳۵/۵۲ میلیون ریال بوده که تفاوت تولید سرانه استان و کشور معادل ۲۸/۹۲ میلیون ریال است.

در سال ۱۳۹۳، مقایسه سرانه محصول ناخالص داخلی بدون نفت و به قیمت بازار استان زنجان و سایر استان های کشور نشان می دهد که استان از ۱۳ استان دیگر کشور از جمله استان های اصفهان، البرز، تهران، بوشهر، خوزستان، سمنان، فارس، قزوین، کرمان و سایر کمتر و از ۱۷ استان دیگر کشور از جمله استان های: اردبیل، چهارمحال و بختیاری، ایلام، آذربایجان شرقی و غربی، قم، کردستان، کرمانشاه و سایر بیشتر بوده است.

جدول شماره ۲۱- مقایسه تولید سرانه استان و کشور به قیمت جاری سال‌های ۹۳-۱۳۹۰ (میلیون ریال)

سال	سرانه محصول ناخالص داخلی (بدون نفت) استان	تفاوت سرانه محصول ناخالص داخلی (بدون نفت) کشور و استان
۱۳۹۰	۷۰,۳۲	۱۷,۸۲
۱۳۹۱	۸۸,۰۳	۲۰,۷۳
۱۳۹۲	۱۱۶,۶۸	۲۵,۸۸
۱۳۹۳	۱۳۵,۵۲	۲۸,۹۲

مأخذ: ۱- حساب های ملی ایران

۲- محاسبه گزارش

۴- نسبت مصرف واسطه / ستانده کل (کل اقتصاد و بخش‌های اقتصادی)

این شاخص که از رابطه مصرف واسطه به ستانده کل به دست می‌آید نشان می‌دهد که با توجه به برخی هزینه‌های انجام شده در قالب کالاهای واسطه‌ای، چه سهمی از ستانده فعالیت را ارزش کالاهای واسطه‌ای به خود اختصاص داده است؛ بنابراین فعالیت‌هایی که دارای نسبت مصارف واسطه به ستانده کمتر می‌باشند، می‌توانند ارزش افزوده بیشتری را بین عوامل تولید توزیع نمایند. این شاخص برای بخش‌های مختلف اقتصادی استان و گروه‌های زیر مجموعه آن می‌تواند محاسبه شود.

در سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰، حاصل محاسبه نسبت مصرف واسطه به ستانده نشان می‌دهد که بخش آموزش با کمترین نسبت و بخش صنعت با بالاترین نسبت در اقتصاد استان فعال می‌باشد. البته ساختار اعداد نشانگر آن است که در اقتصاد استان سهم بخش‌ها و زیربخش‌ها عمدتاً بسیار نزدیک به هم بوده و تفاوت چندانی را ایجاد نمی‌کنند؛ هرچند بخش‌های صنعت، ساختمان و هتلداری و رستوران می‌تواند تا حدودی محرک در اقتصاد باشند.

جدول شماره ۲۲- نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۰-۹۳

واحد: درصد

۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح فعالیت
۳۰,۵	۳۱,۹	۳۴,۷	۳۶,۲	کشاورزی، شکار، جنگلداری و ماهیگیری
۶۸,۰	۶۹,۶	۶۲,۴	۶۲,۸	صنعت و معدن
۱۳,۶	۱۴,۰	۱۵,۰	۱۵,۶	تأمین آب، برق و گاز طبیعی
۵۷,۱	۵۷,۲	۵۷,۹	۵۸,۷	ساختمان
۳۰,۰	۳۱,۰	۳۱,۹	۳۰,۳	خدمات
۴۴,۲	۴۶,۱	۴۴,۴	۴۴,۴	کل

مأخذ: ۱- حساب های ملی ایران

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۲۳- نسبت مصرف واسطه‌ای به کل ستانده فعالیت های بخشی اقتصاد استان
(ساختار ۱۵ بخشی) در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

ردیف	شرح فعالیت‌ها	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳
۱	کشاورزی، شکار و جنگلداری	۳۶,۱	۳۴,۶	۳۱,۷	۳۰,۲
۲	ماهگیری	۴۰,۹	۴۰,۸	۴۰,۹	۴۰,۸
۳	معدن	۴۱,۸	۲۱,۵	۲۴,۶	۲۳,۹
۴	صنعت	۶۳,۷	۶۴,۳	۷۱,۳	۶۹,۹
۵	تامین آب، برق و گاز طبیعی	۱۵,۶	۱۵,۰	۱۴,۰	۱۳,۶
۶	ساختمان	۵۸,۷	۵۷,۹	۵۷,۲	۵۷,۱
۷	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالا	۴۱,۷	۴۱,۵	۴۰,۵	۳۹,۷
۸	هتل و رستوران	۵۶,۹	۵۷,۳	۵۶,۸	۵۶,۵
۹	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۲۸,۳	۲۹,۴	۲۹,۲	۲۸,۷
۱۰	واسطه‌گری‌های مالی	۲۷,۴	۳۰,۹	۳۶,۵	۵۰,۱
۱۱	مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار	۲۸,۰	۳۵,۶	۲۶,۷	۲۶,۳
۱۲	اداره امور عمومی، و خدمات شهری	۲۳,۲	۱۸,۳	۱۹,۴	۱۸,۳
۱۳	آموزش	۱۲,۴	۱۲,۷	۱۶,۱	۱۲,۰
۱۴	بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۸,۰	۱۵,۲	۱۷,۹	۱۴,۳
۱۵	سایر خدمات عمومی، اجتماعی شخصی و خانگی	۳۱,۵	۳۰,۵	۳۴,۰	۳۵,۴
	جمع	۴۴,۴	۴۴,۴	۴۶,۱	۴۴,۲

مأخذ: پیشین

۵- کارایی و بهره‌وری اداری و مدیریتی استان

بهره‌وری عوامل مختلف تولید نظیر کار و سرمایه به معنی میزان ستانده حاصل از تولید درازای به کارگیری واحد معین از این نهاده‌هاست.

برای محاسبه بهره‌وری نیروی کار در واقع می‌بایست کل ستانده تولید بر میزان دستمزد نیروی کار محاسبه شود، از آنجایی که میزان کل دستمزد نیروی کار در دسترس نیست؛ لذا برای محاسبه بهره‌وری نیروی کار، تعداد شاغلین کار را در نظر گرفته‌ایم. برای محاسبه بهره‌وری

نهاد سرمایه، از آنجایی که اطلاعات کل سرمایه موجود یا میزان سرمایه‌گذاری استان به‌طور دقیق در دسترس نیست، لذا صرفاً در این قسمت به بهره‌وری نیروی کار بخش پرداخته شده‌است.

سال ۱۳۹۰، شاخص بهره‌وری نیروی کار بخش کشاورزی استان زنجان به قیمت جاری معادل ۹۵/۲ میلیون ریال بوده است که این شاخص در سال ۱۳۹۳ به رقم ۳۳۷/۴ میلیون ریال افزایش یافته است. بنابراین طی این سه سال رقم خالص افزایش شاخص بهره‌وری نیروی کار بخش کشاورزی استان معادل ۲۴۲/۲ میلیون ریال بوده است.

شاخص بهره‌وری نیروی کار بخش صنعت استان زنجان به قیمت جاری معادل ۱۷۵/۹ میلیون ریال بوده که در سال ۱۳۹۳ به رقم ۳۶۴/۵ میلیون ریال افزایش یافته است. طی این سه سال رقم خالص افزایش شاخص بهره‌وری نیروی کار بخش صنعت استان معادل ۱۸۸/۶ میلیون ریال بوده است. همچنین در سال ۱۳۹۰، شاخص بهره‌وری نیروی کار بخش خدمات استان زنجان به قیمت جاری معادل ۲۳۹/۲ میلیون ریال بوده که این رقم در سال ۱۳۹۳ به ۴۴۶/۸ میلیون ریال افزایش یافته است. افزایش رقم خالص شاخص بهره‌وری نیروی کار بخش خدمات استان در طول سه سال (۱۳۹۰-۱۳۹۳) معادل ۲۰۷/۶ میلیون ریال بوده است در سه ساله ۱۳۹۰-۱۳۹۳ بیشترین افزایش شاخص بهره‌وری نیروی کار بخش‌های مختلف اقتصادی استان زنجان مربوط به بخش کشاورزی استان بوده است.

جدول شماره ۲۴- بهره‌وری نیروی کار استان به تفکیک بخش در سال ۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال، نفر

شرح	ارزش افزوده به قیمت جاری	شاغلین	بهره‌وری نیروی کار
کشاورزی	۹۹۳۵۴۰۶	۱۰۴۴۰۷	۹۵,۲
صنعت	۱۸۳۱۴۰۷۰	۱۰۴۰۹۴	۱۷۵,۹
خدمات	۲۵۱۱۹۵۵۲	۱۰۵۰۳۴	۲۳۹,۲
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)	۵۳۳۶۹۰۲۸	۳۱۳۵۳۵	۱۷۰,۲

مأخذ: حساب‌های ملی ایران

جدول شماره ۲۵- بهره‌وری نیروی کار استان به تفکیک بخش در سال ۱۳۹۱

واحد: میلیون ریال، نفر

شرح	ارزش افزوده به قیمت جاری	شاغلین	بهره‌وری نیروی کار
کشاورزی	۱۶۳۳۹۱۸۶	۹۵۹۸۸	۱۷۰,۲
صنعت	۲۳۳۵۵۲۴۱	۱۰۳۰۱۹	۲۲۶,۷
خدمات	۲۹۴۲۴۳۶۱	۱۰۶۶۸۸	۲۷۵,۸
محصول ناخالص داخلی بدون نفت(به قیمت بازار)	۶۹۱۱۸۷۸۸	۳۰۵۶۹۵	۲۲۶,۱

مأخذ: پیشین

جدول شماره ۲۶- بهره‌وری نیروی کار استان به تفکیک بخش در سال ۱۳۹۲

واحد: میلیون ریال، نفر

شرح	ارزش افزوده به قیمت جاری	شاغلین	بهره‌وری نیروی کار
کشاورزی	۲۵۵۱۳۸۹۹	۹۴۳۲۳	۲۷۰,۵
صنعت	۲۹۸۱۷۳۴۶۹	۹۷۰۰۹	۳۰۷,۹
خدمات	۳۸۹۳۳۵۱۵	۱۰۷۱۵۸	۳۶۳,۳
محصول ناخالص داخلی بدون نفت(به قیمت بازار)	۹۴۳۲۰۸۸۳	۲۹۸۴۹۰	۳۱۶,۰

مأخذ: پیشین

جدول شماره ۲۷- بهره‌وری نیروی کار استان به تفکیک بخش در سال ۱۳۹۳

واحد: میلیون ریال، نفر

شرح	ارزش افزوده به قیمت جاری	شاغلین	بهره‌وری نیروی کار
کشاورزی	۲۹۷۴۷۰۳۰	۸۸۱۵۸	۳۳۷,۴
صنعت	۳۳۲۹۳۲۶۹	۹۱۳۳۸	۳۶۴,۵
خدمات	۴۸۹۴۸۶۴۷	۱۰۹۵۴۷	۴۴۶,۸
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)	۱۱۱۹۸۸۹۴۶	۲۸۹۰۴۳	۳۸۷,۴

مأخذ: پیشین

۶- اندازه دولت محلی

این شاخص اندازه دولت محلی را در استان نشان می‌دهد که چقدر دولت در فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان نقش دارد که شاخص مذکور از تقسیم اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه استانی به کل تولید ناخالص داخلی استان، ضربدر صد به دست می‌آید. براساس بررسی‌های صورت گرفته، شاخص اندازه دولت محلی استان در سال ۱۳۹۰ معادل ۴ درصد بوده که در طول سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳ از اندازه این شاخص کاسته شده و از رقم ۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به رقم ۱/۷۷ درصد تنزل یافته است.

جدول شماره ۲۸- شاخص‌های دولت محلی استان در سال‌های ۹۳-۱۳۹۰

عنوان	واحد	۱۳۹۰	۱۳۹۱
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)	میلیون ریال	۵۳۳۶۹۰۲۸	۶۹۱۱۸۷۸۸
جمع اعتباراستان	میلیون ریال	۲۱۰۵۰۵۹	۲۴۲۰۷۳۶
اعتبارات هزینه‌ای	میلیون ریال	۸۴۱۳۲۰	۸۶۰۶۳۵
اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	میلیون ریال	۱۲۶۳۷۳۹	۱۵۶۰۱۰۱
شاخص اندازه دولت محلی (استان زنجان)	درصد	۳,۹۴	۳,۵۰

عنوان	واحد	۱۳۹۲	۱۳۹۳
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)	میلیون ریال	۹۴۳۲۰۸۸۳	۱۱۱۹۸۸۹۴۶
جمع اعتباراستان	میلیون ریال	۲۵۵۴۱۴۹	۱۹۸۷۴۰۷
اعتبارات هزینه‌ای	میلیون ریال	۱۰۶۳۴۶۸	۹۸۸۳۲۵
اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	میلیون ریال	۱۴۹۰۶۸۱	۹۹۹۰۸۲
شاخص اندازه دولت محلی (استان زنجان)	درصد	۲,۷۱	۱,۷۷

مأخذ: ۱- حساب‌های ملی ایران

۲- قانون بودجه

۷- نظام درآمد- هزینه استان

- ضریب برداشت

برای مقایسه میزان برخورداری استان از درآمدهای استان نسبت به مصارف استان می‌توان از مفهوم ضریب برداشت (برخورداری) از درآمد استان استفاده کرد.

این ضریب که همان نسبت مصارف عمومی استان به درآمد استان است، میزان برخورداری هر استان از درآمدهای همان استان را نشان می‌دهد. به عبارتی چقدر از درآمدهای استان به خود استان برمی‌گردد. این ضریب برای استان‌های دارای مازاد درآمد، کمتر از ۱۰۰ و برای استان‌های دارای کسری درآمد، بیشتر از ۱۰۰ است. برای کمتر از ۱۰۰ نشان می‌دهد درآمدهای آن استان

نه تنها مصارف استان را پوشش داده بلکه مازاد درآمد آن به خزانه دولت نیز واریز گردیده و صرف توسعه سایر استان‌ها می‌گردد و بیشتر از ۱۰۰ نشان از سطح محرومیت استان و اینکه درآمدهای استان مصارف استان را نه تنها پوشش نمی‌دهد بلکه به میزان بیشتر از ضریب ۱۰۰ می‌بایست از درآمد سایر استان‌ها جهت جبران کسری آن پرداخت گردد.

طی چهار سال گذشته (۱۳۹۴-۱۳۹۰) ضریب برداشت درآمدهای استانی این استان به تناسب از ۸۷ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۱۶ درصد در سال ۱۳۹۴ تنزل کرده است. این در حالی است که افزایش درآمدهای مالیاتی استان در این دوره چهار برابر شده است.

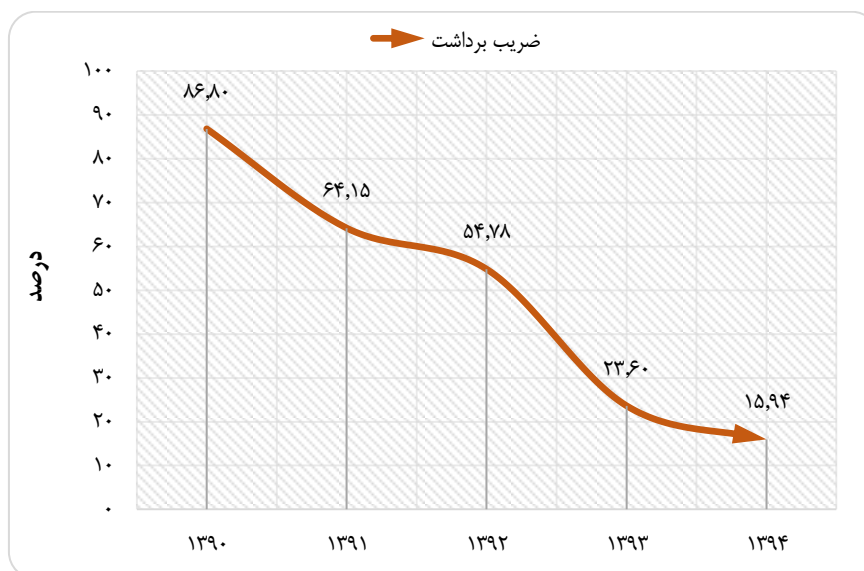
جدول شماره ۲۹- ضریب برداشت از درآمدهای استانی سال‌های ۹۴-۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال / درصد

شرح/سال	درآمد مصوب	اعتبار مصوب تملک دارائی‌های سرمایه‌ای استان	ضریب برداشت
۱۳۹۰	۱۴۵۵۹۵۵	۱۲۶۳۷۳۹	۸۷
۱۳۹۱	۲۴۳۱۷۸۳	۱۵۶۰۱۰۱	۶۴
۱۳۹۲	۲۷۲۱۰۹۲	۱۴۹۰۶۸۱	۵۵
۱۳۹۳	۴۲۳۲۵۳۸	۹۹۹۰۸۲	۲۴
۱۳۹۴	۵۶۹۳۱۹۶	۹۰۷۶۵۰	۱۶

مأخذ: ۱- قانون بودجه سال‌های مختلف

۲- سازمان برنامه و بودجه استان.

نمودار شماره ۵- ضریب برداشت درآمد استانی سال‌های ۹۴-۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۱۲۱

- شاخص نسبت درآمدهای مالیاتی به کل درآمدهای استانی

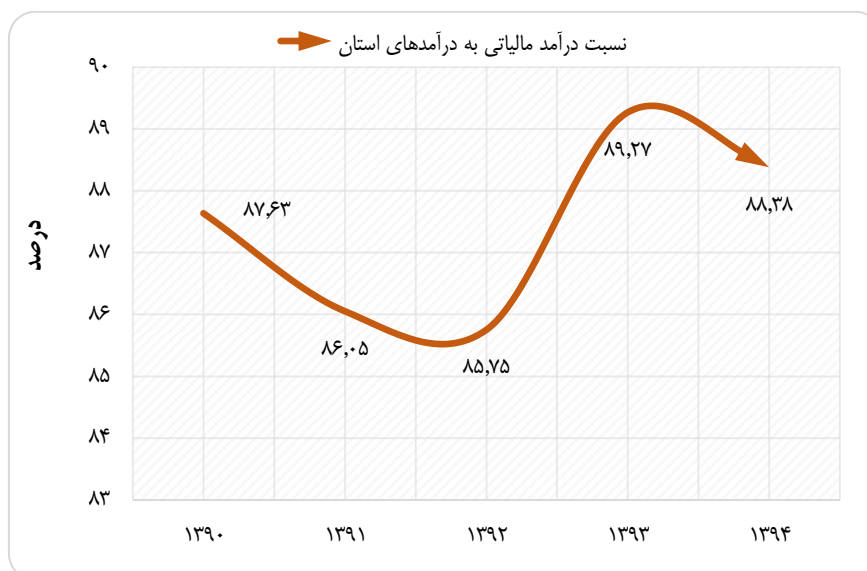
این شاخص از تقسیم درآمدهای مالیاتی به کل درآمدهای استان حاصل می‌شود. با توجه به اطلاعات جدول شماره ۱۲۲، سهم مالیات در درآمدهای استانی از ۸۷/۶ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۸۸/۴ درصد در سال ۱۳۹۴ افزایش یافته است.

جدول شماره ۳۰- عملکرد درآمدهای استانی استان در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال / درصد

عنوان	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
درآمدهای استان	۱۷۳۸۹۲۸	۲۴۲۳۷۵۸	۳۶۰۹۰۱۲	۴۹۸۶۵۴۷	۵۶۹۳۳۱۶
درآمدهای مالیاتی استان	۱۵۲۳۸۸۹	۲۰۸۵۶۳۷	۳۰۹۴۶۹۱	۴۴۵۱۲۵۱	۵۰۳۱۶۱۶
نسبت درآمد مالیاتی به درآمدهای استان	۸۷/۶	۸۶	۸۵/۷	۸۹/۳	۸۸/۴

مأخذ: پیشین

نمودار شماره ۶- نسبت درآمد مالیاتی به کل درآمد استان در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۱۲۲

– شاخص نسبت درآمدهای مالیاتی به اعتبارات هزینه‌ای استان

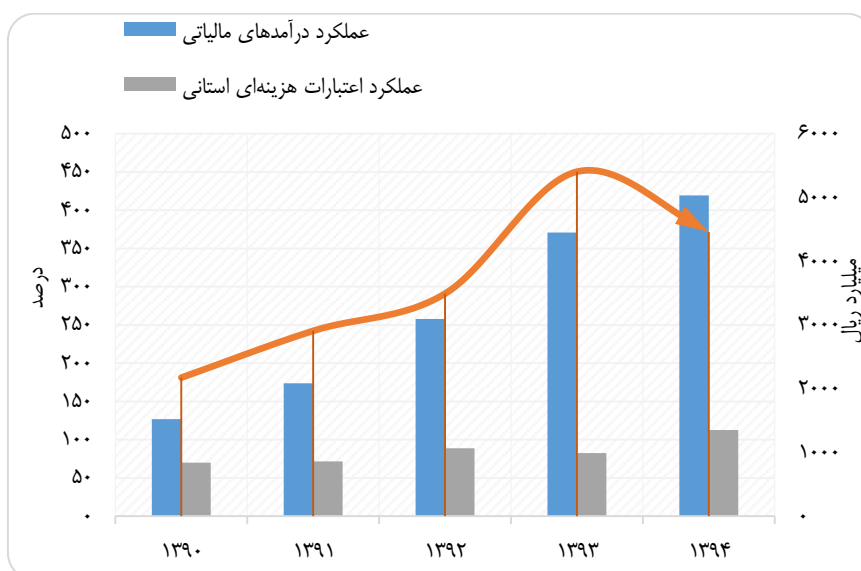
این شاخص که از تقسیم درآمدهای مالیاتی به عملکرد اعتبارات هزینه‌ای استان حاصل می‌شود، میزان کفایت درآمدهای مالیاتی در تأمین اعتبارات هزینه‌ای را نشان می‌دهد. جدول ذیل نتایج این رابطه را بیان می‌دارد که امکان تأمین اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های مشمول بودجه استانی از محل درآمدهای مالیاتی استان بطور کامل وجود دارد. لازم به توضیح است به دلیل تغییرات قانونی میزان اعتبارات هزینه‌ای دارای رشد یکسانی نیست.

جدول شماره ۳۱- نسبت درآمد مالیاتی به اعتبارات هزینه‌ای استانی در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال / درصد

عنوان	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
عملکرد درآمدهای مالیاتی	۱۵۲۳۸۸۹	۲۰۸۵۶۳۷	۳۰۹۴۶۹۱	۴۴۵۱۲۵۱	۵۰۳۱۶۱۶
عملکرد اعتبارات هزینه‌ای استانی	۸۴۱۳۲۰	۸۶۰۶۳۵	۱۰۶۳۴۶۸	۹۸۸۳۲۵	۱۳۵۳۷۳۵
نسبت درآمد مالیاتی به اعتبار نه‌ای	۱۸۱	۲۴۲	۲۹۱	۴۵۰	۳۷۱

مأخذ: پیشین

نمودار شماره ۷- نسبت درآمد مالیاتی به اعتبارات هزینه‌ای استان در سال‌های ۹۴-۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۱۲۳

- شاخص خودکفایی مالی

این شاخص از تقسیم درآمدهای استانی به هزینه‌های استانی (هزینه‌های و تملک دارائی‌های سرمایه‌ای) ضربدر صد به دست می‌آید. لازم به ذکر است که خودکفایی مالی برای:

- هزینه‌های جاری

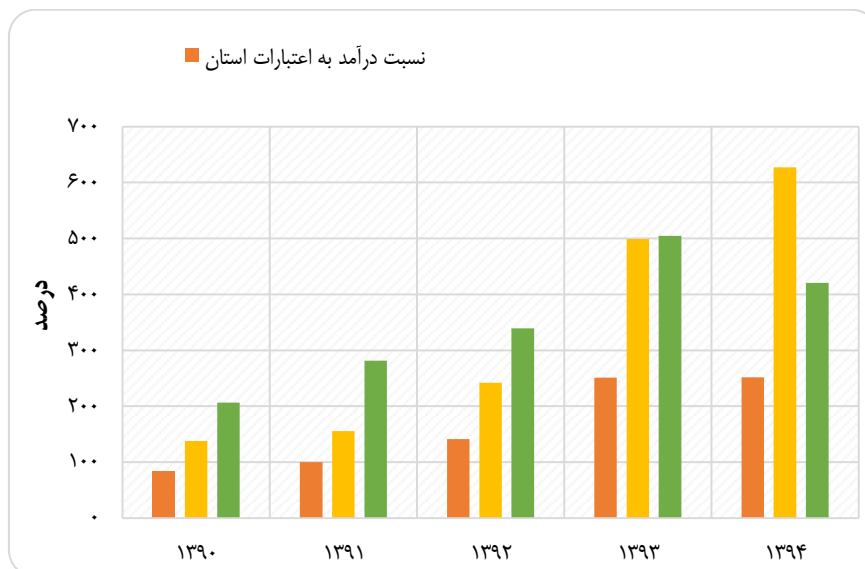
- تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
- کل هزینه‌های جاری + تملک دارایی سرمایه استانی استان قابل محاسبه است.

جدول شماره ۳۲- شاخص خودکفایی مالی استان ۱۳۹۰-۱۳۹۱

۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	واحد	عنوان
۳۶۰۹۰۱۲	۲۴۲۳۷۵۸	۱۷۳۸۹۲۸	میلیون ریال	درآمدهای استان
۲۵۵۴۱۴۹	۲۴۲۰۷۳۶	۲۱۰۵۰۵۹	میلیون ریال	جمع اعتبار استان
۱۰۶۳۴۶۸	۸۶۰۶۳۵	۸۴۱۳۲۰	میلیون ریال	اعتبارات هزینه‌ای
۱۴۹۰۶۸۱	۱۵۶۰۱۰۱	۱۲۶۳۷۳۹	میلیون ریال	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۳۳۹	۲۸۲	۲۰۷	درصد	نسبت درآمد به اعتبارات هزینه‌ای
۲۴۲	۱۵۵	۱۳۸	درصد	نسبت درآمد به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۱۴۱	۱۰۰	۸۳	درصد	نسبت درآمد به کل اعتبارات استان

۱۳۹۴	۱۳۹۳	واحد	عنوان
۵۶۹۳۲۱۶	۴۹۸۶۵۴۷	میلیون ریال	درآمدهای استان
۲۲۶۱۳۸۵	۱۹۸۱۷۴۰۷	میلیون ریال	جمع اعتبار استان
۱۳۵۳۷۳۵	۹۸۱۳۲۵	میلیون ریال	اعتبارات هزینه‌ای
۹۰۷۶۵۰	۹۹۹۰۸۲	میلیون ریال	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۴۲۱	۵۰۵	درصد	نسبت درآمد به اعتبارات هزینه‌ای
۶۲۷	۴۹۹	درصد	نسبت درآمد به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۲۵۲	۲۵۱	درصد	نسبت درآمد به کل اعتبارات استان

مأخذ: پیشین

نمودار شماره ۸- شاخص خودکفایی مالی استان در طول سال های ۹۴-۱۳۹۰+

ماد:جدول شماره ۱۱۲

نسبت کل درآمدهای مالیاتی استان به تولید ناخالص داخلی

این شاخص نقش و جایگاه درآمدهای مالیاتی و کار آیی آن را در تولید ناخالص داخلی استان نشان می‌دهد که از تقسیم درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی استان ضربدر صد به دست می‌آید. نسبت مالیات به تولید یکی از مهم‌ترین معیارها و شاخص تحلیل کار آیی نظام مالیاتی هر مجموعه اقتصادی است. جدول زیر تغییرات نسبت کل درآمدهای مالیاتی استان نسبت به تولید ناخالص منطقه‌ای استان را نشان می‌دهد. اولین نتیجه‌ای که از این شاخص می‌توان گرفت تغییرات بطئی در شاخص است. این شاخص روند صعودی پایداری در استان داشته است.

جدول شماره ۳۳- شاخص‌های درآمدی و اعتبارات استانی استان در سال‌های ۹۳-۱۳۹۰
واحد: میلیون ریال- درصد

عنوان	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲
تولید ناخالص داخلی	۵۴۱۳۷۰۷۶	۶۹۹۲۲۱۹۵	۹۵۰۰۷۸۴۶
درآمد مالیاتی	۲۰۸۵۶۳۷	۳۰۹۴۶۹۱	۴۴۵۱۲۵۱
نسبت مالیاتی	۴	۴	-۵

مأخذ: ۱- حساب تولید استان در سال‌های مختلف

۲- قانون بودجه سال‌های مربوطه

۳- محاسبه گزارش.

- تورم

تورم از نظر علم اقتصاد اشاره به افزایش سطح عمومی قیمت دارد و برابر با تغییر شاخص قیمت و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها را نشان می‌دهد.

- نرخ تورم

برای تعیین نرخ تورم ابتدا باید شاخص‌های کالاها و خدمات مصرفی را به دست آورد و با توجه به سال پایه، نرخ تورم که نرخ رشد شاخص‌های کالاها و خدمات مصرفی می‌باشد قابل محاسبه خواهد بود. لازم به ذکر است سال پایه برای شاخص‌های کالاها و خدمات مصرفی سال ۱۳۹۰ می‌باشد.

جدول شماره ۳۴- شاخص عمومی قیمت‌ها و نرخ تورم استان زنجان در دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۴

سال پایه ۱۳۹۰=۱۰۰	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
شاخص قیمت مصرفی استان	۱۰۰	۱۳۱/۳	۱۶۸/۵	۱۹۳/۷	۲۱۱
تورم (درصد)	۲۴/۴	۳۱/۳	۲۸/۳	۱۴/۹	۸/۹

مأخذ: ۱- سالنامه آماری استان سال‌های مربوطه

۲- محاسبات گزارش.

- تحلیل نهادهای پولی و مالی

بخش مالی اقتصادی هر کشوری تأمین کننده منابع مالی و فعالیتهای حقیقی اقتصادی محسوب می شود که به دو بخش تقسیم می گردد: بازار پولی که عمدتاً توسط نظام بانکی یک کشور اداره می شود که بهترین کارکرد آن تأمین اعتبارات کوتاه مدت است. بازار سرمایه که کارکرد اصلی آن تأمین مالی بلند مدت مورد نیاز در فعالیتهای تولیدی و خدماتی مولد است که بهترین نماد آن بازار بورس است.

- بورس

بورس یک نهاد سازمان یافته است که از جمله نهادهای عمده و اساسی در بازار سرمایه محسوب می شود و در کنار سایر مؤسسات و سازمانها، وظایف چندگانه ای را بر عهده دارد. کارکردهای اساسی بورس مدیریت انتقال ریسک و توزیع آن، شفافیت اطلاعات، تعیین قیمت، ایجاد بازار رقابتی و همچنین یکی از کارکردهای مهم آن جمع آوری سرمایه ها و پس اندازهای کوچک برای تأمین سرمایه مورد نیاز فعالیتهای اقتصادی است. بازار بورس نقدینگی را در جامعه کنترل کرده و با ایجاد فرصت سرمایه گذاری مطلوب برای سرمایه گذاران با سرمایه های اندک زمینه توزیع عادلانه ثروت را مهیا می کند. بازار بورس در سطح کلان موجب افزایش رشد تولید ناخالص داخلی، مهار تورم، کمک به رشد صنعتی شدن هدایت سرمایه های سرگردان می شود. برای مدیریت بورس در استانها بورسهای منطقه ای ایجاد شده اند که عملکرد استانی آن در ذیل آورده شده است.

جدول شماره ۳۵- شاخص‌های نهادهای مالی بورس منطقه ای زنجان در دوره ۹۴-۱۳۹۰

سال	تعداد سهام مورد معامله (میلیون سهم)	ارزش سهام معامله شده (میلیون ریال)	تعداد شرکت‌های منطقه‌ای در بورس	نسبت ارزش سهام مبادله شده به محصول ناخالص داخلی بدون نفت استان (درصد)
۱۳۹۰	۱۸۰۲	۵۵۳۶۹۶۷	۹	۱۰/۲
۱۳۹۱	۱۳۱۷	۵۲۴۸۱۶۰	۹	۷/۵
۱۳۹۲	۳۸۰۰	۱۵۲۵۹۷۷۴	۱۲	۱۶/۲
۱۳۹۳	۴۳۱۶	۹۱۱۳۹۴۷	۱۲	۸/۱
۱۳۹۴	۴۷۲۸	۸۷۴۷۰۰۰	۱۲	*

مأخذ: ۱- بورس منطقه‌ای زنجان.

۲- حساب‌های ملی ایران

۳- محاسبه گزارش

*آمار تولید نشده است

سال ۱۳۹۰، تعداد سهام مورد معامله بورس منطقه ای زنجان، ۱۸۰۲ میلیون سهم بوده، که این میزان در سال ۱۳۹۴، به ۴۷۲۸ میلیون سهم افزایش یافته است. در طول این دوره میزان رشد سهام مورد معامله استان، ۱۶۲/۴ درصد و نرخ رشد سالانه هم ۲۷/۳ درصد بوده است. بنابراین در سال‌های مورد بررسی میزان خرید سهام نزدیک به سه برابر شده است.

سال ۱۳۹۰، ارزش سهام معامله شده بورس منطقه ای زنجان برابر ۵۵۳۶۹۶۷ میلیون ریال بوده که با افزایش ۶۵ درصدی به رقم ۸۷۴۷۰۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۹۴ رسیده است. طی ۴ سال نرخ رشد سالانه ارزش سهام معامله شده بورس منطقه ای زنجان ۱۲/۱ درصد بوده است. در این سال‌ها تعداد سهام معامله شده بیشتر از ارزش سهام معامله شده، رشد کرده است. نسبت ارزش سهام معامله شده به تولید ناخالص داخلی استان از ۱۰/۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۸/۱ درصد در سال ۱۳۹۳ افزایش یافته است.

- بانکها

همان‌طور که گفته شد، بانک‌ها عمده‌ترین نماد بازار پولی کشور محسوب می‌شوند، در میان خدمات متعددی که بانک‌ها دارند، جذب سپرده و منابع از یک‌سو اعطای اعتبارات و تسهیلات در حوزه‌های مختلف از سوی دیگر جزو مهم‌ترین وظایف بانک‌ها به حساب می‌آیند. در واقع عملیات بانکی جزو مهم‌ترین ابزارهای سیاست پولی محسوب می‌شود. چگونگی اجرای سیاست‌های پولی و ارزی نیز به کارگیری «نرخ سود بانکی» برای کاهش نرخ تورم، کاهش نرخ بیکاری و گسترش عملیات اجتماعی است.

- مانده سپرده های بانکی

سال ۱۳۹۴، مانده سپرده‌های بانکی نزد بانک‌های استان ۷۴۹۶۶ میلیارد ریال بوده که از این مقدار سپرده بانکی، ۵۰۳۶ میلیارد ریال قرض الحسنه جاری، ۳۶۵۶ میلیارد ریال قرض الحسنه پس انداز، ۴۲۳۰۷ میلیارد ریال سرمایه گذاری کوتاه مدت، ۲۲۱۷۴ میلیارد ریال سرمایه گذاری بلند مدت و ۱۷۹۳ میلیارد ریال از نوع سایر سپرده ها بوده است.

ترکیب سپرده‌های بانکی استان در سال ۱۳۹۴ به ترتیب زیر بوده است:

- سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت ۲۹/۶ درصد؛
- " کوتاه‌مدت ۵۶/۴ درصد؛
- " قرض‌الحسنه جاری ۶/۷ درصد؛
- " قرض‌الحسنه پس‌انداز ۴/۹ درصد؛
- " سایر ۲/۴ درصد.

اطلاعات جداول شماره ۲۱ و ۲۲ گزارش، به تفکیک به جزئیات سپرده گذاری های بانکی در بانک های استان در دوره ۱۳۹۴-۱۳۹۱ پرداخته است.

جدول شماره ۳۶- شاخص نهادهای مالی استان در سال ۱۳۹۴

واحد: میلیارد ریال

جمع مانده سپرده های بانکی						سال
جمع کل سپرده ها	سایر	سرمایه گذاری		قرض الحسنه		
		بلندمدت	کوتاه مدت	پس انداز	جاری	
۷۴۹۶۶	۱۷۹۳	۲۲۱۷۴	۴۲۳۰۷	۳۶۵۶	۵۰۳۶	۱۳۹۴

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان

۲- محاسبه گزارش

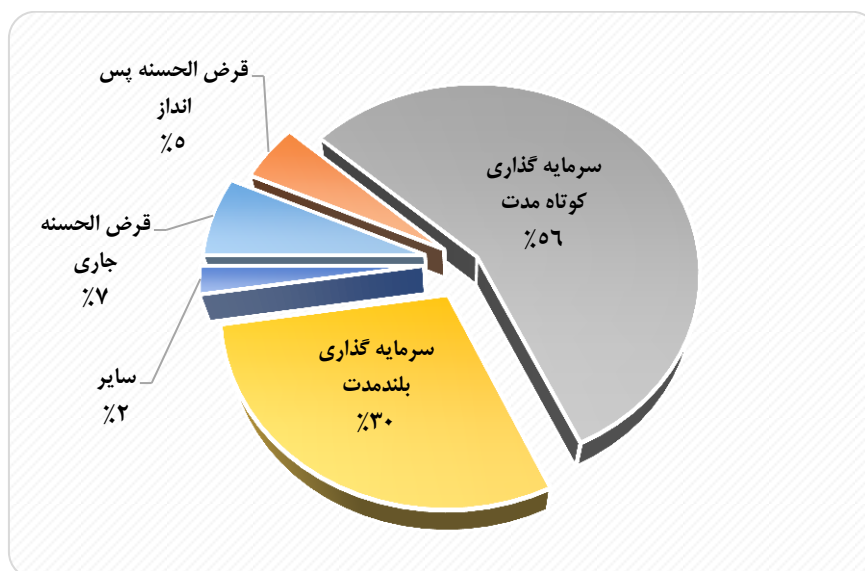
جدول شماره ۳۷- سهم شاخص نهادهای مالی استان در سال ۱۳۹۴

واحد: درصد

سهم مانده سپرده های بانکی						سال
جمع کل سپرده ها	سایر	سرمایه گذاری		قرض الحسنه		
		بلندمدت	کوتاه مدت	پس انداز	جاری	
۱۰۰,۰	۲,۴	۲۹,۶	۵۶,۴	۴,۹	۶,۷	۱۳۹۴

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۹- سهم سپرده‌های بانکی بانک‌های استان در سال ۱۳۹۴

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان ۲- محاسبه گزارش

- تسهیلات اعطایی

نقش عملیات بانکی در نوسانات اقتصادی بسیار مهم بوده و در تشدید رونق و یا تعمیق کساد تأثیر غیرقابل انکاری دارند. در دوره رونق بر سرعت گردش پول اضافه می‌شود و در دوره رکود از سرعت آن کاسته می‌شود. در شرایط تورمی سیاست‌های انقباض پولی با کاهش تسهیلات بانکی و در دوره رکود سیاست انبساط پولی با افزایش تسهیلات مواجه بوده ولی در شرایط سخت تورم رکودی که تورم بالا و بیکاری بالا وجود دارد استفاده از ترکیب سیاست‌های پولی و مالی و مدیریت تعامل منطقی بین نهادهای پولی و مالی و بخش‌های اقتصادی لازم می‌باشد.

تسهیلات اعطایی بانک‌های استان تا پایان سال ۱۳۹۴، ۲۵۱۷۵ میلیارد ریال بوده که سهم هر یک از بخش‌های مختلف اقتصادی استان از این تسهیلات شامل: کشاورزی ۲۱ درصد، صنعت و معدن ۳۱ درصد، ساختمان ۱۴ درصد و سهم بخش خدمات و بازرگانی و متفرقه هم ۳۵ درصد بوده است.

جدول شماره ۳۸- تسهیلات اعطایی بانک های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: میلیارد ریال

تسهیلات اعطایی بانکی					سال
جمع تسهیلات	خدمات و بازرگانی و متفرقه	صنعت و معدن	مسکن و ساختمان	کشاورزی	
۲۵۱۷۵	۸۷۶۷	۷۷۷۸	۳۴۳۹	۵۲۰۱	۱۳۹۴

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان

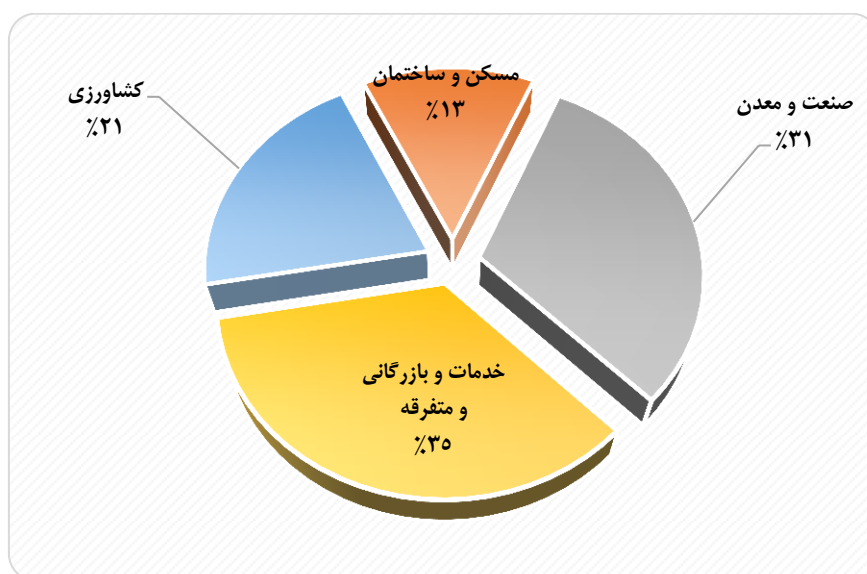
۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۳۹- سهم تسهیلات اعطایی بانک های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: درصد

تسهیلات اعطایی بانکی					سال
جمع تسهیلات	خدمات و بازرگانی و متفرقه	صنعت و معدن	مسکن و ساختمان	کشاورزی	
۱۰۰	۳۵	۳۱	۱۴	۲۱	۱۳۹۴

مأخذ: پیشین

نمودار شماره ۱۰- سهم تسهیلات اعطایی بانک های استان در سال ۱۳۹۴

مأخذ: پیشین

مانده بدهی بخش غیردولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی بر حسب نوع تسهیلات

تا پایان سال ۱۳۹۴ در مجموع ۵۱۳۲۱ میلیارد ریال مانده بدهی بخش غیر دولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی بر حسب انواع تسهیلات بوده است. در همین سال سهم تسهیلات مربوط به انواع وام ها و اعتبارات پرداختی از مانده بدهی بخش غیر دولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی ۱/۱ درصد بوده است.

جدول شماره ۴۰- مانده بدهی بخش غیر دولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی بر حسب نوع تسهیلات در پایان سال ۱۳۹۴

واحد: میلیارد ریال

شرح	جمع	تسهیلات اعطایی	سرمایه گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	وام ها و اعتبارات پرداختی
۱۳۹۴	۵۱۳۲۱	۵۰۷۵۶	۰	۵۶۴

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان

۲- محاسبه گزارش

مانده بدهی بخش غیر دولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی بابت تسهیلات اعطایی براساس عقود اسلامی

تا پایان سال ۱۳۹۴ در مجموع ۵۰۵۵۸ میلیارد ریال مانده بدهی بخش غیر دولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی بابت تسهیلات اعطایی بر اساس عقود اسلامی بوده است. در سال مذکور به ترتیب فروش اقساطی با ۵۴/۹ درصد، مشارکت مدنی با ۳۲/۴ درصد و تسهیلات قرض الحسنه با ۴ درصد، بالاترین سهم تسهیلات از نوع عقود اسلامی را داشته است.

جدول شماره ۴۱- مانده بدهی بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی بابت تسهیلات اعطایی براساس عقود اسلامی در پایان سال ۱۳۹۴

واحد: میلیون ریال

شرح	فروش اقساطی	مضاربه	سلف	قرض الحسنه	جعاله	مشارکت مدنی
۱۳۹۴	۲۷۷۷۳۱۲۷	۱۱۰۷۰۲۹	۲۹۷۵۷	۳۰۱۹۶۸۷	۲۲۱۳۸۱۴	۱۶۳۶۴۸۵۵

شرح	اجاره به شرط تملیک	مشارکت حقوقی	سرمایه گذاری مستقیم	خرید دین	سایر
۱۳۹۴	۱۹۱۹۷	۰	۰	۳۰۳۴۹	۱۴۸۰۲۴۲

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان

۲- محاسبه گزارش

مزیت نسبی بانکهای استان

به منظور تعیین مزیت نسبی بانکداری در استان از شاخص RCA (Comparative Regional Advantage) استفاده می شود. اگر شاخص به دست آمده برای بخش بانکها بزرگتر از یک باشد نشان می دهد که صنعت بانکداری در استان دارای مزیت نسبی است. شاخص RCA یا شاخص مزیت نسبی منطقه ای به صورت زیر به دست می آید:

$$RCA = \frac{\frac{\text{ارزش افزوده بخش بانکی در استان}}{\text{تولید ناخالص داخلی استان بدون نفت}}}{\frac{\text{ارزش افزوده بخش بانکی در کشور}}{\text{تولید ناخالص داخلی کشور بدون نفت}}}$$

جدول شماره ۴۲- مزیت نسبی بخش بانکی استان در سالهای ۱۳۹۳-۱۳۹۰

واحد:میلیارد ریال

سال	ارزش افزوده بانکی		محصول ناخالص داخلی بدون نفت		تعیین مزیت نسبی بانکداری RCA
	استان	کشور	استان	کشور	
۱۳۹۰	۷۴۳	۱۱۶۳۲۳	۵۳۸۷۰	۵۲۸۴۷۴۲	-/۶۳
۱۳۹۱	۷۲۰	۱۲۲۱۱۱	۶۹۱۱۹	۶۶۹۳۶۰۱	-/۵۷
۱۳۹۲	۵۹۲	۱۱۶۲۷۸	۹۴۳۲۱	۸۹۷۷۹۲۳	-/۴۸
۱۳۹۳	۳۵۰	۹۸۳۸۳	۱۱۱۹۸۹	۱۰۵۵۱۳۱۴	-/۳۴

مأخذ: ۱- حساب های ملی ایران

۲- محاسبه گزارش

همان طور که در جدول شماره ۲۵ ملاحظه می گردد، مزیت نسبی (RCA) هیچ یک از سال های مورد بررسی بیشتر از یک نیست، بنابراین بخش بانکی در استان فاقد مزیت نسبی است.

- کارایی بانک های استان

در سال ۱۳۹۴ بیشترین سهم مربوط به مانده سپرده های بانکی استان به ترتیب مربوط به بانک های ملی، صادرات، کشاورزی، مسکن و بانک رفاه کارگران بوده است. همچنین به همین ترتیب بیشترین تعداد کارکنان بانک نیز برای همین بانک ها بوده است.

از نظر شاخص کارایی، بانک های کشاورزی و بانک مسکن استان به ترتیب اولین و دومین رتبه را بخود اختصاص داده اند.

جدول شماره ۴۳- کارایی، مانده سپرده و تعداد کارکنان بانک های استان در سال ۱۳۹۱

واحد: میلیون ریال/نفر

نام بانک	جمع مانده سپرده های بانکی						تعداد کارکنان	کارایی بانک ها
	قرض الحسنه		سرمایه گذاری		سایر	جمع کل سپرده ها		
	جاری	پس انداز	کوتاه مدت	بلندمدت				
ملی ایران	۱۱۵۸۴۳۴	۵۵۳۵۳۸	۱۴۲۳۱۲۰	۲۳۵۵۵۹۳	۴۹۲۰۴۰	۵۹۸۲۷۲۵	۵۱۱	۱۱۷۰۸
صادرات	۴۵۰۶۶۸	۲۵۳۳۲۴	۱۱۴۵۵۶۳	۹۱۷۴۹۵	۱۸۴۵۲۲	۲۹۵۱۵۷۲	۳۲۶	۹۰۵۴
ملت	۸۸۰۷۱۷	۴۹۸۸۵۸	۱۰۸۰۵۰۷	۱۵۶۴۷۶۸	۱۷۸۲۵۳	۴۲۰۳۲۰۳	۳۰۱	۱۳۹۶۴
تجارت	۵۹۴۲۸۵	۳۷۳۹۰۸	۹۸۰۰۳۹	۳۸۵۵۰۵۴	۴۵۱۹۲۰	۶۲۵۵۲۰۶	۲۸۴	۲۲۰۲۵
سپه	۱۵۹۹۵۰	۸۶۰۳۵	۴۱۵۷۷۰	۴۱۱۱۰۹	۸۰۴۸۱	۱۱۵۳۳۴۵	۱۳۷	۸۴۱۹
مسکن	۱۴۰۴۹۰	۱۱۷۲۵۸	۹۳۹۷۱۹	۳۹۲۵۹۶	۲۲۹۵۶۶	۱۷۱۹۶۲۹	۱۷۸	۹۶۶۱
کشاورزی	۹۰۵۶۴۱	۱۵۸۲۲۳	۶۲۴۴۱۰	۸۳۵۰۱۴	۲۹۰۴۰	۲۵۵۲۳۲۸	۲۶۹	۹۴۸۸
رفاه	۳۲۳۳۰۱	۱۱۴۳۷۱	۴۲۹۱۸۹	۴۰۳۴۵۲	۸۲۵۴۷	۱۳۵۲۸۶۰	۱۸۶	۷۲۷۳
پست بانک	۲۳۱۹۰۹	۲۶۹۴۶	۱۳۸۲۵۹	۸۹۸۴۹	۰	۴۸۶۹۶۳	۵۶	۸۶۹۶
صنعت و معدن	۱۳۵۳۶۷	۶۰۹۳	۲۰۵۲۹	۲۰۷۰۰	۶۸۲	۱۸۳۳۷۱	۱۷	۱۰۷۸۷
توسعه صادرات	۴۴۶۲۷	۲۷۰	۱۵۳۷۷	۳۰۲۳۴	۲۲۳۳۷	۱۱۲۸۴۵	۱۲	۹۴۰۴
توسعه تعاون	۴۱۷۷۴	۳۷۲۳۶	۱۶۳۷۱	۱۳۷۲۲	۱۰۵۵۳	۱۱۹۶۵۶	۳۸	۳۱۴۹
مهر ایران	۴۰۵۶۲	۱۳۴۳۱۸	۰	۰	۱۹۵۵۵	۱۹۴۴۳۵	۶۶	۲۹۴۶
جمع	۵۱۰۷۷۲۵	۲۳۶۰۳۷۸	۷۲۲۸۸۵۳	۱۰۷۸۹۵۸۶	۱۷۸۱۵۹۶	۲۷۲۶۸۱۳۸	۲۳۸۱	۱۱۴۵۲

مأخذ: ۱- سالنامه آماری استان

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۴۴- کارایی، مانده سپرده و تعداد کارکنان بانک های استان در سال ۱۳۹۲

واحد: میلیون ریال/انقر

نام بانک	جمع مانده سپرده های بانکی						تعداد کارکنان	کارایی بانک ها
	قرض الحسنه		سرمایه گذاری		سایر	جمع کل سپرده ها		
	جاری	پس انداز	کوتاه مدت	بلندمدت				
ملی ایران	۱۱۹۶۶۴۳	۵۹۰۵۹۵	۱۶۹۵۹۵۴	۲۸۸۶۷۹۰	۵۱۰۲۱۸	۶۸۸۰۲۰۰	۵۰۷	۱۳۵۷۰
صادرات	۸۵۱۸۱۵	۲۹۹۶۶۶	۱۴۶۱۴۱۷	۱۵۵۷۴۶۷	۳۰۹۲۲۹	۴۴۷۹۵۹۴	۳۴۱	۱۳۱۳۷
ملت	۱۱۰۴۰۹۴	۴۳۷۵۴۶	۱۸۴۳۹۳۵	۱۶۲۱۲۲۲	۹۹۶۷۶	۵۱۰۶۴۷۳	۲۹۴	۱۷۳۶۹
تجارت	۷۰۸۶۳۲	۳۲۳۸۳۶	۱۵۰۱۳۲۸	۴۴۰۵۷۱۳	۳۱۹۵۰۹	۷۲۵۹۰۱۸	۲۷۶	۲۶۳۰۱
سپه	۵۶۳۲۲۷	۸۹۴۷۱	۵۲۳۳۶۷	۴۹۹۶۴۹	۱۰۲۱۲۹	۱۷۷۷۸۴۳	۱۳۴	۱۳۲۶۷
مسکن	۲۱۱۴۴۸	۱۱۲۱۰۹	۱۰۰۶۱۴۲	۵۵۵۶۴۹	۲۰۲۷۲۰	۲۰۸۸۰۶۸	۱۸۸	۱۱۱۰۷
کشاورزی	۹۸۳۹۲۲	۱۷۳۴۹۵	۸۷۲۲۹۵	۱۱۳۷۷۷۰	۲۳۷۳۹	۳۱۹۱۲۲۱	۲۶۶	۱۱۹۹۷
رفاه	۳۲۲۷۱۱	۱۱۵۶۱۵	۷۸۱۶۲۱	۶۶۵۵۸۸	۸۳۱۳۱	۱۹۶۸۶۶۶	۱۷۵	۱۱۲۵۰
پست بانک	۲۵۱۸۹۰	۲۳۳۵۸	۲۵۳۳۲۱	۱۸۸۷۰۴	۴۱۵۱۰	۷۵۸۷۸۳	۵۵	۱۳۷۹۶
صنعت و معدن	۵۹۵۸۳	۶۵۳	۸۴۹۵۱	۱۹۳۶۳	۷۰۸۱	۱۷۱۶۳۱	۱۶	۱۰۷۲۷
توسعه صادرات	۳۴۴۵۹	۱۷۳	۵۳۵۶	۱۲۲۲۴	۱۴۸۲۲	۶۷۰۳۴	۱۰	۶۷۰۳
توسعه تعاون	۵۳۸۸۰	۷۲۹۵۲	۵۰۹۶۱	۲۳۹۸۸	۲۲۰۷۴	۲۲۳۸۵۵	۵۳	۴۲۲۴
مهر ایران	۵۴۱۹۶	۲۲۸۳۴۳	.	.	۱۴۳۲۶	۲۹۶۸۶۵	۷۶	۳۹۰۶
جمع	۶۳۹۶۵۰۰	۲۴۶۷۸۱۲	۱۰۰۸۰۶۴۸	۱۳۵۷۴۱۲۷	۱۷۵۰۱۶۴	۳۴۲۶۹۲۵۱	۲۳۹۱	۱۴۳۳۳

مأخذ: ۱- سالنامه آماری استان
 ۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۴۵- کارایی، مانده سپرده و تعداد کارکنان بانک های استان در سال ۱۳۹۳

واحد: میلیون ریال/نفر

نام بانک	جمع مانده سپرده های بانکی						تعداد کارکنان	کارایی بانک ها
	قرض الحسنه		سرمایه گذاری		جمع کل سپرده ها	سایر		
	جاری	پس انداز	کوتاه مدت	بلندمدت				
ملی ایران	۱۳۴۳۸۱۴	۶۶۷۴۲۹	۱۸۸۷۳۱۴	۳۸۰۷۷۷۱	۳۴۲۶۱۹	۸۰۴۸۹۴۷	۵۰۲	۱۶۰۳۴
صادرات	۵۲۶۶۶۵	۲۸۵۸۴۱	۲۰۹۷۷۱۰	۱۶۸۵۷۳۴	۱۵۲۲۹۹	۴۷۴۸۲۴۹	۳۳۳	۱۴۲۵۹
ملت	۱۰۱۵۷۹۵	۴۵۶۲۴۷	۲۴۳۷۷۴۲	۲۰۱۶۳۲۳	۹۴۵۲۷	۶۰۲۰۶۳۴	۲۹۳	۲۰۵۴۸
تجارت	۸۱۶۰۶۸	۳۲۰۰۲۷	۱۶۵۰۲۸۰	۶۱۶۳۶۶۵	۴۱۵۱۷۳	۹۳۶۵۲۱۳	۲۷۱	۳۴۵۵۸
سپه	۱۷۱۰۲۰	۱۰۷۲۵۹	۴۶۸۸۰۶	۹۰۹۴۸۷	۴۰۸۰۶	۱۶۹۷۳۷۸	۱۳۵	۱۲۵۷۳
مسکن	۲۷۹۶۱۸	۱۱۱۸۳۴	۱۶۹۰۷۰۸	۷۷۲۱۹۵	۱۹۲۱۳۲	۳۰۴۶۴۸۷	۱۹۲	۱۵۸۶۷
کشاورزی	۸۹۴۳۷۰	۱۸۲۵۵۴	۱۰۱۵۲۱۴	۱۶۲۸۱۰۰	۶۳۷۵۶۱	۴۳۵۸۴۹۹	۲۶۹	۱۶۲۰۳
رفاه	۳۴۱۵۱۵	۱۳۰۰۱۲	۳۷۶۹۵۴	۱۶۱۸۳۶۹	۳۰۱۷۰	۲۴۹۷۰۲۰	۱۷۳	۱۴۴۳۴
پست بانک	۲۹۹۹۵۵	۱۸۷۱۱	۳۴۵۳۳۳	۲۸۴۴۷۶	۴۲۲۳۴	۹۹۰۷۰۹	۵۳	۱۸۶۹۳
صنعت و معدن	۷۶۴۴۲	۲۹۹۷	۱۱۵۷۱۲	۹۶۴۰	۴۲۱۴۹	۲۴۶۹۴۰	۱۹	۱۲۹۹۷
توسعه صادرات	۲۷۳۸۴	۱۳۵	۴۰۰۵۳	۱۶۴۰۴	۶۸۷۸۶	۱۵۲۷۶۲	۱۰	۱۵۲۷۶
توسعه تعاون	۶۳۴۸۸	۴۸۸۷۳	۲۲۴۶۳۷	۵۷۵۳۰	۳۶۰۴	۳۹۸۱۳۲	۵۴	۷۳۷۳
مهر ایران	۱۰۷۶۵۱	۴۱۳۵۶۹	۰	۰	۲۲۲۷۰	۵۴۳۴۹۰	۷۲	۷۵۴۸
جمع کل	۵۹۶۳۷۸۵	۲۷۴۵۴۸۸	۱۲۳۵۰۴۶۳	۱۸۹۷۰۳۹۴	۲۰۸۴۳۳۰	۴۲۱۱۴۴۶۰	۲۳۷۶	۱۷۷۲۵

مأخذ: ۱- سالنامه آماری استان

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۴۶- کارایی، مانده سپرده و تعداد کارکنان بانک های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: میلیون ریال/نفر

کارایی بانک ها	تعداد کارکنان	جمع مانده سپرده های بانکی						نام بانک
		جمع کل سپرده ها	سایر	سرمایه گذاری		قرض الحسنه		
				بلندمدت	کوتاه مدت	پس انداز	جاری	
۱۹۴۲۳	۵۰۲	۹,۷۵۰,۲۱۷	۲۰۱,۲۰۲	۵,۰۳۱,۲۵۶	۲,۴۴۳,۰۶۹	۷۲۳,۳۲۷	۱,۳۵۱,۳۶۳	ملی ایران
۲۰۳۶۰	۳۳۳	۶,۷۷۹,۹۷۷	۱۸۰,۰۳۷	۲,۲۷۴,۳۱۲	۲,۹۶۶,۴۴۲	۴۴۸,۷۹۷	۹۱۰,۳۸۹	صادرات
۱۶۳۰۷	۱۳۵	۲,۲۰۱,۴۶۲	۱۲,۳۶۰	۱,۱۵۹,۱۰۸	۷۰۲,۹۹۸	۱۳۸,۹۰۱	۱۸۸,۴۱۹	سپه
۲۲۴۳۲	۱۹۲	۴,۳۰۷,۰۱۶	۷۲۴,۵۵۰	۱,۱۲۹,۰۴۹	۲,۱۰۹,۴۸۴	۱۴۵,۴۷۴	۱۹۸,۴۵۹	مسکن
۲۲۵۷۹	۲۶۹	۶,۰۷۳,۸۶۶	۴۸۲,۵۸۴	۳,۰۳۴,۷۸۷	۱,۴۰۴,۲۰۳	۳۱۰,۰۲۹	۸۴۲,۲۶۳	کشاورزی
۱۸۷۸۲	۱۷۳	۳,۲۴۹,۳۳۶	۰	۱,۲۴۵,۲۳۶	۱,۲۷۹,۰۱۶	۱۵۰,۹۲۶	۵۷۴,۱۵۸	رفاه کارگران
۲۲۲۷۷	۵۳	۱,۱۸۰,۷۰۶	۰	۳۷۱,۹۴۳	۴۶۲,۰۸۴	۲۱,۲۵۸	۳۲۵,۴۳۱	پست بانک
۲۱۸۷۴	۱۹	۴۱۵,۶۰۴	۴۰,۱۲۱	۵۴,۵۷۰	۷۴,۸۳۵	۳,۲۳۹	۲۴۲,۸۳۹	صنعت و معدن
۸۱۳۴	۱۰	۸۱,۳۳۸	۶,۱۰۸	۱۷,۵۷۹	۱۸,۵۲۴	۱,۹۹۵	۳۷,۱۳۲	توسعه صادرات
۱۰۷۷۳	۵۴	۵۸۱,۷۶۰	۶۸۱	۶۷,۸۲۶	۳۷۰,۶۶۰	۷۲۶۰۲	۶۹,۹۹۱	توسعه تعاون
۱۱۹۷۵	۷۲	۸۶۲,۲۰۵	۳۶۶۰۷	۰	۰	۵۹۱,۵۶۷	۲۳۴,۰۳۱	مهر ایران
۱۹۵۸۲	۱۸۱۲	۳۵,۴۸۳,۴۸۷	۱,۶۸۳,۹۲۶	۱۴,۳۸۵,۶۶۶	۱۱,۸۳۱,۳۱۵	۲,۶۰۸,۱۱۵	۹۷۴,۴۶۵,۴	جمع کل

مأخذ: ۱- سالنامه آماری استان

۲- محاسبه گزارش

بخش دوم

وضعیت امور زیربنایی، تولیدی،

اجتماعی و قضایی

فصل اول
امور زیربنایی

- انرژی

انرژی یکی از نهاده های مهم در فرآیند تولید است که در ارتباط با نهاده های دیگر چون نیروی کار و سرمایه تولید را تشکیل می دهد.

فناوری تلفیق نهاده ها می تواند سهم هر یک از نهاده ها از جمله انرژی را تعیین نماید؛ لذا میزان مشارکت هر نهاده در حد قیمت موجود قابل تغییر در محدوده معینی است، در مباحث اقتصادی دسترسی به انرژی و تأثیر آن در قیمت تمام شده مهم بوده و نیازمند توجه است که در این قسمت به ابعادی از این موضوع پرداخته می شود.

برای یکسان نمودن واحدهای مختلف نهاده های انرژی ارزش حرارتی حاصل از مصرف یک واحد نهاده به ارزش حرارتی معادل نفت خام، اقدام می گردد تا حجم کل مصرف نهاده ها با واحد بشکه معادل نفت خام سنجیده شود.

۱- بررسی شاخص های کلیدی اصلی بخش انرژی

- عرضه و تقاضای انرژی و میزان رشد آن

الف) عرضه و انتقال برق

قدرت نامی نیروگاه های استان تا پایان سال ۱۳۹۴ معادل ۶۹۷,۳ مگاوات بوده است که ۶۴۸ مگاوات آن مربوط به نیروگاه گازی سلطانیه، ۴۹,۲ مگاوات آن مربوط به نیروگاه های تولید پراکنده (DG) و ۰,۲ مگاوات مربوط به نیروگاه خورشیدی می باشد. برق تولید شده استان در سال ۱۳۹۴ بالغ بر ۱۸۱۶ میلیون کیلووات ساعت بوده که ۱۶۷۳ میلیون کیلووات ساعت (۹۲ درصد) آن توسط نیروگاه سلطانیه، ۱۴۳ میلیون کیلووات ساعت آن توسط نیروگاه های تولید پراکنده (۸ درصد) تولید شده است. برق حاصل از سلول های خورشیدی در سال ۱۳۹۴ حدود ۱۶۹۳۶۳ کیلووات ساعت بوده است.

استان زنجان در سال ۱۳۹۴ دارای ۲۶۶۱ کیلومتر مدار خط انتقال، ۴۷ ایستگاه برق در سطوح ولتاژی ۶۳، ۲۳۰ و ۴۰۰ کیلوولت با ظرفیت ۴۸۵۹,۵ مگاوات آمپر می باشد. ۵۶۹ مگا

وات حداکثر بار استان در سال ۱۳۹۴ بوده است. ضریب بار مصرفی استان در سال ۱۳۹۴ بالغ بر ۶۰٫۹ درصد بوده است.

ب) تقاضای انرژی

برق

بر اساس اطلاعات مربوط به ترازنامه انرژی سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰ و زات نیرو، برق مصرفی استان از ۲۷۰۰/۸ مگاوات ساعت در سال ۱۳۹۰ به ۳۲۳۲ مگاوات ساعت در سال ۱۳۹۳ رسیده است، به عبارتی میزان مصرف برق استان طی این سه سال از نرخ رشد سالانه ۶/۱۷ درصد برخوردار بوده است. در این دوره (۱۳۹۲-۱۳۹۰) بالاترین مصرف مربوط به بخش صنعت استان با سهم ۵۷/۷۴ درصد بوده است.

جدول شماره ۴۷- مصرف برق بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰

واحد: مگاوات ساعت

شرح	خانگی	عمومی	تجاری	صنعتی	کشاورزی	روشنایی	جمع	مصرف برق معادل میلیون بشکه نفت خام
۱۳۹۰	۴۱۳/۳	۱۲۱/۱	۷۸/۷	۱۵۸۵/۸	۴۵۱/۱	۴۷/۸	۲۷۰۰/۸	۱/۵۹
۱۳۹۱	۴۴۸/۳	۱۲۱/۴	۸۶/۴	۱۸۱۴/۱	۴۵۰/۲	۴۸	۲۹۶۸/۴	۱/۷۵
۱۳۹۲	۴۹۶/۷	۱۳۴/۸	۹۵/۶	۱۷۲۸/۵	۵۴۶/۲	۶۰	۳۰۶۱/۸	۱/۸۰
۱۳۹۳	۵۱۸/۲	۱۴۳/۸	۱۰۲/۵	۱۸۶۶/۳	۵۴۴/۲	۵۷	۳۲۳۲	۱/۹۰

مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی سال‌های مربوطه، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۴۸- سهم مصرف برق بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۳

واحد: درصد

سال / بخش	خانگی	عمومی	تجاری	صنعتی	کشاورزی	روشنایی	جمع
۱۳۹۰	۱۵/۳۰	۴/۴۸	۲/۹۱	۵۸/۷۲	۱۶/۸۱	۱/۷۷	۱۰۰
۱۳۹۱	۱۵/۱۰	۴/۰۹	۲/۹۱	۶۱/۱۱	۱۵/۱۷	۱/۶۲	۱۰۰
۱۳۹۲	۱۶/۲۲	۴/۴۰	۳/۱۲	۵۶/۴۵	۱۷/۸۴	۱/۹۶	۱۰۰
۱۳۹۳	۱۶/۰۳	۴/۴۵	۳/۱۷	۵۷/۷۴	۱۶/۸۴	۱/۷۶	۱۰۰

مأخذ: محاسبه گزارش

جدول شماره ۴۹- نرخ رشد سالانه مصرف برق بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۳

واحد: درصد

شرح	خانگی	عمومی	تجاری	صنعتی	کشاورزی	روشنایی	جمع
رشد سالانه ۹۰-۹۳	۷/۸۳	۵/۸۹	۹/۲۱	۵/۵۸	۶/۲۲	۶/۰۴	۶/۱۷

مأخذ: محاسبه گزارش

- فرآورده‌های نفتی

- مصرف فرآورده‌های نفتی استان

در سال ۱۳۹۰، مقدار مصرف فرآورده های عمده نفتی استان (بنزین، نفت سفید، نفت گاز و نفت کوره) بدون در نظر گرفتن مصرف نیروگاه ها ، برابر ۸۷۷ میلیون لیتر بوده که این میزان در سال ۱۳۹۳ به ۸۱۴ میلیون لیتر کاهش یافته است. نحوه مصرف فرآورده های نفتی سال ۱۳۹۳ استان نشان می دهد که عمده مصرف این فرآورده ها مربوط به نفت و گاز و بنزین به ترتیب معادل ۴۵/۸ درصد و ۳۷/۶ درصد بوده است.

کاهش مصرف فرآورده های عمده نفتی استان در دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۳، با میانگین رشد سالانه منفی ۲/۴۵ درصد مواجه بوده است.

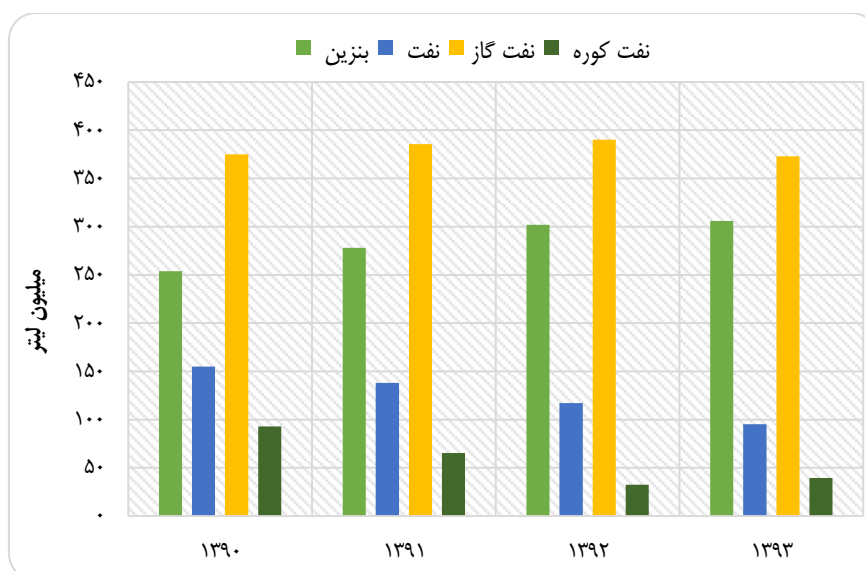
جدول شماره ۵۰- میزان مصرف فرآورده‌های نفتی استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیون لیتر

شرح	بنزین	نفت	نفت گاز	نفت کوره	کل مصرف فرآورده‌های نفتی
۱۳۹۰	۲۵۴	۱۵۵	۳۷۵	۹۳	۸۷۷
۱۳۹۱	۲۷۸	۱۳۸	۳۸۵	۶۶	۸۶۷
۱۳۹۲	۳۰۲	۱۱۷	۳۹۰	۳۳	۸۴۲
۱۳۹۳	۳۰۶	۹۵	۳۷۳	۴۰	۸۱۴

مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی، سال‌های مربوطه، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۱۱- میزان مصرف فرآورده‌های نفتی استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۴۰ گزارش

جدول شماره ۵۱- سهم مصرف فرآورده‌های نفتی استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

شرح	بنزین	نفت	نفت گاز	نفت کوره	کل مصرف فرآورده‌های نفتی
۱۳۹۰	۲۸/۹	۱۷/۷	۴۲/۸	۱۰/۶	۱۰۰
۱۳۹۱	۳۲/۱	۱۵/۹	۴۴/۴	۷/۶	۱۰۰
۱۳۹۲	۳۵/۹	۱۲/۹	۴۶/۳	۳/۹	۱۰۰
۱۳۹۳	۳۷/۶	۱۱/۷	۴۵/۸	۴/۹	۱۰۰

مأخذ: محاسبه گزارش

جدول شماره ۵۲- میزان مصرف فرآورده‌های نفتی استان برحسب میلیون بشکه معادل نفت خام در دوره ۹۳-۱۳۹۰

شرح	بنزین	نفت	نفت گاز	نفت کوره	کل فرآورده‌های نفتی
۱۳۹۰	۱/۴۰	۰/۹۱	۲/۳۱	۰/۶۶	۵/۲۸
۱۳۹۱	۱/۵۳	۰/۸۱	۲/۳۸	۰/۴۶	۵/۱۸
۱۳۹۲	۱/۶۶	۰/۶۹	۲/۴۱	۰/۲۳	۴/۹۹
۱۳۹۳	۱/۶۸	۰/۵۶	۲/۳۰	۰/۲۸	۴/۸۳

مأخذ: محاسبه گزارش

- مصرف فرآورده‌های نفتی کشور

در سال ۱۳۹۰، درمقایسه استان با کشور مقدار مصرف فرآورده های عمده نفتی کشور (بنزین، نفت سفید، نفت گاز و نفت کوره) بدون در نظر گرفتن مصرف نیروگاه های کشور، برابر ۵۸۳۵۹ میلیون لیتر بوده است که این میزان مصرف در سال ۱۳۹۳ به ۶۵۰۸۲ میلیون لیتر افزایش یافته است. مطابق آمار فوق مصرف فرآورده های عمده نفتی کشور در طول دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰، در مقایسه با استان زنجان از روند افزایشی برخوردار بوده است.

نحوه مصرف فرآورده های نفتی سال ۱۳۹۳ کشور نشان می دهد که عمده مصرف این فرآورده‌ها مربوط به نفت و گاز با ۴۲/۴ درصد و مصرف بنزین با سهم معادل ۳۹ درصد بوده است.

در طول دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰، برخلاف استان زنجان مصرف سالانه فرآورده های عمده نفتی کشور روند صعودی داشته است و با میانگین رشد سالانه ۳/۷ درصد مواجه بوده است. در سال ۱۳۹۳، سهم مصرف فرآورده های نفتی استان از مجموع مصرف فرآورده های نفتی کشور معادل ۱/۲۵ درصد بوده است.

جدول شماره ۵۳- میزان مصرف فرآورده های نفتی کشور در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیون لیتر

شرح	بنزین	نفت	نفت گاز	نفت کوره	جمع کل
۱۳۹۰	۲۱۸۷۹	۵۱۵۸	۲۷۰۹۰	۴۲۳۲	۵۸۳۵۹
۱۳۹۱	۲۳۲۴۰	۴۹۶۸	۲۷۴۷۸	۴۰۹۲	۵۹۷۷۸
۱۳۹۲	۲۴۹۹۳	۴۶۵۷	۲۷۷۷۳	۳۶۱۰	۶۱۰۳۳
۱۳۹۳	۲۵۳۸۸	۵۲۲۳	۲۷۵۶۷	۶۹۰۴	۶۵۰۸۲

مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی، سال های مربوطه، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۵۴- سهم مصرف فرآورده های نفتی کشور در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

سهم مصرف فرآورده نفتی کشور	بنزین	نفت	نفت گاز	نفت کوره	جمع کل
۱۳۹۰	۳۷/۵	۸/۸	۴۶/۴	۷/۳	۱۰۰
۱۳۹۱	۳۸/۹	۸/۳	۴۶	۶/۸	۱۰۰
۱۳۹۲	۴۰/۹	۷/۶	۴۵/۵	۵/۹	۱۰۰
۱۳۹۳	۳۹	۸	۴۲/۴	۱۰/۶	۱۰۰

مأخذ: محاسبه گزارش

جدول شماره ۵۵- سهم مصرف فرآورده‌های نفتی استان زنجان از هریک از فرآورده‌های نفتی کشور در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

سهم استان از مصرف فرآورده‌های نفتی	بنزین	نفت	نفت گاز	نفت کوره	جمع کل
۱۳۹۰	۱/۱۶	۳/۰۱	۱/۳۸	۲/۲	۱/۵
۱۳۹۱	۱/۲	۲/۷۸	۱/۴	۱/۶	۱/۴۵
۱۳۹۲	۱/۲۱	۲/۵۲	۱/۴	۰/۹۰	۱/۳۸
۱۳۹۳	۱/۲	۱/۸۲	۱/۳۵	۰/۵۷	۱/۲۵

مأخذ: محاسبه گزارش

- گاز طبیعی

در سال ۱۳۹۰، مقدار مصرف گاز طبیعی استان زنجان معادل ۱۱۲۱ میلیون مترمکعب بوده است. این مقدار مصرف بامیانگین رشد سالانه ۷/۳۳ درصد به میزان ۱۳۸۶ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۹۳ رسیده است. در طول دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰، بیشترین افزایش مصرف گاز طبیعی مربوط به بخش‌های کشاورزی و صنعت استان بوده است.

در سال ۱۳۹۰، سهم مصرف گاز طبیعی استان از کل مصرف گاز طبیعی کشور معادل ۱/۰۸ درصد بوده که این مقدار مصرف در سال ۱۳۹۳ به رقم ۱/۲۵ درصد افزایش یافته است.

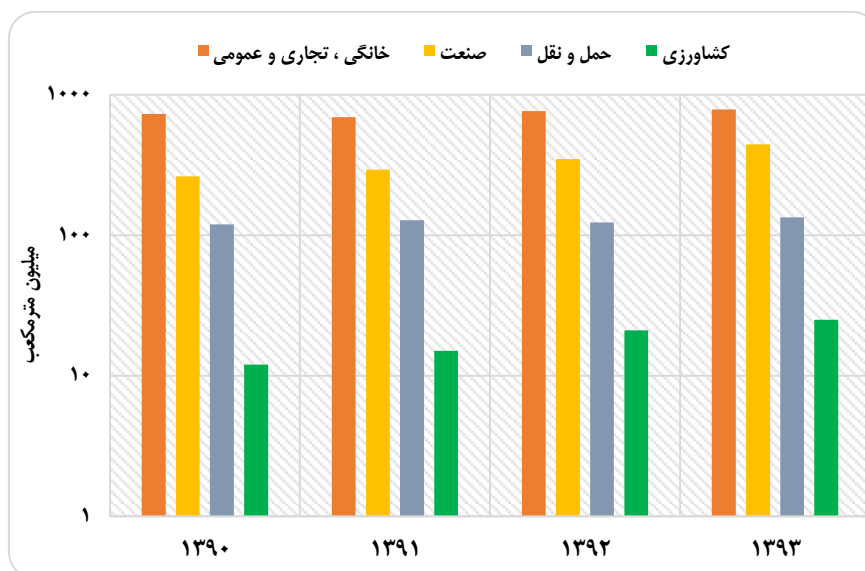
جدول شماره ۵۶- مصرف گاز طبیعی بخش‌های مختلف اقتصادی استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیون متر مکعب

شرح	خانگی، تجاری و عمومی	صنعت	حمل و نقل	کشاورزی	مصرف کل	مصرف گاز، معادل میلیون بشکه نفت خام
۱۳۹۰	۷۲۸	۲۶۲	۱۱۹	۱۲	۱۱۲۱	۷/۹۱
۱۳۹۱	۶۹۰	۲۹۳	۱۲۸	۱۵	۱۱۲۶	۷/۹۵
۱۳۹۲	۷۶۳	۳۴۷	۱۲۳	۲۱	۱۲۵۴	۸/۸۵
۱۳۹۳	۷۸۵	۴۴۲	۱۳۴	۲۵	۱۳۸۶	۹/۷۹

مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی، سال‌های مربوطه، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۱۲ - میزان مصرف گاز طبیعی بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۰-۹۳
 مأخذ: جدول شماره ۴۶ گزارش

جدول شماره ۵۷ - سهم مصرف گاز طبیعی بخش‌های اقتصادی استان در دوره ۱۳۹۰-۹۳

واحد: درصد

شرح	خانگی، تجاری و عمومی	صنعت	حمل و نقل	کشاورزی	مصرف کل
۱۳۹۰	۶۴/۹۴	۲۳/۳۷	۱۰/۶۲	۱/۰۷	۱۰۰
۱۳۹۱	۶۱/۲۸	۲۶/۰۲	۱۱/۳۷	۱/۳۳	۱۰۰
۱۳۹۲	۶۰/۸۵	۲۷/۶۷	۹/۸۱	۱/۶۷	۱۰۰
۱۳۹۳	۵۶/۶۴	۳۱/۸۹	۹/۶۷	۱/۸	۱۰۰

مأخذ: محاسبه گزارش

جدول شماره ۵۸- سهم مصرف گاز طبیعی استان از کشور در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

مصرف کل	کشاورزی	حمل و نقل	صنعت	خانگی، تجاری و عمومی	
۱/۰۸	۱/۹۴	۱/۹۱	۱/۰۹	۱/۴۴	۱۳۹۰
۱/۱۲	۱/۹۵	۱/۸۵	۱/۱۴	۱/۵۰	۱۳۹۱
۱/۱۹	۲	۱/۸۵	۱/۳۰	۱/۴۹	۱۳۹۲
۱/۲۵	۱/۸۶	۱/۹	۱/۵۷	۱/۵۱	۱۳۹۳

مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی، سال‌های مختلف، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش

ج) مصرف نهایی انرژی

در سال ۱۳۹۰، مصرف نهایی انرژی استان معادل ۱۴/۷۸ میلیون بشکه معادل نفت خام بوده است. این مقدار مصرف تا سال ۱۳۹۳ با متوسط رشد سالانه ۳/۷۶ درصد به ۱۶/۵۱ میلیون بشکه معادل نفت خام افزایش یافته است. در طول دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰ میزان افزایش مصرف نهایی انرژی استان معادل ۱۱/۷ درصد بوده است

در سال ۱۳۹۰، سهم مصرف فرآورده های نفتی استان از مصرف نهایی انرژی آن، برابر با ۵/۲۸ میلیون بشکه معادل نفت خام بوده است که در سال ۱۳۹۳ با متوسط نرخ رشد سالانه ۲/۹۹- درصد به میزان ۴/۸۲ میلیون بشکه معادل نفت خام کاهش یافته است. در طول دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰ میزان کاهش مصرف فرآورده های نفتی استان معادل ۸/۷ درصد بوده است سهم مصرف گاز طبیعی استان از مصرف نهایی انرژی آن در سال ۱۳۹۰، برابر با ۷/۹۱ میلیون بشکه معادل نفت خام بوده است که در سال ۱۳۹۳ با متوسط نرخ رشد سالانه ۷/۳۷- درصد به میزان ۷/۷۹ میلیون بشکه معادل نفت خام افزایش یافته است. در طول دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰ میزان افزایش مصرف گاز طبیعی استان معادل ۲۳/۸ درصد بوده است

در سال ۱۳۹۰، سهم مصرف انرژی برق استان از مصرف نهایی انرژی آن، برابر با ۱/۵۹ میلیون بشکه معادل نفت خام بوده است که در سال ۱۳۹۳ با متوسط نرخ رشد سالانه ۶/۱۲

درصد به میزان ۱/۹۰ میلیون بشکه معادل نفت خام افزایش یافته است. در طول دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰ میزان افزایش مصرف گاز طبیعی استان معادل ۱۹/۵ درصد بوده است طی دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰، بیشترین عامل تاثیر گذار در روند تغییرات مصرف نهایی انرژی استان مربوط به افزایش مصرف گاز طبیعی و کاهش مصرف مصرف فرآورده های نفتی استان می باشد

جدول شماره ۵۹- مصرف نهایی انرژی در استان بر حسب حامل های انرژی و بخش در دوره ۱۳۹۰-۹۳

واحد: میلیون بشکه معادل نفت خام

متوسط نرخ رشد سالانه	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح	
۱۵,۷۵-	۰,۵۸	۰,۷۱	۰,۸۴	۰,۹۷	خانگی و تجاری	فرآورده های نفتی
۱۴,۱۷-	۰,۵۵	۰,۴۹	۰,۷۳	۰,۸۷	صنعت	
۴,۱۴	۳,۳۲	۳,۳۶	۳,۱۴	۲,۹۴	حمل و نقل	
۹,۵۵-	۰,۳۷	۰,۴۳	۰,۴۷	۰,۵۰	کشاورزی	
۲,۹۹-	۴,۸۲	۴,۹۹	۵,۱۸	۵,۲۸	کل مصرف فرآورده های نفتی	
۲,۵۳	۵,۵۴	۵,۳۹	۴,۸۷	۵,۱۴	خانگی و تجاری	گاز طبیعی
۳۱,۰۴	۰,۱۸	۰,۱۵	۰,۱۱	۰,۰۸	کشاورزی	
۱۹,۰۳	۳,۱۲	۲,۴۵	۲,۰۷	۱,۸۵	صنعت	
۴,۱۹	۰,۹۵	۰,۸۷	۰,۹۰	۰,۸۴	حمل و نقل	
۷,۳۷	۹,۷۹	۸,۸۶	۷,۹۵	۷,۹۱	کل مصرف گاز طبیعی	
۷,۷۲	۰,۴۵	۰,۴۳	۰,۳۹	۰,۳۶	خانگی و تجاری	بقیه
۵,۷۶	۱,۱۰	۱,۰۲	۱,۰۷	۰,۹۳	صنعت	
۵,۸۳	۰,۳۲	۰,۳۲	۰,۲۶	۰,۲۷	کشاورزی	
۰,۰۰	۰,۰۳	۰,۰۴	۰,۰۳	۰,۰۳	سایر	
۶,۱۲	۱,۹۰	۱,۸۰	۱,۷۵	۱,۵۹	کل مصرف برق	
۳,۷۶	۱۶,۵۱	۱۵,۶۶	۱۴,۸۸	۱۴,۷۸	کل مصرف انرژی	

مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی، سال های مختلف، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش

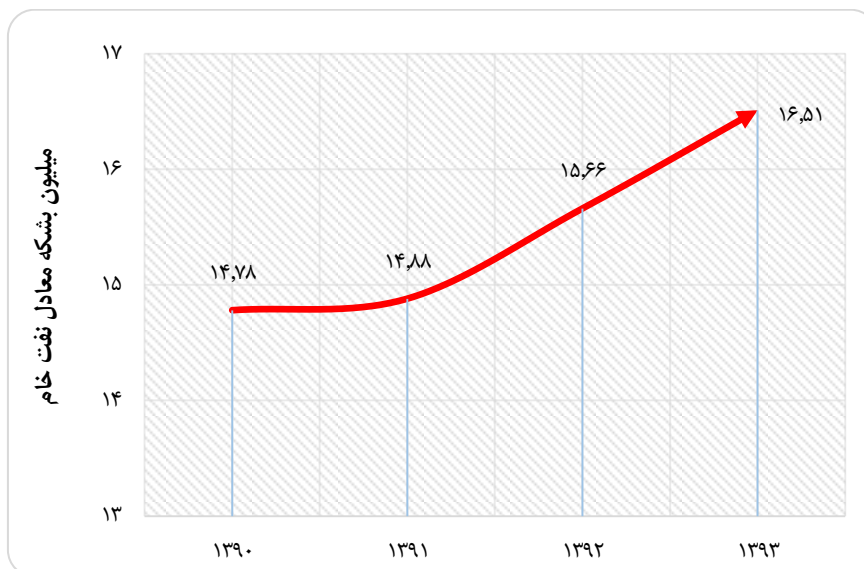
جدول شماره ۶۰- سهم مصرف بخش‌های استان از مصرف نهایی انرژی بر حسب حامل‌های انرژی در دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۳

واحد: درصد

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳
فرآورده های نفتی	خانگی و تجاری	۱۸/۴	۱۶/۲	۱۴/۲
	صنعت	۱۶/۵	۱۴/۱	۹/۸
	حمل و نقل	۵۵/۷	۶۰/۶	۶۷/۳
	کشاورزی	۹/۵	۹/۱	۸/۶
	کل مصرف فرآورده های نفتی	۳۵/۷۲	۳۴/۸۱	۳۱/۸۶
گاز طبیعی	خانگی و تجاری	۶۵	۶۱/۳	۶۰/۸
	کشاورزی	۲۲/۲	۲۸/۲	۳۴/۹
	صنعت	۲۳/۴	۲۶	۲۷/۷
	حمل و نقل	۳۱۱/۱	۳۴۶/۲	۲۷۱/۹
	کل مصرف گاز طبیعی	۵۳/۵۲	۵۳/۴۳	۵۶/۵۸
سایر	خانگی و تجاری	۲۲/۶۴	۲۲/۲۹	۲۳/۷۶
	صنعت	۵۸/۴۹	۶۱/۱۴	۵۶/۳۵
	کشاورزی	۱۶/۹۸	۱۴/۸۶	۱۷/۶۸
	سایر	۱/۸۹	۱/۷۱	۲/۲۱
	کل مصرف برق	۱۰/۷۶	۱۱/۷۶	۱۱/۵۶
کل مصرف انرژی	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

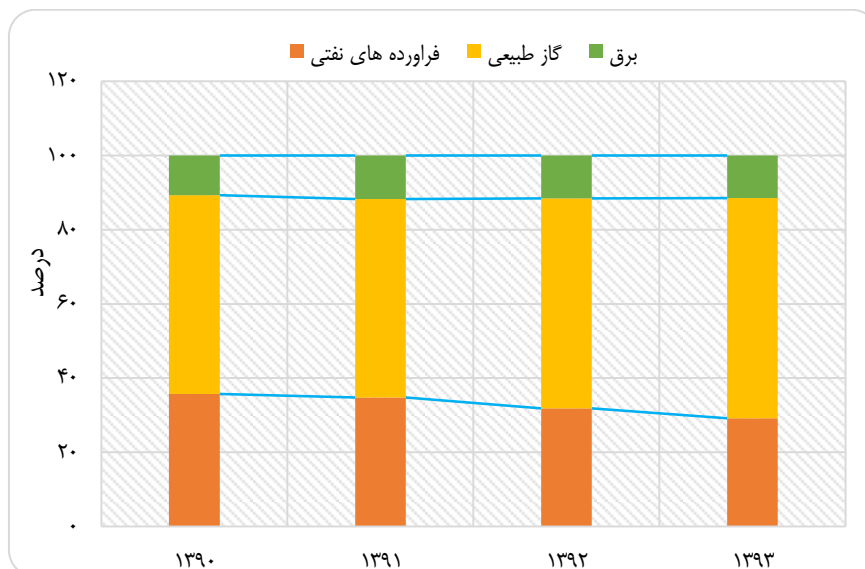
مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی، سال‌های مختلف، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۱۳- روند مصرف نهایی انرژی در استان زنجان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۴۹

نمودار شماره ۱۴- ترکیب مصرف نهایی انرژی استان بر حسب نهاده‌های اصلی انرژی در دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۳

مأخذ جدول شماره ۴۹

د) مصرف انرژی‌های پاک به کل انرژی مصرفی در استان

این شاخص نشان می‌دهد که گرایش عمومی استان در استفاده از سوخت‌های تمیز و پاک چقدر می‌باشد. این شاخص از نسبت مصرف انرژی‌های پاک (برق و گاز طبیعی) به کل انرژی مصرفی استان بر حسب بشکه نفت خام به دست می‌آید.

تحلیل اطلاعات مربوط به جدول شماره ۵۱ این گزارش براساس اطلاعات مربوط به گزارش ترازنامه انرژی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۳ وزارت نیرو می‌باشد. براین اساس سهم انرژی‌های پاک در سبد انرژی مصرفی استان از ۶۴/۳ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۷۰/۸ درصد در سال ۱۳۹۳ رسیده است.

جدول شماره ۶۱- شاخص‌های کلان بخش انرژی در استان زنجان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

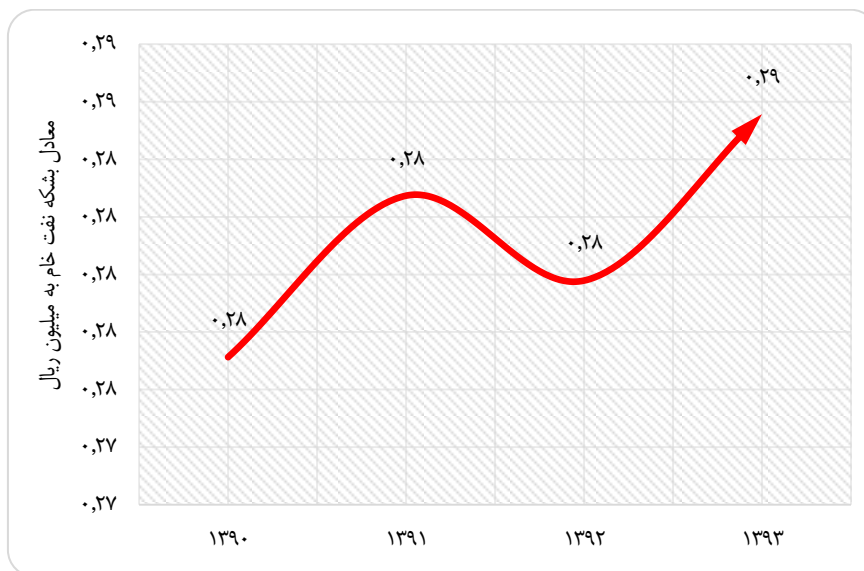
سال	شدت انرژی (بشکه نفت خام به میلیون ریال)	ضریب انرژی	کارایی انرژی (میلیون ریال به بشکه نفت خام)	میزان مصرف انرژی‌های پاک به کل انرژی مصرفی استان (درصد)
۱۳۹۰	۰/۲۷۷	۰/۲۴	۳/۶۱	۶۴/۳
۱۳۹۱	۰/۲۸۳	-۰/۵۱	۳/۵۴	۶۵/۲
۱۳۹۲	۰/۲۸۰	۰/۸۳	۳/۵۷	۶۸/۱
۱۳۹۳	۰/۲۸۶	۱/۶۵	۳/۵	۷۰/۸

مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی، سال‌های مختلف، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش و GDP سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰

هـ) شدت انرژی

شدت انرژی میزان مصرف نهایی انرژی برای حصول یک واحد تولید ناخالص داخلی را اندازه گیری می‌نماید که عمدتاً به واحد بشکه نفت خام به میلیون ریال است طوری که هرچه این شاخص کوچک باشد وابستگی تولید ناخالص داخلی استان به انرژی کمتر خواهد بود. واحدهای متفاوتی برای اندازه گیری شدت انرژی وجود دارد. در این گزارش، میزان انرژی مصرفی (بشکه معادل نفت خام) به ازای میلیون ریال تولید ناخالص داخلی استان معیار محاسبات می‌باشد در سال ۱۳۹۰، شدت انرژی استان بر مبنای عرضه مصرف نهایی انرژی وبه نرخ ثابت به ترتیب سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳ معادل ۰/۲۷۷، ۰/۲۸۳، ۰/۲۸۰ و ۰/۲۸۶ بشکه معادل نفت خام به میلیون ریال بوده است.

نمودار شماره ۱۵- شدت مصرف انرژی در استان زنجان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۳۹

و) کارایی انرژی در استان

کارایی انرژی کل استان از حاصل تقسیم تولید ناخالص داخلی استان به قیمت‌های جاری به میزان کل انرژی مصرفی بدست می‌آید.

اطلاعات مربوط در جدول ۵۱ گزارش گویای آن است که در سال ۱۳۹۰ به ازای مصرف یک واحد انرژی که برابر با یک بشکه نفت خام است، معادل ۳/۶۱ میلیون ریال ارزش‌افزوده ایجاد نموده است. در مقایسه با سال ۱۳۹۰ شاخص کارایی انرژی سال ۱۳۹۳ این استان معادل ۳/۵ میلیون ریال ارزش‌افزوده بوده است.

ز) ضریب انرژی در استان

ضریب انرژی از حاصل تقسیم رشد مصرف انرژی به رشد تولید ناخالص داخلی (به قیمت واقعی) بدست می‌آید. این شاخص گویای آن است که در سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰ رشد مصرف انرژی در

استان همواره پایین تر از رشد تولید ناخالص داخلی استان بوده است و ضریب انرژی پایین تر از یک است.

در سال ۱۳۹۰، مقدار ضریب انرژی استان معادل ۰/۲۴ درصد بوده که در سال ۱۳۹۳ به ۱/۶۵ درصد رسیده است.

ح) مصرف سرانه انرژی

در سال ۱۳۹۰ مقدار مصرف سرانه انرژی استان ۱۴/۶ بشکه معادل نفت خام بوده است. این میزان در سال ۱۳۹۳ به مقدار ۱۵/۷ بشکه نفت خام رسیده است. در همین دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰ متوسط رشد سالانه مصرف سرانه انرژی استان زنجان معادل ۲/۴ درصد بوده است.

جدول شماره ۶۲- مصرف سرانه انرژی در استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: بشکه معادل نفت خام

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳
کل	۱۴/۶	۱۴/۵	۱۵/۲	۱۵/۷

مأخذ: ۱- ترازنامه انرژی، سال‌های مختلف، وزارت نیرو

۲- محاسبه گزارش

- حمل و نقل

مقدمه

حمل و نقل به عنوان بخش محوری و زیربنایی توسعه و یکی از مهم‌ترین حلقه‌های اتصال بخش‌ها و فعالیت‌های اقتصادی است؛ طوری که در پرتو عنایت به این بخش، پیشبرد سریع اهداف توسعه‌ای میسر خواهد شد و اساساً وجود شبکه حمل و نقل قوی و گسترده می‌تواند موجب ارتقاء و اعتلای مناطق از ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و سیاسی گردد.

بخش حمل و نقل شامل زیر بخش های حمل و نقل ریلی، جاده ای، هوایی و آبی می شود. در محدوده استان زنجان صرفاً به حمل و نقل ریلی و جاده ای و هوایی پرداخته می شود که با توجه به شرایط جغرافیایی این استان هیچگونه سیستم حمل و نقل آبی در آن وجود ندارد.

استان زنجان با وسعت ۲۲۱۶۴ کیلومتر مربع از ۵۶۳۱ کیلومتر انواع راه برخوردار است که شامل ۲۰۰ کیلومتر آزاد راه، ۱۱۵ کیلومتر بزرگراه، ۳۴۱ کیلومتر راه اصلی، ۹۰۱ کیلومتر راه فرعی و ۴۰۷۴ کیلومتر هم راه روستایی می باشد. همچنین این استان از ۲۲۶ کیلومتر انواع خطوط راه آهن برخوردار است که از این میزان ۱۹۳ کیلومتر خط اصلی و ۳۳ کیلومتر هم مربوط خط فرعی آن می باشد.

استان زنجان بهره مند از فرودگاه مجهز و جدیدالاحداث بوده و کلیه مجموعه های مورد نیاز یک فرودگاه مرز هوایی با تمامی تجهیزات مربوطه در آن مستقر است. طوری که این فرودگاه قابلیت پذیرش انواع هواپیماهای پهن پیکر (متناسب با CAT ایمنی زمینی فرودگاه)، متوسط و بدنه باریک و هواپیماهای سبک و یا انواع بالگردها را دارد. هم اکنون هواپیماهای متوسط و پهن پیکر از نوع ایرباس ۳۱۰، ۳۰۰، ۳۲۰ و BAE در مسیرهای داخلی و بین المللی مشغول عملیات پروازی هستند.

الف) بررسی مشخصات فنی

جاده ها (راه زمینی)

آزاد راه

آزاد راه به راهی اطلاق می شود که معبر رفت و برگشت آن کاملاً جدا از هم فاقد تقاطع های مسطح بوده ورود و خروج آن در نقاط معین و محدودی صورت می گیرد آزادراه از چهار یا شش یا هشت خط تشکیل شده که به ترتیب در هر طرف از باند دو یا سه یا چهار خط به جزیره یا مانع وسط آزادراه منتهی می گردد. (حریم ۶۰ متر از اکس به هر طرف مجموعاً ۱۲۰ متر)

راه اصلی چهار خطه (یا بزرگراه)

ساختمان و مشخصات فنی این راه همانند راه اصلی بوده و از تعریض یکراه اصلی به دست می آید. (حریم ۳۸ متر از اکس به هر طرف مجموعاً ۷۶ متر)

راه‌های اصلی

شامل راه‌های اصلی درجه ۱ یا عریض و راه‌های اصلی درجه ۲ یا معمولی است (حریم ۲۲/۵ متر از اکس به هر طرف مجموعاً ۴۵ متر)

الف: راه اصلی عریض:

مشخصات آن همانند راه اصلی معمولی و فقط عرض شانه‌ها $2 \times 2/85$ تا 2×3 متر است.

ب: راه اصلی معمولی:

راهی است که ساختمان آن طبق نقشه و مشخصات موردقبول راه اصلی انجام شده باشد عرض آسفالت $7/3$ متر و عرض شانه‌ها $(2 \times 1/85)$ تا (2×2) است.

۴. راه‌های فرعی

راه‌های فرعی به سه دسته تقسیم می‌گردند: (حریم $17/5$ متر از اکس به هر طرف مجموعاً ۳۵ متر)

الف: فرعی عریض:

راهی است با مشخصات راه فرعی درجه یک با این تفاوت که عرض کلی آن ۹ متر است. (شامل ۷ متر آسفالت و 2×1 متر شانه)

ب: راه فرعی درجه ۱:

راه فرعی درجه ۱ عریض مشابه راه فرعی درجه ۱ معمولی با این تفاوت که عرض این راه ۹ متر بوده که ۷ متر آن آسفالت و ۲ متر شانه راه است.

راه فرعی درجه ۱ معمولی عرضی راه ۸ متر و معمولاً $6/5$ متر آن قسمت آسفالت است و $1/5$ متر شانه راه است.

ج: راه فرعی درجه ۲:

راهی است با عرض ۷ متر که چنانچه آسفالت باشد $5/5$ متر آسفالت آن است و یک متر یا $1/5$ متر شانه راه است.

۵. راه روستایی

راهی است با عرض ۴ تا ۶/۵ متر که به درجات ۱ و ۲ و ۳ تقسیم می‌شود که شامل انواع راه‌های روستای به شرح تقسیم می‌گردند. (حریم راه روستایی ۱۲/۵ متر از اکس به هر طرف مجموعاً ۲۵ متر)

الف: راه روستایی درجه یک:

تعداد وسایل نقلیه سنگین پیش‌بینی شده در این راه تا ۵ سال آینده به‌طور متوسط از ۸۰ دستگاه در روز کمتر و از ۳۰ دستگاه بیشتر باشد. عرض کلی راه ۶/۵ متر است.

ب: راه روستایی درجه ۲:

تعداد وسایل نقلیه سنگین پیش‌بینی شده در این راه تا ۵ سال آینده به‌طور متوسط از ۵۰ دستگاه در روز کمتر و از ۳۰ دستگاه بیشتر باشد عرض کلی راه ۵/۵ متر است.

ج: راه روستایی درجه ۳:

تعداد وسایل نقلیه سنگین پیش‌بینی شده در این راه تا ۵ سال آینده به‌طور متوسط از ۲۰ دستگاه کمتر باشد. عرض کلی راه ۴ متر است.

هـ: راه دسترسی آسفالت:

راهی است که مسیر آن با نوارهای خاکی و شنی قدیمی منطبق بوده و به تدریج با عملیات راه‌داری تبدیل به محورهایی با نقش اصلی و فرعی شده است ولی از لحاظ مشخصات هندسی و ساختمانی به هیچ‌عنوان به تعاریف راه اصلی عریض، معمولی، راه فرعی عریض و راه فرعی درجه ۱ منطبق نیست.

و: راه دسترسی خاکی:

راهی است که حاصل ادامه و استمرار حمل راه‌داری (شن‌ریزی - گری در زنی) و بعضاً عملیات پل‌سازی بر روی نوارهای خاکی مالرو قدیمی بوده و به‌رحال ارتباط نقاط شهری یا روستایی را تأمین می‌کند و اصولاً با فلسفه رعایت مشخصات بیگانه است.

ز: راه‌های متروکه:

راه‌هایی که متروکه اعلام می‌شود بر اساس مصوبه هیئت‌وزیران درجه حریم آن به ۱۵ متر یا حریم درجه ۴ تقلیل می‌یابد.

۱- بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی بخش حمل و نقل استان**جاده های زمینی**

در سال ۱۳۹۴ مجموع طول راه های استان ۵۶۳۱ کیلومتر (بجز راه خاکی) بوده است. در همین سال ۸ درصد از مجموع راه های استان در سطح شهرستان ابهر، ۸ درصد در سطح شهرستان ابجد، ۲۱ درصد در سطح شهرستان خدابنده، ۳ درصد در سطح شهرستان خرمدره، ۲۷ درصد در سطح شهرستان زنجان، ۶ درصد در سطح شهرستان سلطانیه، ۱۰ درصد در سطح شهرستان طارم و همچنین ۱۶ درصد در سطح شهرستان ماهنشان گسترده شده است.

در حال حاضر به جز شهرستان های ابهر، خرمدره، زنجان و سلطانیه که در مسیر تردد جاده ترانزیتی تهران- تبریز و اروپا واقع شده اند، سایر شهرستانهای استان فاقد جاده آزادراه می باشند. بیشترین طول بزرگراه های استان در شهرستان زنجان با ۵۴ کیلومتر بوده و کمترین آن هم مربوط به شهرستانهای خدابنده و طارم می باشد. در حال حاضر باتوجه به بالابودن شاخص ضریب ایمنی و امکانات جاده ای آزاد راه و بزرگراه ها، کمبود این نوع جاده ها در سطح استان قابل ملاحظه می باشد.

باتوجه به وسعت نسبتاً زیاد استان زنجان و مهمتر از آن به لحاظ موقعیت ویژه و خاص آن در سطوح ملی، منطقه ای و فرامنطقه ای وجود ۳۴۱ کیلومتر راه اصلی در سطح آن چندان قابل توجه نبوده و لازم است نسبت به تقویت ویژه این نوع راه ها اقدام شود.

در سال ۱۳۹۴ از ۴۰۷۴ کیلومتر راه روستایی، ۲۶۸۴ کیلومتر آسفالت و مابقی از نوع خاکی و شوسه بوده است. باتوجه به مساحت ۲۲۱۶۴ کیلومتر مربع مساحت استانت زنجان و مجموع ۵۶۳۱ کیلومتر راه این استان، شاخص تراکم نسبی راه های آن در هر ۱۰۰ کیلومتر مربع از

مساحت آن برای سال ۱۳۹۴ معادل ۲۵ کیلومتر بوده است. از میان شهرستان های هشتگانه استان بالاترین تراکم نسبی در سطح شهرستان خرمدره با ۴۸ و شهرستان های ماهنشان و سلطانیه هریک با ۳۲ کیلومتر در مراتب بعدی آن قرار گرفته اند.

پایین ترین تراکم نسبی راه های استان مربوط به شهرستان های ابهر، خدابنده و زنجان بوده است. شهرستان ابهر با تراکم نسبی ۲۴ کیلومتر و همچنین شهرستان های خدابنده و زنجان با رقم مشابه ۲۳ کیلومتر می باشد. از میان شهرستان های استان بیشترین راه روستایی با ۱۰۶۰ کیلومتر در شهرستان زنجان و کمترین هم با ۱۱۹ کیلومتر در سطح شهرستان خرمدره می باشد.

راه آهن

در سال ۱۳۹۴ استان زنجان مجموعاً از ۲۳۰ کیلومتر خط راه آهن برخوردار بوده است که از این مقدار ۱۹۷ کیلومتر (معادل ۸۶ درصد) مربوط به خطوط اصلی و ۳۳ کیلومتر (معادل ۱۴ درصد) مربوط به خطوط فرعی و یا مانوری از نوع صنعتی و تجاری بوده است. بر اساس این آمار طی چهار سال گذشته (۹۴-۱۳۹۰) فقط ۳ کیلومتر به سرجمع خط اصلی راه آهن استان زنجان افزوده شده است.

فرودگاه

فرودگاه زنجان در سال ۱۳۹۰ رسماً به عنوان یکی از فرودگاه های فعال ایران در شهر زنجان شروع به فعالیت نموده است و در همین خصوص با توجه به مصوبه اردیبهشت سال ۱۳۹۱ هیات دولت مبنی بر تبدیل فرودگاه زنجان به مرز هوایی، پروژه توسعه باند این فرودگاه از خرداد ماه سال ۱۳۹۲ آغاز شده و در همین راستا پروازهای خارجی به مقصد عربستان انجام شده است. این فرودگاه از نظر امکانات فرودگاهی و داشتن ظرفیت های بالقوه توان جابجایی ۱۰۰۰ نفر در روز را دارد، طوری که در سال ۱۳۹۰ تعداد پروازهای مسافربری داخلی مجموعاً ۱۹۰ مورد (ورودی و خروجی) بوده است.

بر اساس گزارش آمار سال ۱۳۹۴ فرودگاه بین المللی زنجان، تعداد پروازهای مسافربری داخلی این فرودگاه ۱۹۲ مورد و تعداد پروازهای مسافربری خارجی هم ۳۴ مورد بوده است.

جدول شماره ۶۳- طول و تراکم نسبی انواع راه های استان و شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: کیلومتر مربع- کیلومتر

شرح	مساحت	جمع کل راه های استان	تراکم نسبی راه های استان در هر ۱۰۰ کیلومتر مربع	نوع راه				راه روستایی			
				جمع	آزاد راه	بزرگراه	راه اصلی	راه فرعی	جمع	آسفالته	شوسه
کل	۲۲۱۶۴	۵۶۳۱	۲۵	۱۵۵۷	۲۰۰	۱۱۵	۳۴۱	۹۰۱	۴۰۷۴	۲۶۸۴	۱۳۹۰
ابهر	۱۹۱۲	۴۶۷	۲۴	۱۳۲	۲۲	۱۵	۳۴	۶۱	۳۳۶	۲۶۰	۷۶
ایجرود	۱۸۲۹	۴۵۵	۲۵	۷۵	۰	۱۹	۵۷	۰	۳۷۹	۳۴۶	۳۳
خدابنده	۵۱۵۱	۱۱۶۹	۲۳	۲۷۰	۰	۲	۲۸	۲۴۰	۹۰۰	۶۷۲	۲۲۷
خرمدره	۴۰۷	۱۹۴	۴۸	۵۳	۲۱	۹	۲۳	۰	۱۴۱	۱۱۹	۲۲
زنجان	۶۷۶۳	۱۵۴۵	۲۳	۴۸۵	۱۲۱	۵۴	۱۰۹	۲۰۱	۱۰۶۰	۶۲۰	۴۴۰
سلطانیه	۱۰۸۱	۳۴۸	۳۲	۹۵	۳۶	۱۱	۴۸	۰	۲۵۴	۱۶۳	۹۱
طارم	۲۲۳۵	۵۷۱	۲۶	۲۴۰	۰	۲	۴۳	۱۹۶	۳۳۱	۱۶۲	۱۶۹
ماهانشان	۲۷۸۶	۸۸۲	۳۲	۲۰۸	۰	۵	۰	۲۰۳	۶۷۴	۳۴۲	۳۳۳

مأخذ: سالنامه آماری استان و سازمان حمل و نقل جاده ای کشور در سال های مربوطه.

جدول شماره ۶۴- سهم شهرستانی انواع راه های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: کیلومتر- درصد

شرح	جمع کل راه های استان		نوع راه							راه روستایی		
	کل	سهم	کل	سهم	آزاد راه	بزرگراه	راه اصلی	راه فرعی	کل	سهم	آسفالته	شوسه
کل	۵۶۳۱	۱۰۰	۱۵۵۷	۱۰۰	۲۰۰	۱۱۵	۳۴۱	۹۰۱	۴۰۷۴	۱۰۰	۲۶۸۴	۱۳۹۰
ابهر	۴۶۷	۸	۱۳۲	۸	۲۲	۱۵	۳۴	۶۱	۳۳۶	۸	۲۶۰	۷۶
ایجرود	۴۵۵	۸	۷۵	۵	۰	۱۹	۵۷	۰	۳۷۹	۹	۳۴۶	۳۳
خدابنده	۱۱۶۹	۲۱	۲۷۰	۱۷	۰	۲	۲۸	۲۴۰	۹۰۰	۲۲	۶۷۲	۲۲۷
خرمدره	۱۹۴	۳	۵۳	۳	۲۱	۹	۲۳	۰	۱۴۱	۳	۱۱۹	۲۲
زنجان	۱۵۴۵	۲۷	۴۸۵	۳۱	۱۲۱	۵۴	۱۰۹	۲۰۱	۱۰۶۰	۲۶	۶۲۰	۴۴۰
سلطانیه	۳۴۸	۶	۹۵	۶	۳۶	۱۱	۴۸	۰	۲۵۴	۶	۱۶۳	۹۱
طارم	۵۷۱	۱۰	۲۴۰	۱۵	۰	۲	۴۳	۱۹۶	۳۳۱	۸	۱۶۲	۱۶۹
ماه‌نشان	۸۸۲	۱۶	۲۰۸	۱۳	۰	۵	۰	۲۰۳	۶۷۴	۱۷	۳۴۲	۳۳۳

مأخذ: سالنامه آماری استان سال ۱۳۹۴ و محاسبه گزارش

میزان سرویس دهی حمل و نقل

– حمل و نقل مسافر

سال ۱۳۹۴، مجموع مسافران جابجا شده از طریق سیستم حمل و نقل عمومی (ریلی، زمینی و هوایی) در حدود ۳۰۱۶ هزار نفر بوده است. در همین سال سهم هریک از وسایل نقلیه مسافری استان از سیستم جابجایی مسافر به تفکیک شامل ۱۸۸۷ هزار نفر معادل ۶۲/۶ درصد مربوط به سیستم حمل و نقل مسافری وسایل نقلیه عمومی، ۱۱۱۲ هزار نفر معادل ۳۶/۹ درصد مربوط به سیستم حمل و نقل مسافری ریلی (خطوط راه آهن) و همچنین ۱۷ هزار نفر معادل ۰/۶ درصد هم مربوط به سیستم حمل و نقل مسافری هوایی استان بوده است.

کاهش جابجایی مسافر در سال ۱۳۹۴ در مقایسه با سال ۱۳۹۳ برای هریک از وسایل نقلیه مسافری قابل توجه است که البته بیشترین کاهش هم مربوط به سیستم حمل و نقل هوایی و حمل و نقل عمومی بوده است.

– حمل و نقل کالا

سال ۱۳۹۴، کل کالاهای حمل شده از طریق سیستم حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی استان زنجان ۵۰۶۳/۲ هزار تن بوده است. در همین سال سهم هریک از وسایل نقلیه باری استان از سیستم جابجایی بار به تفکیک شامل ۵۰۲۴ هزار تن معادل ۹۹/۲ درصد مربوط به سیستم حمل و نقل باری وسایل نقلیه عمومی، ۳۹ هزار تن معادل ۰/۸ درصد مربوط به سیستم حمل و نقل باری ریلی (خطوط راه آهن) و همچنین ۰/۲ هزار تن معادل ۰/۰۰۴ درصد هم مربوط به سیستم حمل و نقل باری هوایی استان بوده است.

کاهش حمل و نقل بار در سال ۱۳۹۴ در مقایسه با سال ۱۳۹۳ برای هریک از وسایل حمل و نقل باری استان قابل توجه است که البته بیشترین کاهش هم مربوط به سیستم حمل و نقل ریلی و هوایی بوده است.

جدول شماره ۶۵- مسافران جابجا شده استان در دوره ۹۴-۱۳۹۰

واحد: هزار نفر / درصد

مسافران جا بجا شده (هزار نفر / درصد)							شرح
وسایل نقلیه عمومی	نسبت به کل	ریلی	نسبت به کل	هوایی	نسبت به کل	جمع کل	
۲۷۶۹	۶۹/۶۰	۱۱۹۱	۲۹/۹۰	۱۸	۰/۴۵	۳۹۷۸	۱۳۹۰
۲۷۳۷	۶۸/۶۰	۱۲۱۸	۳۰/۵۰	۳۴	۰/۸۵	۳۹۸۹	۱۳۹۱
۲۴۱۱	۷۰/۹۰	۹۵۷	۲۸/۱۰	۳۲	۰/۹۴	۳۴۰۰	۱۳۹۲
۲۲۰۸	۶۶/۴۰	۱۰۸۱	۳۲/۵۰	۳۴	۱/۲	۳۳۲۳	۱۳۹۳
۱۸۸۷	۶۲/۶	۱۱۱۲	۳۶/۹	۱۸	۰/۶	۳۰۱۶	۱۳۹۴

مأخذ: ۱- اداره کل راه و شهرسازی استان

۲- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان ۳- محاسبه گزارش

جدول شماره ۶۶- بار حمل شده استان در دوره ۹۴-۱۳۹۰

واحد: هزار تن / درصد

کالاهای حمل شده							شرح
وسایل نقلیه عمومی	نسبت به کل	ریلی	نسبت به کل	هوایی	نسبت به کل	جمع کل	
۵۱۵۴	۹۹/۷۰	۱۵	۰/۲۹	۰/۳۰	۰/۰۰۶	۵۱۶۹	۱۳۹۰
۵۷۶۲	۹۹/۸۰	۱۳	۰/۲۳	۰/۱۹	۰/۰۰۳	۵۷۷۵	۱۳۹۱
۴۹۱۷	۹۹/۳۰	۳۳	۰/۶۷	۰/۳۳	۰/۰۰۷	۴۹۵۰	۱۳۹۲
۵۵۸۵	۹۹/۸۰	۱۲	۰/۲۱	۰/۴۱	۰/۰۰۷	۵۵۹۷	۱۳۹۳
۵۰۲۴	۹۹/۲	۳۹	۰/۸	۰/۲	۰/۰۰۴	۵۰۶۳/۲	۱۳۹۴

مأخذ: پیشین

- عمران شهری

- جمعیت شهری

استان زنجان با وسعت بیش از ۲۲ هزار کیلومتر مربع در منطقه شمال غرب کشور قرار گرفته و مرکزیت آن شهر زنجان می باشد. در سال ۱۳۹۴ جمعیت شهری استان حدود ۶۹۹۲۳۸ نفر بوده که در ۲۱ نقطه شهری سکونت داشته اند.

جدول شماره ۶۷- مجموعه نقاط، سیر تکوین و جمعیت نقاط شهری شهرستان های استان زنجان در سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴

متوسط نرخ رشد سالانه	جمعیت		تاریخ تبدیل به شهری	شهرستان	شهر
	۱۳۹۴	۱۳۹۰			
۲,۰۴	۴۱۹۳۸۲	۳۸۶۸۵۱	۱۳۰۵	زنجان	زنجان
۲,۲۹	۹۵۶۷۶	۸۷۳۹۶	۱۳۰۷	ابهر	ابهر
۱,۶۶	۵۶۱۲۳	۵۲۵۴۸	۱۳۳۷	خرم دره	خرم دره
۱,۹۶	۷۶۹۰	۷۱۱۶	۱۳۴۰	سلطانیه	سلطانیه
۲,۸۶	۳۳۸۶۷	۳۰۲۵۱	۱۳۴۲	خدابنده	قیدار
۱,۸۳	۱۳۹۸۴	۱۳۰۰۳	۱۳۶۱	ابهر	هیدج
۱,۱۷	۱۲۵۰۸	۱۱۹۳۹	۱۳۶۲	ابهر	صابین قلعه
۱,۸۶	۵۸۵۴	۵۴۳۹	۱۳۴۷	ماه نشان	ماه نشان
۵,۲۳	۸۲۴۶	۶۷۲۵	۱۳۷۵	طارم	آب بر
۵,۶۰	۴۹۲۷	۳۹۶۲	۱۳۷۵	ماه نشان	دندی
۱,۴۷	۴۲۶۲	۴۰۲۱	۱۳۷۵	خدابنده	گراماب
۲,۱۰	۲۶۸۵	۲۴۷۱	۱۳۷۷	ایجرود	زرین آباد
۲,۶۶	۷۴۰۴	۶۶۶۶	۱۳۷۷	خدابنده	سجاس
۱,۳۸	۵۸۴۱	۵۵۳۰	۱۳۷۸	خدابنده	زرین رود
۱,۴۲	۱۸۵۵	۱۷۵۳	۱۳۷۹	طارم	چورزق
۲,۰۱	۱۰۰۴	۱۰۸۹	۱۳۷۹	ایجرود	حلب
۰,۸۵	۲۰۱۲	۱۹۴۵	۱۳۸۸	زنجان	ارمغانخانه
۱,۰۷	۶۳۷۰	۶۱۰۴	۱۳۸۷	خدابنده	سهرورد
۳,۷۴	۴۰۷	۴۷۴	۱۳۹۰	زنجان	نیک بی
۲,۳۴	۴۰۱۵	۳۶۶۰	۱۳۹۲	خدابنده	نوربهار
۴,۰۰	۵۱۲۵	۴۳۸۱	۱۳۹۲	خدابنده	کرسف
۲,۱۱	۶۹۹۲۳۷	۶۴۳۳۲۴		کل شهری	

مأخذ: دفتر امور شهری استانداری زنجان،

۲- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

۳- محاسبه گزارش

- ضریب شهرنشینی

در سال ۱۳۹۴، ضریب شهرنشینی استان زنجان معادل ۶۵/۸۲ درصد بوده است. در همین سال از میان شهرستانهای هشتگانه استان به ترتیب ضریب شهرنشینی شهرستانهای ابهر، زنجان و خرمدره بالاتر از میانگین استان بوده است و همچنین به ترتیب شهرستانهای ایجرود، طارم، ماهنشان، سلطانیه و خدابنده پایین تر از میانگین ضریب شهرنشینی استان بوده است.

جدول شماره ۶۸- توزیع جمعیت شهری شهرستانهای استان در سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴

سال ۱۳۹۴		سال ۱۳۹۰		شرح
ضریب شهرنشینی	جمعیت	ضریب شهرنشینی	جمعیت	
۲۷,۰	۲۸۴۴۸	۲۴,۹	۲۸۵۹۲	کل جمعیت
	۷۶۹۰		۷۱۱۶	نقاط شهری
۸۲,۴	۱۴۸۲۴۹	۷۹,۹	۱۴۰۵۸۴	کل جمعیت
	۱۲۲۱۶۸		۱۱۲۳۳۸	نقاط شهری
۳۸,۶	۱۷۳۴۹۴	۳۵,۷	۱۶۹۵۵۳	کل جمعیت
	۶۶۸۸۵		۶۰۶۱۳	نقاط شهری
۸۱,۹	۵۱۵۰۲۸	۸۰,۰	۴۸۶۴۹۵	کل جمعیت
	۴۲۱۸۰۱		۳۸۹۲۷۰	نقاط شهری
۹,۳	۳۹۸۳۲	۹,۳	۳۸۴۱۶	کل جمعیت
	۳۶۸۹		۳۵۶۰	نقاط شهری
۸۱,۱	۶۹۱۷۰	۸۰,۶	۶۵۱۶۶	کل جمعیت
	۵۶۱۲۳		۵۲۵۴۸	نقاط شهری
۲۰,۶	۴۹۰۷۴	۱۸,۲	۴۶۶۱۶	کل جمعیت
	۱۰۱۰۱		۸۴۷۸	نقاط شهری
۲۷,۷	۳۸۹۷۵	۲۳,۳	۴۰۳۱۲	کل جمعیت
	۱۰۷۸۱		۹۴۰۱	نقاط شهری
۶۵,۸	۱۰۶۲۲۷۰	۶۳,۳	۱۰۱۵۷۳۴	کل جمعیت
	۶۹۹۲۳۸		۶۴۳۳۲۴	نقاط شهری

مأخذ: ۱- سازمان برنامه زنجان، سال ۱۳۹۴

۲- محاسبه گزارش

- تراکم جمعیت شهرنشین

در سال ۱۳۹۴ تراکم جمعیت شهری استان در هر هکتار برابر با ۳۳/۸ نفر بوده است. در این سال تراکم جمعیت شهرزنجان با ۵۶/۹ نفر در هر هکتار بالاتر از تراکم جمعیت شهری استان بوده و سایر شهرهای استان در سطوح پایین تر قرار داشته اند. از جمله نیک پی، زرین آباد، حلب، ارمغانخانه، دندی، هیدج، صابین قلعه، زرین رود، آبیر، چورزق، گرماب و سجاس.

جدول شماره ۶۹- تراکم جمعیت شهری استان زنجان در سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴

واحد: نفر/هکتار

ردیف	شهر	مساحت	سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۹۴	
			تراکم	جمعیت	تراکم	جمعیت
۱	زنجان	۷۲۴۴	۳۸۶۸۵۱	۵۳،۴	۴۱۹۳۸۲	۵۷،۹
۲	خرم دره	۱۶۴۵	۵۲۵۴۸	۳۱،۹	۵۶۱۲۳	۳۴،۱
۳	قیدار	۱۱۳۶	۳۰۲۵۱	۲۶،۶	۳۳۸۶۷	۲۹،۸
۴	سهرورد	۲۱۵	۶۱۰۴	۲۸،۴	۶۳۷۰	۲۹،۶
۵	کرسف	۱۷۸	۴۳۸۱	۲۴،۶	۵۱۲۵	۲۸،۸
۶	ابهر	۳۸۷۱	۸۷۳۹۶	۲۲،۶	۹۵۶۷۶	۲۴،۷
۷	سلطانیه	۳۷۵	۷۱۱۶	۱۹،۰	۷۶۹۰	۲۰،۵
۸	نوربهار	۱۹۶	۳۶۶۰	۱۸،۷	۴۰۱۵	۲۰،۵
۹	سجاس	۳۷۲	۶۶۶۶	۱۷،۹	۷۴۰۴	۱۹،۹
۱۰	گرماب	۲۱۹	۴۰۲۱	۱۸،۴	۴۲۶۲	۱۹،۵
۱۱	آب بر	۴۴۳	۶۷۲۵	۱۵،۲	۸۲۴۶	۱۸،۶
۱۲	چورزق	۱۰۳	۱۷۵۳	۱۷،۰	۱۸۵۵	۱۸،۰
۱۳	ماه نشان	۳۳۱	۵۴۳۹	۱۶،۴	۵۸۵۴	۱۷،۷
۱۴	زرین رود	۴۱۳	۵۵۳۰	۱۳،۴	۵۸۴۱	۱۴،۱
۱۵	صابین قلعه	۹۱۴	۱۱۹۳۹	۱۳،۱	۱۲۵۰۸	۱۳،۷
۱۶	هیدج	۱۱۱۷	۱۳۰۰۳	۱۱،۶	۱۳۹۸۴	۱۲،۵
۱۷	دندی	۵۵۸	۳۹۶۲	۷،۱	۴۹۲۷	۸،۸
۱۸	ارمغانخانه	۲۳۹	۱۹۴۵	۸،۱	۲۰۱۲	۸،۴
۱۹	حلب	۱۲۷	۱۰۸۹	۸،۶	۱۰۰۴	۷،۹
۲۰	زرین آباد	۳۷۴	۲۴۷۱	۶،۶	۲۶۸۵	۷،۲
۲۱	نیک پی	۲۰۱	۴۷۴	۲،۴	۴۰۷	۲،۰
	کل	۲۰۲۷۱	۶۴۳۳۲۴	۳۱،۷	۶۹۹۲۳۷	۳۴،۵

مأخذ: سازمان برنامه و بودجه استان، محاسبه گزارش

بررسی سهم جمعیت شهری شهرستان های استان و روند تغییرات جمعیت شهرنشین استان

بررسی روند تغییرات جمعیت شهری و روستایی استان در طی چهل و پنج سال اخیر نشان می دهد که در طول این سال ها همواره از سهم جمعیت روستایی کاسته و به سهم جمعیت شهری اضافه شده است.

در بررسی موازنه جمعیت شهری و روستایی استان طی این سالها شاهد هستیم که در سال ۱۳۷۵ سهم جمعیت شهری از جمعیت روستایی استان پیشی گرفت و این روند تا سال ۱۳۹۴ همچنان ادامه داشته است.

جدول شماره ۷۰- تغییرات جمعیت شهری استان طی سال های ۹۴-۱۳۳۵

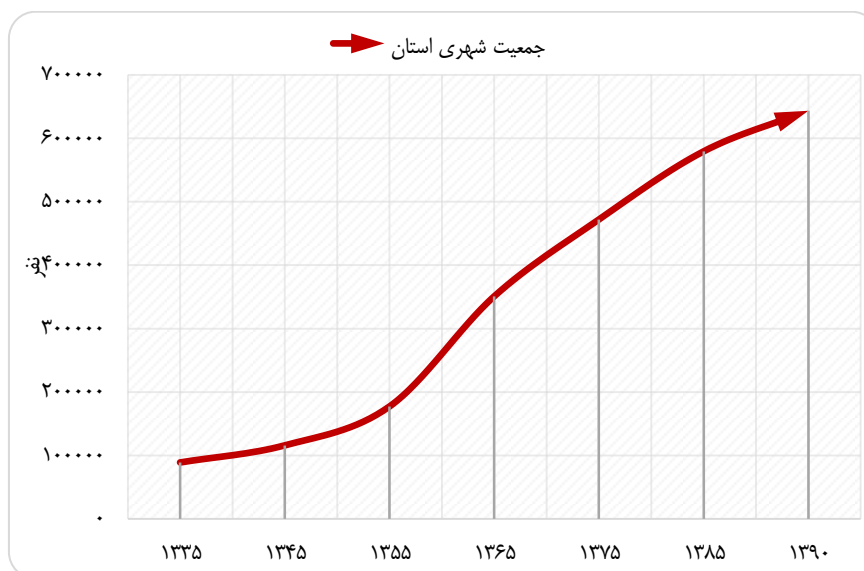
واحد: نفر/ درصد

سال	جمعیت شهری استان	افزایش دوره		شاخص تغییرات	نرخ رشد سالانه جمعیت شهری استان
		نسبی	مطلق		
۱۳۳۵	۸۸۶۶۸	**	**	۱۳۰	**
۱۳۴۵	۱۱۵۶۷۷	۲۷۰۰۹	۳۰,۴۶	۱۳۰	۱۳۳۵-۱۳۴۵
۱۳۵۵	۱۷۷۰۷۱	۶۱۳۹۴	۵۳,۰۷	۲۰۰	۱۳۴۵-۱۳۵۵
۱۳۶۵	۳۵۰۷۶۶	۱۷۳۶۹۵	۹۸,۰۹	۳۹۶	۱۳۵۵-۱۳۶۵
۱۳۷۵	۴۷۱۹۶۲	۱۲۱۱۹۶	۳۴,۵۵	۵۳۲	۱۳۶۵-۱۳۷۵
۱۳۸۵	۵۷۹۳۸۴	۱۰۷۴۲۲	۲۲,۷۶	۶۵۳	۱۳۷۵-۱۳۸۵
۱۳۹۰	۶۴۳۳۳۴	۶۳۹۴۰	۱۱,۰۴	۷۲۶	۱۳۸۵-۱۳۹۰
۱۳۹۱	۶۵۶۸۳۵	۱۳۵۱۱	۲,۱۰	۷۴۱	۱۳۹۰-۱۳۹۱
۱۳۹۲	۶۷۰۶۵۲	۱۳۸۱۷	۲,۱۰	۷۵۶	۱۳۹۱-۱۳۹۲
۱۳۹۳	۶۸۴۷۸۵	۱۴۱۳۳	۲,۱۱	۷۷۲	۱۳۹۲-۱۳۹۳
۱۳۹۴	۶۹۹۲۳۷	۱۴۴۵۲	۲,۱۱	۷۸۹	۱۳۹۳-۱۳۹۴

مأخذ: ۱- اداره کل امور شهری استانداری زنجان،

۲- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

۳- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۱۶- روند افزایش جمعیت شهری استان در سال ۱۳۳۵-۱۳۹۴

مأخذ: جدول شماره ۶۰

بررسی سهم جمعیت شهری هریک از شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴ نشان می دهد که بیشترین سهم جمعیت شهری استان با ۶۰/۳۲ درصد متعلق به شهرستان زنجان و کمترین سهم جمعیت شهری با ۰/۵۳ درصد مربوط به شهرستان ایجرود بوده است. بالاترین میزان شهرنشینی مربوط به شهرستان ابهر با ۸۲/۴ درصد و سپس با اختلاف اندک مربوط به شهرستان های زنجان و خرمدره به ترتیب ۸۱/۹ و ۸۱/۱ درصد بوده است. کمترین میزان شهرنشینی مربوط به شهرستان ایجرود با ۹/۳ درصد بوده است.

میزان شهرنشینی استان از ۶۳/۳ در سال ۱۳۹۰ به ۶۵/۸ درصد در سال ۱۳۹۴ افزایش یافته است. شاخص شهرنشینی کشور در سال ۱۳۹۳، معادل ۷۱/۴ درصد بوده است.

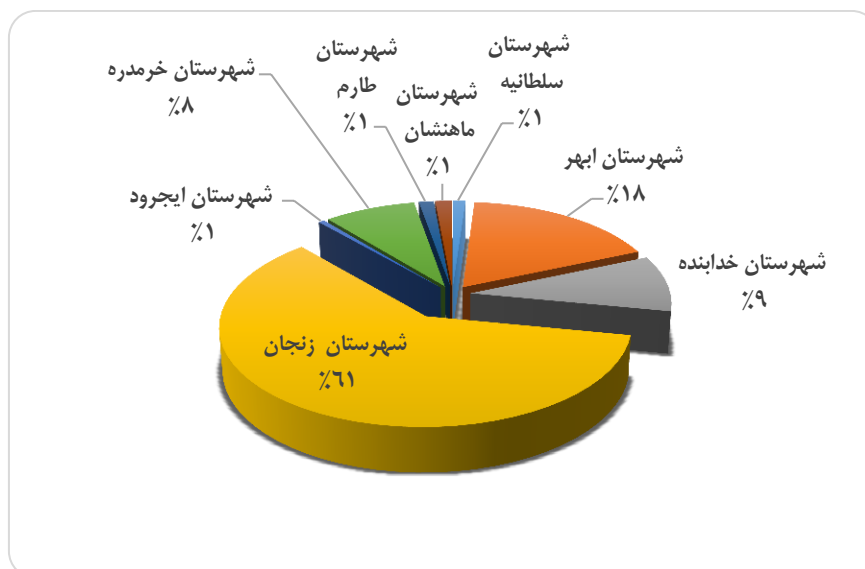
جدول شماره ۷۱- سهم جمعیت شهرنشین شهرستان های استان از جمعیت شهرنشین استان در سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴

واحد: درصد

شرح	سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۹۴	
	جمعیت	سهم	جمعیت	سهم
شهرستان سلطانیه	۷۱۱۶	۱,۱	۷۶۹۰	۱,۲
شهرستان ابهر	۱۱۲۳۳۸	۱۷,۵	۱۲۲۱۶۸	۱۹,۰
شهرستان خداآینده	۶۰۶۱۳	۹,۴	۶۶۸۸۵	۱۰,۴
شهرستان زنجان	۳۸۹۲۷۰	۶۰,۵	۴۲۱۸۰۱	۶۵,۶
شهرستان ایجرود	۳۵۶۰	۰,۶	۳۶۸۹	۰,۶
شهرستان خرمدره	۵۲۵۴۸	۸,۲	۵۶۱۲۳	۸,۷
شهرستان طارم	۸۴۷۸	۱,۳	۱۰۱۰۱	۱,۶
شهرستان ماهنشان	۹۴۰۱	۱,۵	۱۰۷۸۱	۱,۷
استان	۶۴۳۳۲۴	۱۰۰,۰	۶۴۳۳۲۴	۱۰۰,۰

مأخذ: ۱- سازمان برنامه و بودجه استان

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۱۷- سهم جمعیت شهری شهرستان های استان در سال ۱۳۹۰

مأخذ: جدول شماره ۴۷

۱- بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی بخش

- تأسیسات آب و فاضلاب شهری

پوشش کامل و جامع جمعیت شهری و بهره‌مندی آن‌ها از آب آشامیدنی سالم و همچنین ایجاد تأسیسات و شبکه جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب شهری از مهم‌ترین سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی بخش آب و فاضلاب شهری استان است.

- مصرف آب

در سال ۱۳۹۴ مقدار مصرف آب آشامیدنی خانوارهای شهری تحت پوشش شبکه آب و فاضلاب به میزان ۵۰،۸۲۳ هزار مترمکعب بوده است. از این مقدار مصرف آب، سهم مصرف بخش خانگی ۸۵/۴ درصد بوده و مابقی هم مربوط به مصارف بخش‌های سایر (عمومی و دولتی، آموزش و اماکن مذهبی، آزاد و بنایی، صنعتی، تجاری و سایر) و یا فضای سبز بوده است.

- درصد خانوارهای شهری برخوردار از آب آشامیدنی

در سال ۱۳۹۴ از مجموع خانوارهای ساکن در مناطق شهری استان زنجان ۹۷/۵ درصد بهره‌مند از آب آشامیدنی بوده‌اند.

جدول شماره ۷۲- شاخص‌های آب و فاضلاب شهری استان زنجان در سال ۱۳۹۴

واحد: فقره - هزارمترمکعب

شرح	کل		خانگی	
	تعداد انشعاب	مقدار فروش	تعداد انشعاب	مقدار فروش
استان	۲۱۲۵۱۸	۵۰۸۲۳	۱۹۳۱۳۸	۴۳۴۴۰
ابهر	۴۴۲۱۸	۸۹۳۶	۴۱۵۵۵	۸۰۱۵
ایجرود	۱۴۱۹	۲۶۵	۱۱۴۲	۲۰۶
خدابنده	۱۹۵۳۰	۴۳۳۴	۱۷۸۰۲	۳۷۸۹
خرمدره	۱۹۸۰۳	۳۷۱۱	۱۸۶۸۱	۳۳۶۳
زنجان	۱۱۶۷۱۲	۳۰۸۷۴	۱۰۴۴۸۶	۲۶۰۳۵
سلطانیه	۲۹۵۳	۶۸۳	۲۶۰۶	۴۶۱
طارم	۳۹۲۵	۹۶۱	۳۴۱۶	۷۷۶
ماه‌نشان	۳۹۵۸	۱۰۶۰	۳۴۵۰	۷۹۴

شرح	فضای سبز		سایر	
	تعداد انشعاب	مقدار فروش	تعداد انشعاب	مقدار فروش
استان	۵۶۵	۲۰۲۷	۱۸۸۱۵	۵۳۴۶
ابهر	۸۱	۲۴۳	۲۵۸۲	۶۷۷
ایجرود	۴	۳	۲۷۳	۵۵
خدابنده	۵۷	۷۶	۱۶۷۱	۴۶۹
خرمدره	۵۳	۱۳۲	۱۰۶۹	۲۱۶
زنجان	۳۲۱	۱۳۴۸	۱۱۹۰۵	۳۴۹۱
سلطانیه	۲۹	۱۴۰	۳۱۸	۸۲
طارم	۱	۴	۵۰۸	۱۸۱
ماه‌نشان	۱۹	۹۱	۴۸۹	۱۷۵

مأخذ: سالنامه آماری استان در سال ۱۳۹۴.

جدول شماره ۷۳- سهم انشعاب و فروش آب شرب شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: درصد

شرح	کل		خانگی		فضای سبز		سایر	
	تعداد انشعاب	مقدار فروش	تعداد انشعاب	مقدار فروش	تعداد انشعاب	مقدار فروش	تعداد انشعاب	مقدار فروش
کل	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
ابهرا	۲۰/۸	۱۷/۶	۲۱/۵	۱۸/۵	۱۴/۳	۱۱/۹	۱۳/۷	۱۲/۷
ایجرود	۰/۷	۰/۵	۰/۶	۰/۵	۰/۷	۰/۲	۱/۵	۱
خدابنده	۹/۲	۸/۵	۹/۲	۸/۷	۱۰/۱	۳/۷	۸/۹	۸/۸
خرمدره	۹/۳	۷/۳	۹/۳	۷/۷	۹/۴	۶/۵	۵/۷	۴
زنجان	۵۴/۹	۶۰/۷	۵۴/۱	۵۹/۹	۵۶/۸	۶۶/۲	۶۳/۳	۶۵/۳
سلطانیه	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۱/۱	۵/۱	۶/۹	۱/۷	۱/۵
طارم	۱/۸	۱/۹	۱/۸	۱/۸	۰/۲	۰/۲	۲/۷	۳/۴
ماهانشان	۱/۹	۲/۱	۱/۸	۱/۸	۳/۴	۴/۵	۲/۶	۳/۳

مأخذ: سالنامه آماری استان در سال ۱۳۹۴

- طول شبکه فاضلاب و درصد خانوارهای شهری برخوردار از شبکه جمع آوری و

تصفیه فاضلاب

در سال ۱۳۹۴ طول شبکه جمع آوری فاضلاب شهری با قطر ۲۰۰ میلیمتر و بیشتر ۴۳۴۹۹ کیلومتر بوده است. شهر زنجان با ۲۷۴ کیلومتر از بیشترین طول شبکه فاضلاب برخوردار است.

- تعداد انشعاب و شهرهای دارای سیستم فاضلاب شهری استان

در سال ۱۳۹۴ از ۳۶۲۹۹ انشعاب مربوط به شبکه فاضلاب شهری استان، ۳۰۵۸۸ مورد که شامل ۸۴ درصد از مجموع انشعاب می باشد مربوط به شهر زنجان بوده و مابقی با ۵۶۷۰ مورد مربوط به شهر ابهر و ۴۱ مورد هم برای شهر ماهانشان است. البته در حال حاضر طرح فاضلاب برای ۶ شهردیگر استان هم در مرحله اجرایی باشد؛ که از این تعداد ۲ شهر با ظرفیت اسمی ۱۵۳۱۹ هزار مترمکعب دارای تصفیه خانه فاضلاب در دست اجرا و بهره برداری است.

جدول شماره ۷۴- وضعیت شبکه جمع آوری فاضلاب شهری و انشعابات آن به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴

واحد: کیلومتر / فقره

شرح	طول شبکه جمع آوری با قطر ۲۰۰ میلیمتر و بیشتر	تعداد انشعاب
۱۳۹۴	۴۳۴/۹۹	۳۶۲۹۹
ابهر	۸۶/۶۸	۵۶۷۰
ایجرود	۱۴/۱	۰
خدابنده	۰	۰
خرمدره	۱۸/۸۷	۰
زنجان	۲۸۳/۸۷	۳۰۵۸۸
سلطانیه	۰	۰
طارم	۰	۰
ماه‌نشان	۳۱/۴۷	۴۱

مأخذ: سالنامه آماری استان در سال ۱۳۹۴.

- فضای سبز شهری

پارک‌ها و فضاهای سبز شهری شامل پارک‌های جنگلی، پارک‌های ناحیه‌ای و محله‌ای کوچک و بزرگ، از جمله فضاهایی هستند که علاوه بر ایجاد شادابی و نشاط جسمی و روحی و گذراندن اوقات فراغت شهروندان، بستر محیط‌زیست پاک و سالم را نیز مهیا می‌سازند.

در سال ۱۳۹۴، مجموع فضای سبز شهری شهرهای استان زنجان حدود ۷۰۶۹۲۵۱ مترمربع بوده است. این مقدار فضای سبز حدود ۷۷/۷ درصد مربوط به شهر زنجان و ۲۲/۳۰ درصد مابقی مربوط به ۲۰ شهر دیگر استان است.

در سال مذکور بالاترین سرانه فضای سبز شهری استان با ۱۳/۱ مترمربع مربوط به شهر زنجان بوده و پایین‌ترین هم مربوط به شهرهای کرسف، سهرورد و چند شهر دیگر تازه تاسیس بوده است.

جدول شماره ۷۵- سرانه فضای سبز مناطق شهری استان زنجان ۱۳۹۴

واحد: نفر/ مترمربع

شهر	شرح		
	سهم فضای سبز شهری	سرانه فضای سبز شهری	فضای سبز شهری
زنجان	۷۷,۷	۱۳,۱	۵۴۹۱۴۹۹
ابهر	۷,۴	۵,۴	۵۲۰۰۰۰
خرم دره	۴,۲	۵,۳	۳۰۰۰۰۰
سلطانیه	۱,۱	۱۰,۱	۷۷۴۷۵
قیدار	۲,۵	۵,۳	۱۷۹۰۰۰
هیدج	۰,۴	۲,۲	۳۱۰۰۰
صایین قلعه	۰,۶	۳,۲	۴۰۰۰۰
ماه نشان	۰,۹	۱۱,۱	۶۵۰۰۰
آب بر	۰,۷	۵,۹	۴۸۲۵۰
دندی	۰,۷	۹,۷	۴۷۹۸۹
گرماب	۲,۱	۳۴,۵	۱۴۷۰۰۰
زرین آباد	۰,۳	۶,۶	۱۷۷۷۴
سجاس	۰,۴	۳,۷	۲۷۶۰۰
زرین رود	۰,۴	۴,۸	۲۸۱۶۴
چورزق	۰,۲	۷,۰	۱۳۰۰۰
حلب	۰,۱	۶,۵	۶۵۰۰
ارمغانخانه	۰,۲	۶,۵	۱۳۰۰۰
سهرورد	۰,۱	۰,۹	۶۰۰۰
نیک بی	۰,۰	۳,۲	۱۳۰۰
نوربهار	۰,۱	۱,۲	۵۰۰۰
کرسف	۰,۱	۰,۷	۳۷۰۰
کل شهری استان	۱۰۰,۰	۱۰,۱	۷۰۶۹۲۵۱

مأخذ: اداره کل امور شهری استانداری زنجان سال ۱۳۹۴.

– بودجه شهرداری‌ها

درآمد و هزینه شهرداری‌ها

در سال ۱۳۹۰ شهر نیک پی به عنوان شهر جدید استان معرفی گردید و با احتساب درآمد جزئی این شهر مجموع درآمد شهرداری های استان به رقم ۱۲۲۶۴۰۰ میلیون ریال رسید. این مقدار درآمد شهرداریها معادل با سرانه ۲ میلیون ریالی برای هر یک از ساکنان نقاط شهری استان بوده است. از این مبلغ درآمد حاصل شده برای شهرداری ها رقمی معادل با ۱۱۶۷۱۲۰ میلیون ریال (۹۵ درصد) مربوط به هزینه های امور جاری و عمران شهری شهرداری ها بوده است. از مجموع هزینه های صورت گرفته برای امور شهری شهرداری های استان ۴۴/۵ درصد مربوط به هزینه های جاری شهرداری ها بوده و مابقی هم مربوط به هزینه های عمرانی آنها بوده است.

در مقایسه سال ۱۳۹۰ با سال ۱۳۹۴ آنچه که مورد توجه است اضافه شدن ۳ شهر دیگر به مجموع شهرهای استان بوده است و مجموع تعداد شهرهای این استان از ۱۹ شهر به ۲۱ نقطه شهری رسیده است.

در سال ۱۳۹۴، هنوز این شهرها به واسطه ساختار روستایی و البته مهمتر از آنها به لحاظ عدم وجود زیربنای قوی روابط، ضوابط و سازمان خدمات شهری آن نتوانسته اند به درآمد زایی برسند و بخش زیادی از این درآمد و هزینه ها از طریق کمک های دولت تامین می گردد. بنابراین سال ۱۳۹۴ با احتساب درآمد جزئی شهرهای تازه تاسیس استان، رقم مربوط به درآمدهای شهرداری ها ۲۴۷۲۰۶۰ میلیون ریال بوده است. با این رقم درآمد کسب شده برای شهرداریهای استان، مبلغ سرانه درآمد هر یک از ساکنان شهری استان معادل ۴ میلیون ریال بوده است. سال ۱۳۹۴ درآمد سرانه شهری شهرداری های استان در مقایسه با سال ۱۳۹۰ حدوداً ۲ برابر شده است.

در سال ۱۳۹۴، کل رقم مربوط به هزینه های امور جاری و عمران شهری شهرداری های استان در حدود ۲۶۶۳۴۲۷ میلیون ریال بوده است. از این مقدار هزینه صورت گرفته برای امور شهری استان ۵۵/۹ درصد آن مربوط به هزینه های عمرانی شهرها بوده و مابقی مربوط به هزینه های جاری است.

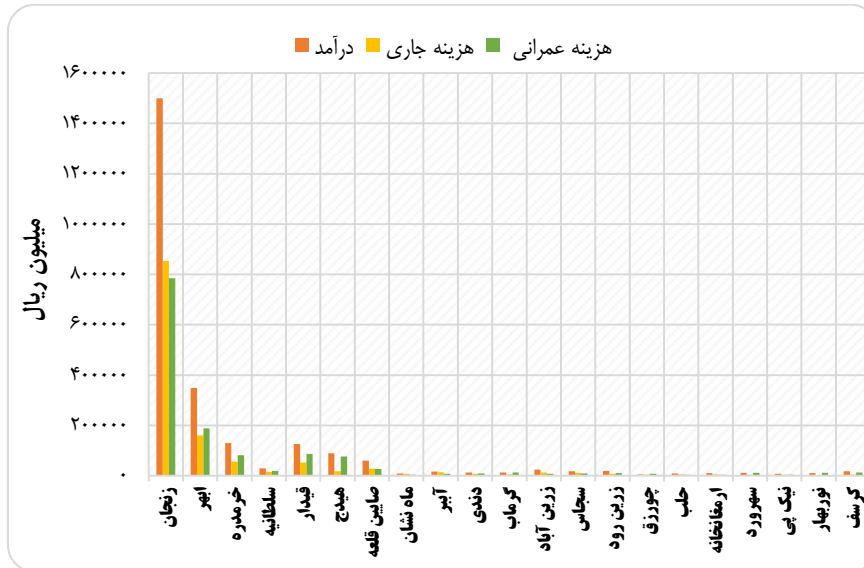
میانگین درآمد شهرداری استان در سال ۱۳۹۴ معادل ۱۱۷۷۱۷ میلیون ریال بوده که البته بخش زیادی از درآمدها مربوط به درآمد بالای شهرداری های شهرهای زنجان، ابهر، قیدار، خرمدره با رقم بالاتر از میانگین درآمد کل شهرداری های استان بوده است، بطوری که شهرداری زنجان با درآمد ۱۴۹۹۵۴۱ میلیون ریال در رتبه نخست بوده و سپس شهرداری ابهر با ۳۴۸۸۵۷ میلیون ریال درآمد در رتبه دوم قرار دارد. همچنین شهرداری نیک پی با ۸۵۱۰ میلیون ریال درآمد در پایین ترین رده درآمدزایی در میان شهرداری های استان زنجان قرار دارد.

– نسبت هزینه های عمرانی شهرداری ها به کل اعتبارات شهرداری

در سال ۱۳۹۴، کل هزینه های مربوط به امور شهری شهرداری های استان، حدود ۲۶۶۳۴۲۷ میلیون ریال بوده است. اگر چه رقم مربوط به هزینه های شهری شهرداری های استان به میزان ۱۹۱۳۶۷ میلیون ریال از مجموع درآمدهای شهرداری ها بالاتر است. اما در اصل رقم اضافه این هزینه مربوط به هزینه های جاری از بابت سهم کمک های دولتی به شهرداری ها از درآمدهای مربوط به ماده ۲۳ قانون رسیدگی به تخلفات و جرایم رانندگی و همچنین قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشد که البته بخش زیادی از کمک های مربوطه قانون مالیات بر ارزش افزوده بدون هرگونه نظارت و انجام موافقتنامه های اجرایی و حسابرسی و... به عنوان هزینه های جاری مصرف می شود.

در همین سال نسبت هزینه شهرداری های استان به درآمدها معادل ۳۱۰۸ درصد بوده و سهم هزینه های عمرانی به کل هزینه ها نیز معادل ۵۵/۹ درصد بوده است.

۳- بخشی هم از طریق کمک سازمان همیاری شهرداری کشور صورت می گیرد.

نمودار شماره ۱۸ - مقایسه هزینه ها و درآمد شهرداری های استان در سال ۱۳۹۴

ماخذ: جدول شماره ۵۷

جدول شماره ۷۶- هزینه و درآمد شهرداری‌های استان در سال ۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال، درصد

شهرداری	درآمد	هزینه جاری	هزینه عمرانی	هزینه‌های جاری و عمرانی	سهم هزینه جاری و عمرانی از درآمد	سهم هزینه عمرانی از درآمد
ایهر	۱۰۴۴۷۳	۶۱۰۴۶	۶۰۱۰۲	۱۲۱۱۴۸	۱۱۶٫۰	۵۷٫۵
سلطانیه	۱۸۶۵۷	۶۹۹۲	۱۲۹۰۵	۱۹۸۹۷	۱۰۶٫۶	۶۹٫۲
صائین قلعه	۱۵۷۴۹	۱۰۳۴۲	۳۸۹۴	۱۴۲۳۶	۹۰٫۴	۲۴٫۷
هیدج	۳۶۷۱۵	۱۰۶۲۶	۲۲۲۹۲	۳۲۹۱۸	۸۹٫۷	۶۰٫۷
زنجان	۷۱۰۰۲۶	۳۴۵۱۳۵	۳۰۷۰۳۴	۶۵۲۱۶۹	۹۱٫۹	۴۳٫۲
نیک پی	۱۵۱۶	۹۷	۰	۹۷	۶٫۴	۰٫۰
ارمغانخانه	۱۵۶۹۸	۲۱۵۹	۱۳۸۴۲	۱۶۰۰۱	۱۰۱٫۹	۸۸٫۲
خرم دره	۹۳۶۲۶	۳۲۷۸۹	۵۲۰۱۶	۸۴۸۰۵	۹۰٫۶	۵۵٫۶
قیدار	۷۴۹۳۲	۱۳۶۴۸	۵۴۴۲۹	۶۸۰۷۷	۹۰٫۹	۷۲٫۶
سجاس	۲۴۳۶۱	۴۲۶۵	۱۹۳۴۶	۲۳۶۱۱	۹۶٫۹	۷۹٫۴
زرین رود	۷۹۳۲	۳۰۲۷	۴۷۹۴	۷۸۲۱	۹۸٫۶	۶۰٫۴
گرماب	۹۱۱۹	۱۹۸۳	۷۱۵۹	۹۱۴۲	۱۰۰٫۳	۷۸٫۵
سپه‌رود	۱۲۶۳۱	۹۶۵	۱۱۰۸۹	۱۲۰۵۴	۹۵٫۴	۸۷٫۸
زرین آباد	۱۵۶۰۶	۴۵۰۲	۱۱۶۹۹	۱۶۲۰۱	۱۰۳٫۸	۷۵٫۰
حلب	۲۰۱۱۹	۱۸۵۱	۱۸۶۳۳	۲۰۴۸۴	۱۰۱٫۸	۹۲٫۶
ماه‌نشان	۲۷۸۶۱	۳۸۷۶	۲۴۰۷۳	۲۷۹۴۹	۱۰۰٫۳	۸۶٫۴
دندی	۸۰۶۸	۶۲۸۰	۲۸۷۶	۹۱۵۶	۱۱۳٫۵	۳۵٫۶
آبیر	۲۲۳۲۰	۷۵۲۶	۱۵۷۵۵	۲۳۲۸۱	۱۰۴٫۳	۷۰٫۶
چورزق	۶۹۹۱	۲۴۵۱	۵۶۲۲	۸۰۷۳	۱۱۵٫۵	۸۰٫۴
کل استان	۱۲۲۶۴۰۰	۵۱۹۵۶۰	۶۴۷۵۶۰	۱۱۶۷۱۲۰	۹۵٫۲	۵۲٫۸

مأخذ: اداره کل امور شهری استانداری زنجان.

جدول شماره ۷۷- هزینه و درآمد شهرداری‌های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: میلیون ریال

شرح	درآمد	هزینه جاری	هزینه عمرانی	سراانه هزینه عمرانی	جمع هزینه‌های جاری و عمرانی	سهم هزینه جاری و عمرانی از کل درآمد	سهم هزینه کل درآمد
زنجان	۱۴۹۹۵۴۱	۸۵۳۸۳۱	۷۸۵۳۹۳	۱,۹	۱۶۳۹۲۲۴	۱۰۹,۳	۵۲,۴
ابهر	۳۴۸۸۵۷	۱۵۹۹۷۲	۱۸۸۸۹۰	۲,۰	۳۴۸۸۶۲	۱۰۰,۰	۵۴,۱
خرمدره	۱۲۹۵۰۱	۵۶۰۷۴	۸۱۰۷۷	۱,۴	۱۳۷۱۵۱	۱۰۵,۹	۶۲,۶
سلطانیه	۲۹۸۶۹	۱۵۵۷۹	۱۹۱۴۹	۲,۵	۳۴۷۲۸	۱۱۶,۳	۶۴,۱
قیدار	۱۲۶۱۴۴	۵۲۴۴۷	۸۶۳۹۲	۲,۶	۱۳۸۸۳۹	۱۱۰,۱	۶۸,۵
هیدج	۸۹۴۲۷	۱۷۵۵۲	۷۶۳۲۰	۵,۵	۹۳۸۷۲	۱۰۵,۰	۸۵,۳
صایین قلعه	۵۹۶۳۶	۲۷۷۵۲	۲۶۷۲۴	۲,۱	۵۴۴۷۶	۹۱,۳	۴۴,۸
ماه نشان	۸۶۱۹	۸۰۸۱	۳۴۷۰	۰,۶	۱۱۵۵۱	۱۳۴,۰	۴۰,۳
آبیر	۱۷۰۸۵	۱۳۷۰۲	۸۱۱۵	۱,۰	۲۱۸۱۷	۱۲۷,۷	۴۷,۵
دندی	۱۲۸۶۰	۷۹۱۷	۹۳۶۹	۱,۹	۱۷۲۸۶	۱۳۴,۴	۷۲,۹
گرماب	۱۳۵۹۹	۵۶۲۹	۱۲۴۴۱	۲,۹	۱۸۰۷۰	۱۳۲,۹	۹۱,۵
زرین آباد	۲۳۸۷۹	۱۳۴۸۱	۸۰۷۷	۳,۰	۲۱۵۵۸	۹۰,۳	۳۳,۸
سجاس	۱۸۶۳۴	۱۱۹۹۸	۸۹۶۴	۱,۲	۲۰۹۶۲	۱۱۲,۵	۴۸,۱
زرین رود	۱۹۹۰۰	۷۳۳۱	۱۰۵۱۶	۱,۸	۱۷۸۴۷	۸۹,۷	۵۲,۸
چورزق	۵۳۸۳	۳۶۲۸	۷۶۳۰	۴,۱	۱۱۲۵۸	۲۰۹,۱	۱۴۱,۷
حلب	۹۳۴۷	۵۴۵۰	۳۸۱۶	۳,۸	۹۲۶۶	۹۹,۱	۴۰,۸
ارمغانخانه	۱۱۰۱۶	۵۶۷۵	۴۵۱۶	۲,۲	۱۰۱۹۱	۹۲,۵	۴۱,۰
سپهرود	۱۲۱۴۷	۴۳۶۰	۱۱۵۵۵	۱,۸	۱۵۹۱۵	۱۳۱,۰	۹۵,۱
نیک پی	۸۵۱۰	۳۹۳۳	۴۴۹۲	۱۱,۰	۸۴۲۵	۹۹,۰	۵۲,۸
نوربهار	۹۹۰۵	۲۹۵۰	۱۱۵۵۸	۲,۹	۱۴۵۰۸	۱۴۶,۵	۱۱۶,۷
کرسف	۱۸۲۰۱	۴۱۴۳	۱۳۴۷۸	۲,۶	۱۷۶۲۱	۹۶,۸	۷۴,۱
کل استان	۲۴۷۲۰۶۰	۱۲۸۱۴۸۵	۱۳۸۱۹۴۲	۲,۰	۲۶۶۳۴۲۷	۱۰۷,۷	۵۵,۹

مأخذ: اداره کل امور شهری استانداری زنجان .

۲- عمران روستایی

با توجه به قابلیت‌ها و پتانسیل‌های بالقوه و بالفعل تولیدی در جامعه روستایی ایران و بخصوص در جامعه روستایی استان، لزوم رفع تنگناها و محرومیت‌ها و تحقق عدالت اجتماعی و همچنین استراتژی کلی در زمینه کسب استقلال و خودکفایی، به‌ویژه در زمینه تأمین مواد غذایی جا دارد توجه ویژه‌ای در راستای بهبود شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی انجام گیرد.

به استناد آخرین تقسیمات سیاسی واداری، در سال ۱۳۹۴ استان زنجان متشکل از هشت شهرستان، ۲۱ کانون شهری، ۱۷ بخش، ۴۸ دهستان و ۹۳۲ آبادی دارای سکنه و ۲۵۴ آبادی خالی از سکنه بوده است.

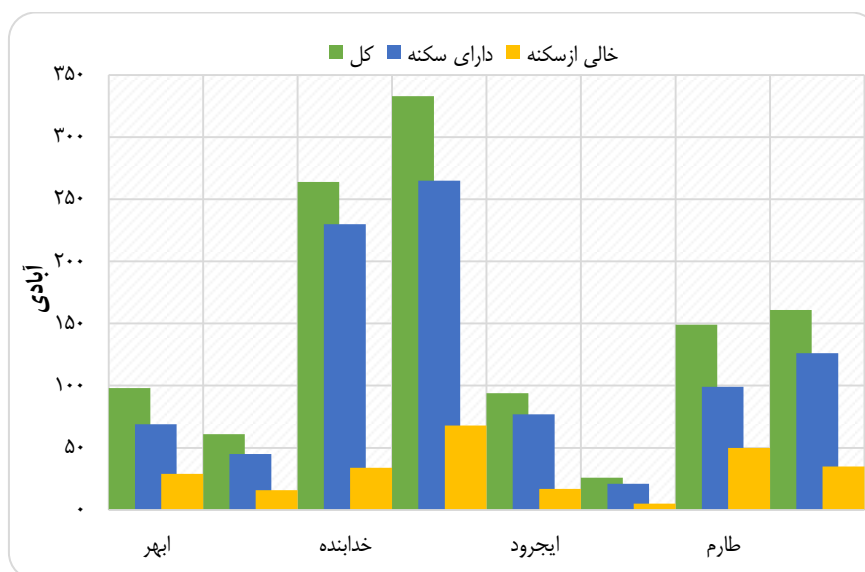
جدول شماره ۷۸- مشخصات سکونتگاه‌های شهری و روستایی شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۴

شهرستان	تعداد شهر	تعداد بخش	تعداد دهستان	تعداد آبادی		
				کل	دارای سکنه	خالی از سکنه
ابهر	۳	۱	۵	۹۸	۶۹	۲۹
سلطانیه	۱	۲	۴	۶۱	۴۵	۱۶
خدابنده	۷	۴	۱۰	۲۶۴	۲۳۰	۳۴
زنجان	۳	۳	۱۳	۳۳۳	۲۶۵	۶۸
ایجرود	۲	۲	۴	۹۴	۷۷	۱۷
خرمدره	۱	۱	۲	۲۶	۲۱	۵
طارم	۲	۲	۵	۱۴۹	۹۹	۵۰
ماه‌نشان	۲	۲	۵	۱۶۱	۱۲۶	۳۵
کل استان	۲۱	۱۷	۴۸	۱۱۸۶	۹۳۲	۲۵۴

مأخذ: سازمان برنامه و بودجه استان

بررسی تعداد آبادی‌های دارای سکنه شهرستان‌های استان نشان می‌دهد که بیش از ۵۲ درصد آبادی‌های دارای سکنه استان در سه شهرستان زنجان، خدابنده و ماهنشان مستقر می‌باشند.

همچنین بیشترین تعداد آبادی با ۳۳۳ روستا، متعلق به شهرستان زنجان و کمترین آن با ۲۶ آبادی مربوط به شهرستان خرم دره است.

نمودار شماره ۱۹ - مقایسه وضعیت آبادی‌های شهرستان‌های استان در سال ۱۳۹۴

ماخذ: جدول شماره ۵۸

جمعیت و تحولات جمعیت روستایی استان طی دوره ۹۴-۱۳۳۵

مطابق نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰، جمعیت استان زنجان ۱۰۱۵۷۳۴ نفر بوده که از این تعداد ۶۴۳۳۲۴ نفر ساکن مناطق شهری و ۳۷۲۴۱۰ نفر (حدود ۳۷ درصد) در مناطق روستایی استان ساکن بوده‌اند. در همین سال سهم جمعیت روستایی استان از جمعیت روستایی کشور ۱/۷۳ درصد بوده است.

در سال ۱۳۹۴، جمعیت مناطق روستایی استان ۳۶۳۰۳۲ نفر با ۱۱۷۹۳۳ خانوار بوده است. سهم جمعیت مناطق روستایی استان در این سال معادل ۳۴/۱۸ درصد بوده که نسبت به سال ۱۳۹۳ در حدود ۰/۶۱ کاهش یافته است.

در سال ۱۳۹۴، بررسی سهم جمعیت روستایی شهرستان‌های استان از کل جمعیت آن نشان می‌دهد که شهرستان‌های خدابنده و زنجان به ترتیب با ۱۰ و ۸/۸ درصد بالاترین جمعیت روستایی را بخود اختصاص داده‌اند. در همین سال شهرستان‌های خرمدره و سلطانیه به ترتیب با ۱/۲ و ۲ درصد کمترین سهم از جمعیت روستایی استان را داشته‌اند.

جدول شماره ۷۹- توزیع جمعیت روستایی استان به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴

واحد: نفر/ درصد

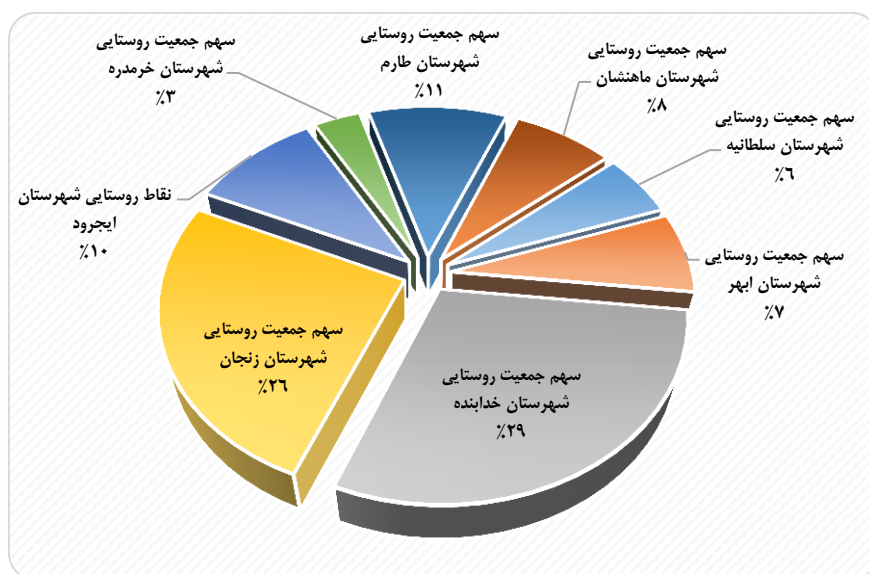
شهرستان	جمعیت	سهم	شاخص جمعیت مناطق روستایی			
			تعداد جمعیت	سهم از جمعیت شهرستان	سهم از کل جمعیت استان	سهم از جمعیت روستایی استان
ابهر	۱۴۸۲۴۹	۱۴/۰	۲۶۰۸۱	۱۷/۶	۲/۵	۷/۲
سلطانیه	۲۸۴۴۸	۲/۷	۲۰۷۵۸	۷۳	۲	۵/۷
خدابنده	۱۷۳۴۹۴	۱۶/۳	۱۰۶۶۰۹	۶۱/۴	۱۰	۲۹/۴
زنجان	۵۱۵۰۲۸	۴۸/۵	۹۳۲۲۷	۱۸/۱	۸/۸	۲۵/۷
ایجرود	۳۹۸۳۲	۳/۷	۳۶۱۴۳	۹۰/۷	۳/۴	۱۰
خرمدره	۶۹۱۷۰	۶/۵	۱۳۰۴۷	۱۸/۹	۱/۲	۳/۶
طارم	۴۹۰۷۴	۴/۶	۳۸۹۷۳	۷۹/۴	۳/۷	۱۰/۷
ماه‌نشان	۳۸۹۷۵	۳/۷	۲۸۱۹۴	۷۲/۳	۲/۷	۷/۸
کل استان	۱۰۶۲۲۷۰	۱۰۰	۳۶۳۰۳۲	۳۴/۲	۳۴/۲	۱۰۰

مأخذ: ۱- سازمان برنامه و بودجه استان

۲- محاسبه گزارش

همچنین در سال ۱۳۹۴، بررسی توزیع سهم جمعیت روستایی شهرستان‌های استان از جمعیت روستایی استان نشان می‌دهد که شهرستان‌های خدابنده و زنجان به ترتیب با ۳۳ درصد و ۲۸ درصد بیشترین سهم جمعیت روستایی استان را داشته‌اند. همین‌طور شهرستان‌های

خرمدره و سلطانیه به ترتیب با ۴ و ۶ درصد کمترین سهم از جمعیت روستایی استان را به خود اختصاص داده‌اند.

نمودار شماره ۲۰- سهم جمعیت روستایی شهرستانهای استان زنجان از جمعیت روستایی استان در سال ۱۳۹۴

مأخذ: ۱- سازمان برنامه و بودجه استان

۲- محاسبه گزارش

بررسی ترکیب جمعیت شهری و روستایی شهرستان‌های استان نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۴ بیشترین جمعیت روستایی از کل جمعیت شهرستان عبارت است از: شهرستان ایجرود ۹۰/۷ درصد، طارم ۷۹/۴ درصد، سلطانیه ۷۳ درصد، مازندران ۷۲/۳ درصد، و شهرستان خدابنده با ۶۱/۴ درصد بیشترین و همینطور کمترین سهم جمعیت روستایی از جمعیت شهرستان شامل: شهرستان ابهر ۱۷/۶ درصد، شهرستان زنجان ۱۸/۱ درصد و شهرستان خرمدره با ۱۸/۹ درصد می‌باشد.

در سال ۱۳۹۰ سهم جمعیت روستایی استان زنجان از جمعیت روستایی کشور ۱/۷۳ درصد بوده و سهم جمعیت کل استان از کل جمعیت کشور ۱/۳۵ درصد بوده است.

بررسی تحول بعد خانوارهای روستایی استان نشان می‌دهد که به مرور طی سال‌های ۹۴-۱۳۸۵، از بعد خانوارهای استان و بعد خانوارهای روستایی آن کاسته شده است. به طوری که بعد خانوار ۵ نفری سال ۱۳۵۵ استان به ۳/۱۶ نفر در سال ۱۳۹۴ کاهش یافته است. این میزان در مناطق روستایی استان بیشترنمود داشته و به سطح پایینتر از میانگین استانی و به رقم ۳/۰۸ نفر در خانوار تنزل یافته است.

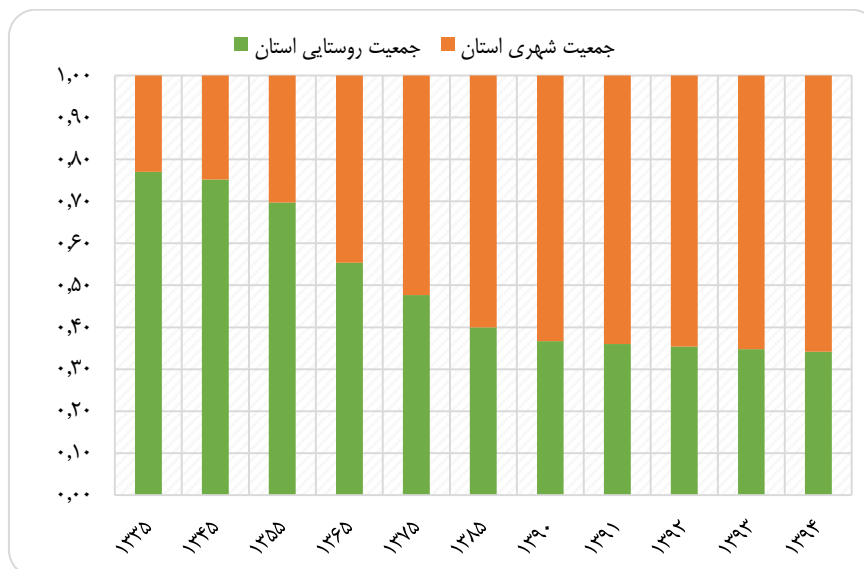
جدول شماره ۸۰- مقایسه روند تحولات خانوار و بعد خانوار جمعیت استان و نقاط روستایی استان در طول سالهای ۱۳۵۵-۱۳۹۴

سال	تعداد خانوار		بعد خانوار	
	کل استان	نقاط روستایی	کل استان	نقاط روستایی
۱۳۵۵	۱۱۷۱۵۹	۸۳۰۴۳	۵	۵
۱۳۶۵	۱۵۰۲۲۴	۸۳۰۵۲	۵/۲	۵/۴
۱۳۷۵	۱۷۶۸۲۲	۸۳۰۶۹	۵/۱	۵/۴
۱۳۸۵	۲۳۶۱۱۵	۹۳۰۳۶	۴/۱	۴/۴
۱۳۸۹	۲۷۵۴۱۱	۹۹۹۶۸	۳/۶	۳/۷
۱۳۹۰	۲۸۷۰۶۲	۱۰۳۵۷۴	۳/۵	۳/۶
۱۳۹۱	۲۹۹۴۵۶	۱۰۷۵۰۲	۳/۴	۳/۴
۱۳۹۲	۳۱۲۷۷۴	۱۱۱۸۱۳	۳/۳	۳/۳
۱۳۹۳	۳۲۲۹۰۵	۱۱۴۱۵۱	۳/۲۵	۳/۲
۱۳۹۴	۳۳۵۸۸۰	۱۱۷۹۳۳	۳/۱۶	۳/۰۸

مأخذ: ۱- نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال‌های مربوطه

۲- معاونت آمار و اطلاعات

۳- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۲۱- روند تغییرات سهم جمعیت روستایی از کل جمعیت استان در طول سال‌های ۹۰-۱۳۳۵

ماخذ: جدول شماره ۷۱

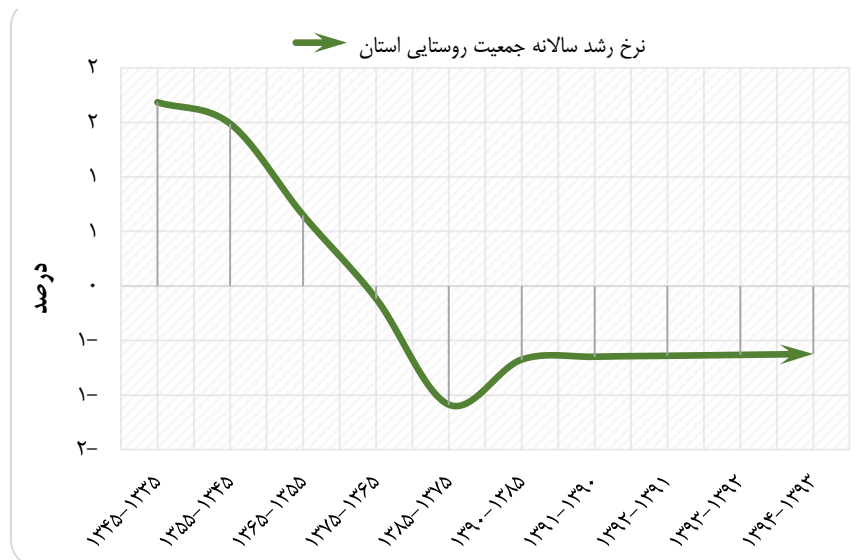
تغییر و تحولات جمعیت روستایی استان در ۵۸ سال گذشته حاکی از آن است که در سه دهه (۱۳۶۵ - ۱۳۳۵) نرخ رشد جمعیت روستایی استان مثبت بوده، لیکن از دهه ۱۳۶۵ الی ۱۳۹۴ همواره نرخ رشد جمعیت روستایی استان منفی بوده است. بیشترین ریزش جمعیت روستایی هم در دو دهه ۱۳۹۰-۱۳۷۵ اتفاق افتاده است. کاهش آهنگ رشد جمعیت روستایی و مهاجر فرستی شدید این نقاط علی‌رغم توانمندی‌های بالقوه منابع آب‌و خاک جامعه روستایی استان بیانگر عدم تجهیز و تقویت پتانسیل‌های توسعه و بازماندن از پیشرفت در مناطق مذکور است؛ زیرا این مناطق توان نگهداشت جمعیت خود را ندارند.

جدول شماره ۸۱- تغییرات جمعیت نقاط روستایی استان در سال‌های ۹۴-۱۳۳۵

واحد: نفر/ درصد

سال	جمعیت روستایی	افزایش دوره		شاخص تغییرات ۱۳۳۵=۱۰۰	متوسط رشد سالانه جمعیت روستایی
		نسبی	مطلق		
۱۳۳۵	۲۹۷۵۲۳	**	**	۱۰۰	**
۱۳۴۵	۳۵۱۶۰۵	۱۸	۵۴۰۸۲	۱۱۸	۱۳۳۵-۱۳۴۵
۱۳۵۵	۴۰۷۴۹۹	۱۶	۵۵۸۹۴	۱۳۷	۱۳۴۵-۱۳۵۵
۱۳۶۵	۴۳۴۷۳۱	۷	۲۷۲۳۲	۱۴۶	۱۳۵۵-۱۳۶۵
۱۳۷۵	۴۲۹۷۶۲	۱-	۴۹۶۹-	۱۴۴	۱۳۶۵-۱۳۷۵
۱۳۸۵	۳۸۵۲۱۷	۱۰-	۴۴۵۴۵-	۱۲۹	۱۳۷۵-۱۳۸۵
۱۳۹۰	۳۷۳۴۱۰	۳-	۱۲۸۰۷-	۱۲۵	۱۳۸۵-۱۳۹۰
۱۳۹۱	۳۶۹۹۹۵	۱-	۲۴۱۵-	۱۲۴	۱۳۹۰-۱۳۹۱
۱۳۹۲	۳۶۷۶۲۸	۱-	۲۳۶۷-	۱۲۴	۱۳۹۱-۱۳۹۲
۱۳۹۳	۳۶۵۳۰۷	۱-	۲۳۲۱-	۱۲۳	۱۳۹۲-۱۳۹۳
۱۳۹۴	۳۶۳۰۳۲	۱-	۲۲۷۵-	۱۲۲	۱۳۹۳-۱۳۹۴

مأخذ: ۱- نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، سال‌های مربوطه

نمودار شماره ۲۲- رشد سالانه جمعیت روستایی استان در سال‌های ۱۳۳۵-۱۳۹۴

مأخذ: پیشین

۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی بخش

الف) تأسیسات آب و فاضلاب روستایی

- آب آشامیدنی سالم لوله‌کشی شده

در سال ۱۳۹۴ از مجموع ۹۳۲ آبادی دارای سکنه استان، ۵۷۰ آبادی از آب شرب سالم لوله‌کشی شده تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب روستایی بهره‌مند بوده‌اند. این تعداد روستا معادل ۶۱ درصد روستاهای دارای سکنه استان است. از این تعداد روستای برخوردار از آب شرب سالم لوله‌کشی شده، ۵۳۵ آبادی مربوط به آبادیهای بالای ۲۰ خانوار با مجموع ۸۷۸۶۳ خانوار و ۳۵ آبادی هم‌جزو روستاهای زیر ۲۰ خانوار با مجموع ۴۴۲ خانوار بوده است. با توجه به نیاز صددرصدی تمامی ساکنان روستاهای استان به آب شرب سالم و بهداشتی لوله‌کشی شده، لازم است در مدت‌زمان کوتاهی تمامی آبادیهای دارای سکنه استان که فاقد این خدمات هستند، از آن بهره‌مند شوند.

شبکه فاضلاب روستایی

در سال ۱۳۹۴ هیچ یک از روستاهای استان زنجان از شبکه فاضلاب روستایی برخوردار نبوده‌اند؛ و صرفاً انجام مطالعات فاز یک و دو احداث شبکه فاضلاب در ۷ روستای استان آغاز گردیده است.

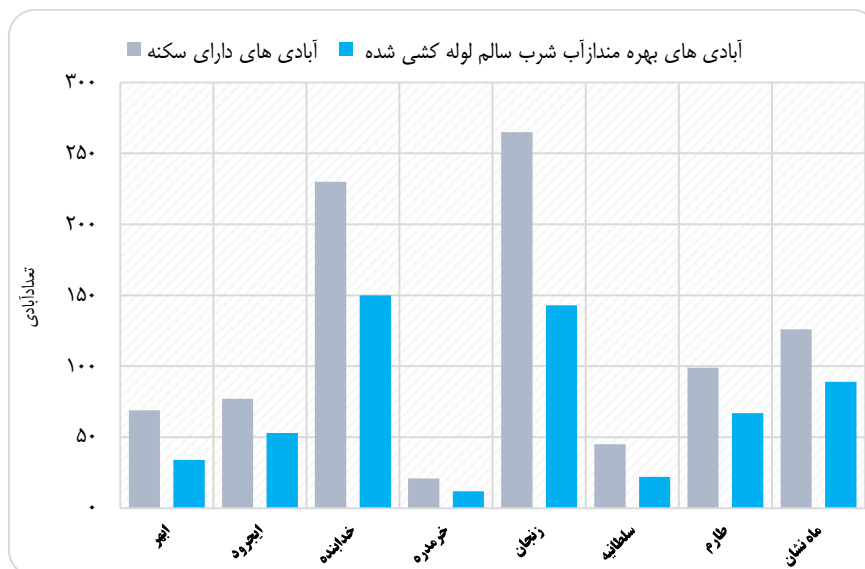
جدول شماره ۸۲- آبادی‌های برخوردار از آب شرب سالم لوله‌کشی شده استان به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴

واحد: آبادی / درصد

شهرستان	آبادی‌های دارای سکنه		تعداد و سهم آبادی‌های بهره‌مند از آب شرب سالم لوله‌کشی شده تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب روستایی	
	تعداد	نسبت به کل	تعداد	سهم از کل
ابهر	۶۹	۷	۳۴	۴۹
ایچرود	۷۷	۸	۵۳	۶۹
خدابنده	۲۳۰	۲۵	۱۵۰	۶۵
خرمدره	۲۱	۲	۱۲	۵۷
زنجان	۲۶۵	۲۸	۱۴۳	۵۴
سلطانیه	۴۵	۵	۲۲	۴۹
طارم	۹۹	۱۱	۶۷	۶۸
ماه‌نشان	۱۲۶	۱۴	۸۹	۷۱
کل استان	۹۳۲	۱۰۰	۵۷۰	۶۱

مأخذ: ۱- شرکت آب و فاضلاب روستایی استان زنجان

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۲۳- مقایسه آبداری های برخوردار از آب لوله کشی و دارای سکنه استان در سال ۱۳۹۴

مأخذ: پیشین

جدول شماره ۸۳- تعداد روستاهای برخوردار از شبکه فاضلاب استان در سال ۱۳۹۴

روستاهای دارای سکنه	مطالعه شده فاز اول و دوم طرح فاضلاب		در دست اجرای طرح فاضلاب		تحت پوشش شبکه دفع بهداشتی فاضلاب		تصفیه خانه های فاضلاب در مدار	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۹۳۲	۷	۰/۵۸	۲	۰/۲۲	۰	۰	۰	۰

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب روستایی استان زنجان.

جدول شماره ۸۴- روستاهای بهره‌مند از آب‌لوله‌کشی به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴

کل آبادی های بهره‌مند از آب شرب سالم لوله‌کشی شده			آبادی های بهره‌مند از آب شرب سالم لوله‌کشی شده تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب روستایی						
سهم از کل	خانوار	آبادی	آبادی زیر ۲۰ خانوار			آبادی بالای ۲۰ خانوار			شرح
			خانوار	درصد	تعداد	خانوار	درصد	تعداد	
۶	۷۱۵۸	۳۴	۰	۰	۰	۷۱۵۸	۶	۳۴	ابهر
۹	۹۴۰۶	۵۳	۴۳	۹	۳	۹۳۶۳	۹	۵۰	ایجرود
۲۶	۲۵۱۰۵	۱۵۰	۱۵۹	۴۳	۱۵	۲۴۹۴۶	۲۵	۱۳۵	خدابنده
۲	۳۵۲۸	۱۲	۱۴	۳	۱	۳۵۱۴	۲	۱۱	خرمدره
۲۵	۲۰۵۸۰	۱۴۳	۱۴۳	۳۱	۱۱	۲۰۴۳۷	۲۵	۱۳۲	زنجان
۴	۴۹۴۸	۲۲	۱۳	۳	۱	۴۹۳۵	۴	۲۱	سلطانیه
۱۲	۹۸۲۷	۶۷	۳۷	۶	۲	۹۷۹۰	۱۲	۶۵	طارم
۱۶	۷۷۵۳	۸۹	۳۳	۶	۲	۷۷۲۰	۱۶	۸۷	ماه‌نشان
۱۰۰	۸۸۳۰۵	۵۷۰	۴۴۲	۱۰۰	۳۵	۸۷۸۶۳	۱۰۰	۵۳۵	کل استان

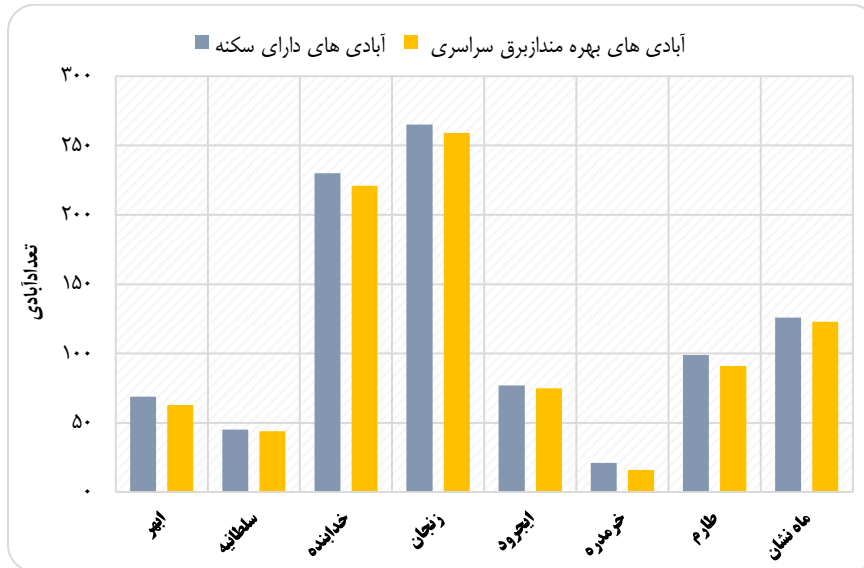
مأخذ: ۱- شرکت آب و فاضلاب روستایی استان زنجان

۲- محاسبه گزارش

ب) تأسیسات برق‌رسانی روستایی

در سال ۱۳۹۴ از مجموع ۹۳۲ آبادی دارای سکنه استان، ۸۹۲ آبادی بهره‌مند از شبکه برق سراسری بوده که در مجموع این تعداد آبادی شامل ۹۶ درصد از کل سکونتگاه‌های روستایی دارای سکنه استان است.

نحوه توزیع انرژی برق در سطح شهرستان‌های استان از تعادل نسبتاً منطقی برخوردار است. در همین خصوص کلیه آبادی‌های بالای ۲۰ خانوار استان بهره‌مند از برق سراسری بوده و اندک روستاهای فاقد این خدمات مربوط به آبادی‌های کمتر از ۲۰ خانوار است. پوشش سرتاسری آبادی‌های دارای سکنه کشور و استان به این خدمات طی سال‌های آتی جزء برنامه‌های وزارت نیرو می‌باشد.

نمودار شماره ۲۴- مقایسه آبادی های برق دار با آبادی های دارای سکنه استان سال ۱۳۹۴
 ماخذ: جدول شماره ۶۵

جدول شماره ۸۵- آبادی های دارای سکنه بهره‌مند از برق به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴

آبادی های بهره‌مند از برق سراسری									شهرستان
آبادی های کمتر از ۲۰ خانوار		آبادیهای بالاتر از ۲۰ خانوار			سهام آبادی های برق دار شهرستان		برق دار	تعداد	
سهام آبادی های برق دار از کل آبادی های برق دار	برق دار	سهام آبادی های برق دار از کل آبادی های برق دار	برق دار	تعداد	از کل آبادی های برق دار استان	از کل آبادی های شهرستان			
۲۱	۱۳	۷۹	۵۰	۵۱	۷/۱	۹۱	۶۳	۶۹	ایهر
۱۶	۷	۸۴	۳۷	۳۷	۴/۹	۹۸	۴۴	۴۵	سلطانیه
۱۴	۳۰	۸۶	۱۹۱	۱۹۱	۲۴/۸	۹۶	۲۲۱	۲۳۰	خدابنده
۲۳	۶۰	۷۷	۱۹۹	۱۹۳	۲۹/۰	۹۸	۲۵۹	۲۶۵	زنجان
۱۶	۱۲	۸۴	۶۳	۶۱	۸/۴	۹۷	۷۵	۷۷	ایجرود
۳۱	۵	۶۹	۱۱	۱۰	۱/۸	۷۶	۱۶	۲۱	خرمدره
۱۲	۱۱	۸۸	۸۰	۷۵	۱۰/۲	۹۲	۹۱	۹۹	طارم
۱۸	۲۲	۸۲	۱۰۱	۱۰۰	۱۳/۸	۹۸	۱۲۳	۱۲۶	ماه‌نشان
۱۸	۱۶۰	۸۲	۷۳۲	۷/۸	۱۰۰/۰	۹۶	۸۹۲	۹۳۲	کل استان

مأخذ: شرکت برق منطقه‌ای زنجان

ج) گازرسانی

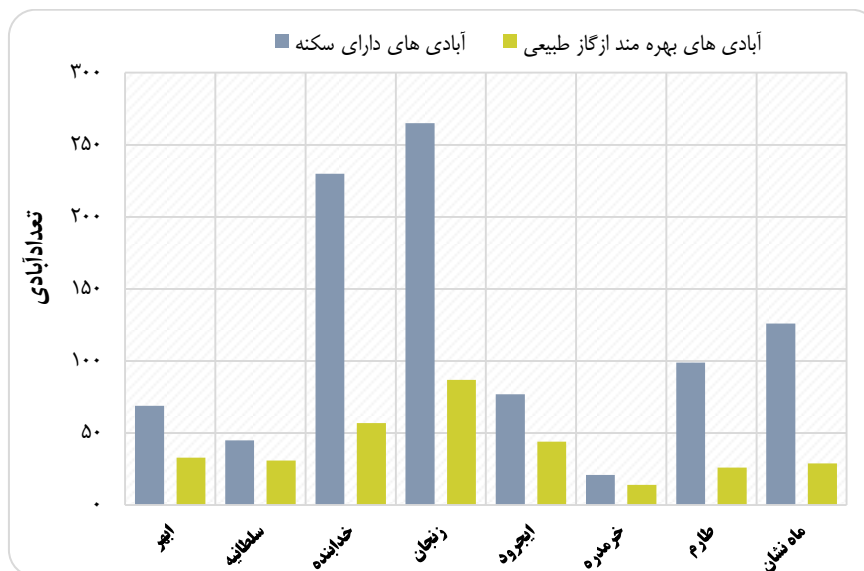
در سال ۱۳۹۴ مجموع آبادی های گاز رسانی شده استان ۳۲۱ آبادی بوده؛ که این تعداد معادل ۳۴ درصد از کل آبادی های دارای سکنه استان است؛ در بررسی نحوه توزیع آبادی های گاز رسانی شده در سطح استان ملاحظه می شود که برخی از روستاها با واقع شدن در محدوده نزدیک به خطوط لوله سراسری گاز در کوتاه ترین زمان از این انرژی بهره مند شده اند. توزیع شهرستانی آبادی های بهره مند از گاز نشان می دهد شهرستانهای زنجان، خدابنده و ایجرود به ترتیب با ۲۷ درصد، ۱۸ درصد و ۱۴ درصد بیشترین میزان آبادی های برخوردار از گاز طبیعی را دارا بوده اند.

جدول شماره ۸۶- آبادی های برخوردار از گاز طبیعی شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: آبادی- درصد

آبادی های بهره مند از گاز طبیعی				شرح
سهم آبادی های گازدار شهرستان از کل آبادی های گاز دار استان	سهم آبادی های گازدار از کل آبادی های شهرستان	آبادی های بهره مند از گاز طبیعی	آبادی های دارای سکنه	
۱۰	۴۸	۳۳	۶۹	ابهر
۱۰	۶۹	۳۱	۴۵	سلطانیه
۱۸	۲۵	۵۷	۲۳۰	خدابنده
۲۷	۳۳	۸۷	۲۶۵	زنجان
۱۴	۵۷	۴۴	۷۷	ایجرود
۴	۶۷	۱۴	۲۱	خرمدره
۸	۲۶	۲۶	۹۹	طارم
۹	۲۳	۲۹	۱۲۶	ماه نشان
۱۰۰	۳۴	۳۲۱	۹۳۲	کل استان

مأخذ: شرکت گاز استان.

نمودار شماره ۲۵- آبادی های بهره مند از گاز طبیعی به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴

ماخذ: جدول شماره ۶۶

د) راه روستایی

روستاها از مراکز مهم تولید کشور محسوب می شوند که برای رسیدن به توسعه پایدار این مناطق، داشتن راه مناسب ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

توسعه راه های روستایی در افزایش تولید ناخالص ملی نقش مؤثری دارد و می تواند پیامدهای مثبتی در سرعت بخشیدن به مبادله کالا و کاهش هزینه های آن ایفا کند به ویژه در بخش کشاورزی به عرضه مستقیم محصولات و کاهش ضایعات در مرحله توزیع محصول کمک می کند.

ارمغان توسعه راه های روستایی تسهیل دسترسی روستاییان به خدمات فرهنگی و اداری، افزایش امنیت فردی و اجتماعی در مناطق روستایی، بهبود سرانه بهداشت و افزایش سطح سواد و آگاهی عمومی در هر منطقه است. مجموع طول راه های روستایی سال ۱۳۹۴ استان ۴۰۷۴ کیلومتر بوده که از این میزان ۲۶۸۴ کیلومتر آسفالت روستایی (۶۶ درصد) و ۱۳۹۰ کیلومتر

شوسه بوده است. توزیع شهرستانی راه روستایی استان نشان می دهد شهرستان زنجان با ۱۰۶۰ کیلومتر (معادل ۲۶ درصد) بیشترین و شهرستان خرمدره با ۷۸ کیلومتر (معادل ۳ درصد) کمترین میزان راه های روستایی را داشته اند.

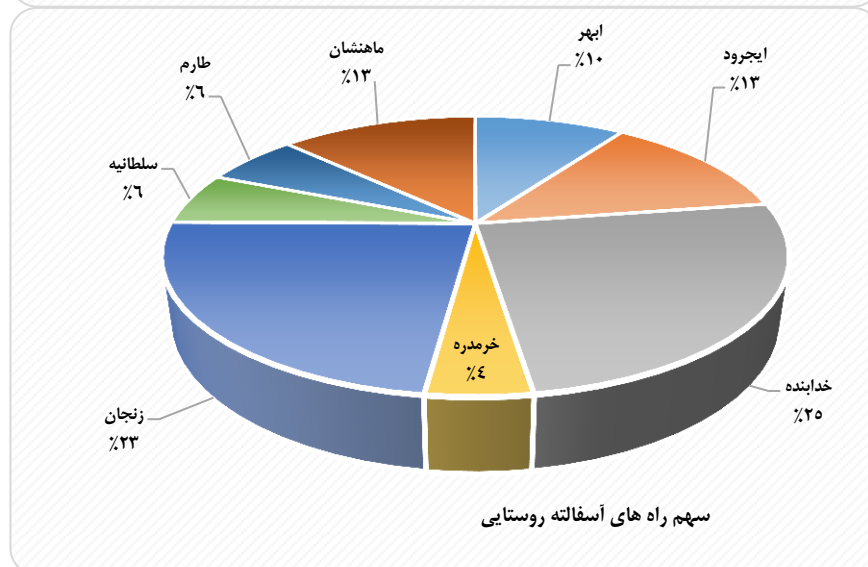
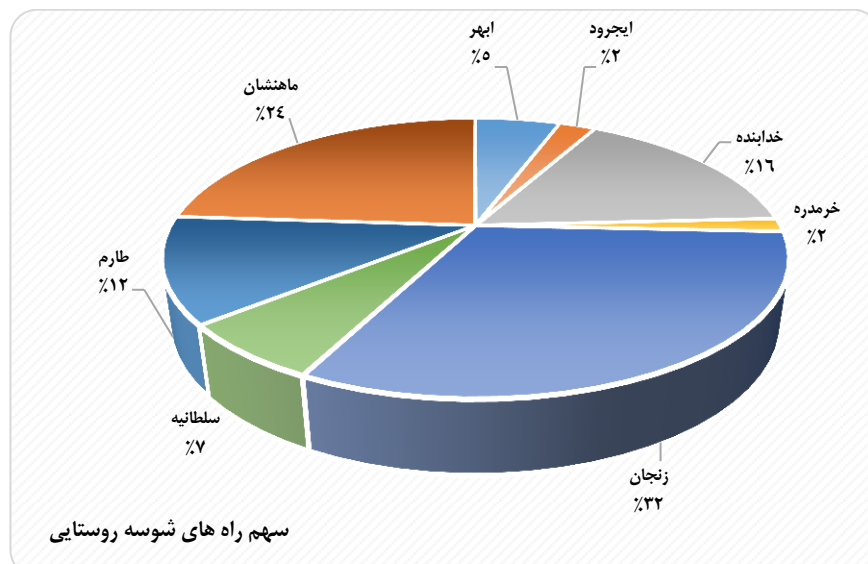
شهرستان خدابنده با ۹۰۰ کیلومتر (معادل ۲۲ درصد از مجموع راه های روستایی استان) به عنوان دومین شهرستان استان از لحاظ بیشترین میزان برخورداری از راه روستایی بوده است. در همین سال شهرستان خدابنده با ۶۷۲ کیلومتر (معادل ۲۵ درصد از راه های آسفالتی روستایی استان) و سپس شهرستان زنجان با ۶۲۰ کیلومتر (معادل ۲۳ درصد از راه های آسفالتی روستایی استان) بیشترین راه آسفالتی روستایی را داشته اند. شهرستان زنجان با ۴۴۰ کیلومتر (معادل ۳۲ درصد) بیشترین راه روستایی شوسه را داشته است.

جدول شماره ۸۷- وضعیت راه های روستایی شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴

واحد: کیلومتر

شرح	راه روستایی	
	آسفالتی	شوسه
کل	۲۶۸۴	۱۳۹۰
ابهرا	۲۶۰	۷۶
ایجرود	۳۴۶	۳۳
خدابنده	۶۷۲	۲۲۷
خرمدره	۱۱۹	۲۲
زنجان	۶۲۰	۴۴۰
سلطانیه	۱۶۳	۹۱
طارم	۱۶۲	۱۶۹
ماه نشان	۳۴۲	۳۳۳

مأخذ: اداره کل راه و شهرسازی استان زنجان،

نمودار شماره ۲۶ - توزیع شهرستانی راه های روستایی استان به تفکیک آسفالت و شوسه در سال ۱۳۹۴

مأخذ: جدول شماره ۶۷

ه) تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی

تهیه مطالعات طرح هادی روستا

طرح هادی روستا به عنوان بستری برای ایجاد ظرفیت‌های لازم جهت سرمایه‌گذاری‌های جدید در روستاها، جلوگیری از مهاجرت روستائیان به شهرها، تجدید حیات و هدایت روستا به لحاظ اقتصادی، اجتماعی و فیزیکی و زمینه‌سازی برای رشد و توسعه پایدار بر اساس یک برنامه‌ریزی موزون و سنجیده است. طرح‌های هادی روستایی به عنوان سند توسعه روستا و زمینه ساز وبستری قوی و برنامه‌ریزی شده برای توسعه آبادی می باشد.

بر اساس اطلاعات دریافتی از معاونت عمران روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان عملکرد این اداره در خصوص تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی تا آخر سال ۱۳۹۴ بشرح جدول شماره ۷۸ بوده است. مطابق اطلاعات این جدول تا سال ۱۳۹۴، علاوه بر اینکه کلیه آبادی‌های بالای ۲۰ خانوار استان از مطالعات تهیه طرح هادی روستایی برخوردار بوده، برخی آبادی‌های زیر ۲۰ خانوار استان نیز مشمول این طرح بوده اند. هم برخوردار مطالعه طرح هادی بوده است.

جدول شماره ۸۸- وضعیت آبادیهای برخوردار از مطالعات هادی روستایی استان به تفکیک شهرستان در سال ۱۳۹۴

واحد: آبادی / درصد

شهرستان	آبادی های دارای سکنه		آبادی های بهره مند از مطالعات طرح هادی	
	تعداد	نسبت به کل	تعداد	سهم از استان
ابهر	۶۹	۷	۵۰	۶/۸۰
سلطانیه	۴۵	۵	۳۷	۵/۱۰
خدابنده	۲۳۰	۲۵	۱۹۲	۲۶/۳۰
زنجان	۲۶۵	۲۸	۱۹۷	۲۷/۰
ایجرود	۷۷	۸	۶۲	۸/۵۰
خرمدره	۲۱	۲	۱۱	۱/۵۰
طارم	۹۹	۱۱	۸۰	۱۱/۰
ماه نشان	۱۲۶	۱۴	۱۰۱	۱۳/۸۰
کل استان	۹۳۲	۱۰۰	۷۳۰	۱۰۰/۰

مأخذ: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان

اجرای کالبدی طرح هادی روستا

از جمله اهداف مطالعات طرح هادی روستایی، عملیات اجرایی کالبدی به منظور احیاء و حفظ بافت سنتی و بومی در راستای شکوفایی روستا و همچنین بهسازی، نوسازی و یا بازسازی بافت کالبدی روستا است. به طوری که در فرایند اجرایی طرح، اصلاح و یا توسعه شبکه معابر با انتخاب نظام جدید سلسله مراتبی هندسی و توسعه شبکه بهداشت روستا به عنوان فرصت مناسب و در عین حال مهمترین و مفیدترین برنامه است.

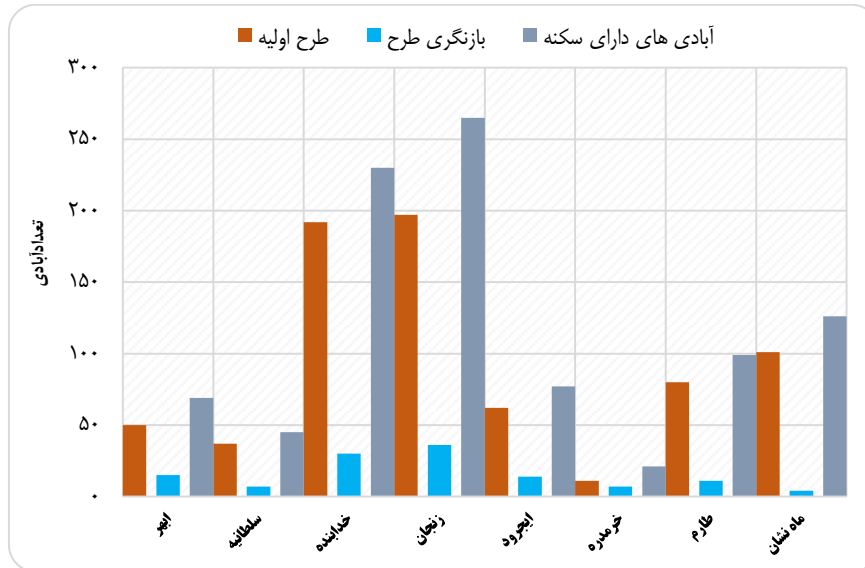
سال ۱۳۹۳، در بررسی عملکرد عملیات اجرای کالبدی روستاهای استان، ۳۲۰ آبادی بالای ۲۰ خانوار برخوردار از این عملیات اجرایی برخوردار شده اند. برخی از روستاها از صد درصد عملیات اجرایی کالبدی برخوردارند و برخی هم علاوه بر پیشرفت فیزیکی مناسب، هنوز در مرحله عملیات اجرایی می باشند.

جدول شماره ۸۹- توزیع شهرستانی اجرای طرح هادی روستاهای استان تا سال ۱۳۹۳

واحد: آبادی / درصد

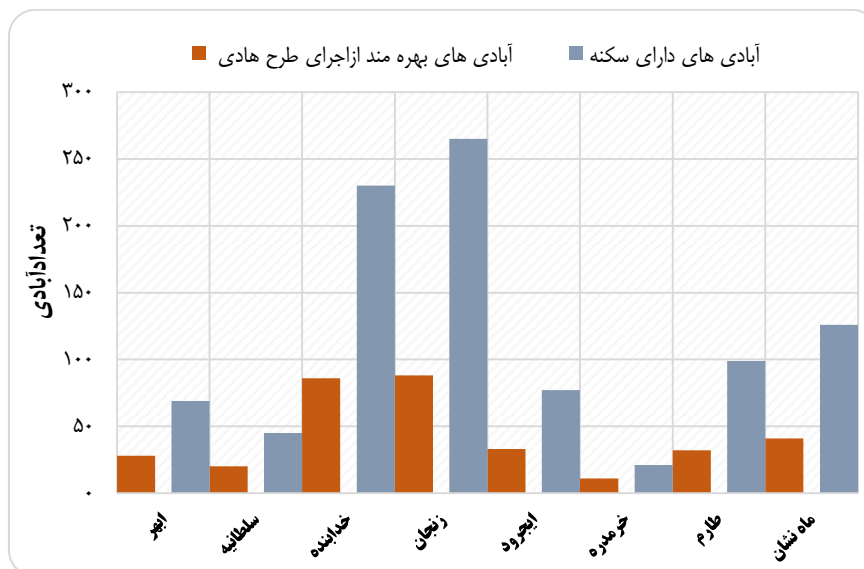
شهرستان	آبادی های دارای سکنه		آبادی های بهره مند از اجرای طرح هادی	
	تعداد	نسبت به کل	تعداد	سهم استانی
ابهر	۶۹	۷	۲۶	۸/۱۰
سلطانیه	۴۵	۵	۱۹	۵/۹۰
خدابنده	۲۳۰	۲۵	۷۹	۲۴/۷۰
زنجان	۲۶۵	۲۸	۸۲	۲۵/۶۰
ایجرود	۷۷	۸	۳۲	۱۰
خرمدره	۲۱	۲	۱۳	۴/۱۰
طارم	۹۹	۱۱	۲۹	۹/۱۰
ماه نشان	۱۲۶	۱۴	۴۰	۱۲/۵۰
کل استان	۹۳۲	۱۰۰	۳۲۰/۰	۵۷

مأخذ: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان

نمودار شماره ۲۷ - توزیع شهرستانی روستاهای برخوردار از مطالعات اولیه و بازنگری هادی روستایی تا سال ۱۳۹۴

مأخذ: جدول شماره ۷۸

نمودار شماره ۲۸ - توزیع شهرستانی روستاهای برخوردار از اجرای طرح هادی روستایی تا سال ۱۳۹۴

مأخذ: جدول شماره ۷۹

- مسکن

مسکن به عنوان محل سکونت، پایگاه یکی از اساسی ترین نهادهای اجتماعی جامعه یعنی خانواده است. مسکن از دیرباز به عنوان یکی از اصلی ترین نیازهای بشر مطرح بوده و اهمیت آن زمانی مشخص تر می شود که بدانیم رونق و رکود بخش مسکن مترادف بارونق و رکود اقتصاد در جامعه است. موضوعی که امروزه اهمیت آن بر کسی پوشیده نیست.

۱- بررسی شاخص های کلیدی و اصلی بخش

- عرضه و تقاضای مسکن

با توجه به فرهنگ حاکم بر جامعه شهری و روستایی ایران و تمایل فراوان برای داشتن مسکن ملکی و همچنین با عنایت به رشد روزافزون جمعیت در سال های گذشته و جوانی بخش عظیمی از آن در حال حاضر، می توان گفت که همواره تقاضای مستمر برای مسکن وجود داشته

و این تقاضا با توجه به محدودیت منابع مالی، زمین، مصالح ساختمانی، فناوری ساخت، سیاست‌های اجرائی و نیروی کار ماهر، همیشه بیشتر از عرضه بوده است.

– مسکن و میزان رشد آن به ازای هر ۱۰۰۰ نفر

بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰، در استان زنجان ۲۶۴۰۹۸ واحد مسکونی معمولی وجود داشته است که از این تعداد ۱۷۳۶۵۲ واحد (۶۵/۸ درصد) در مناطق شهری و ۹۰۴۴۶ واحد (۳۴/۲ درصد) در مناطق روستایی قرار داشته‌اند. همچنین در سال ۱۳۹۰ تعداد ۲۸۶۷۲۴ خانوار معمولی نیز در استان زنجان ساکن بوده و از این تعداد ۶۳ درصد در مناطق شهری و ۳۷ درصد در مناطق روستایی ساکن بوده‌اند.

بنابراین در سال ۱۳۹۰ متوسط خانوار در هر واحد مسکونی (تعداد خانوارهای ساکن تقسیم بر مجموع واحدهای مسکونی) برای استان زنجان ۱/۰۹ خانوار در هر واحد مسکونی است و در مناطق شهری شاخص ۱/۰۶ خانوار در هر واحد مسکونی و برای مناطق روستایی هم ۱/۱۴ خانوار در هر واحد مسکونی است. مقایسه این شاخص نشان‌دهنده کمبود ۲۲۶۲۶ واحد مسکونی در استان به مآخذ سال ۱۳۹۰ است.

در مقایسه با سرشماری سال ۱۳۸۵، تعداد واحد مسکونی معمولی آن سال استان زنجان ۲۰۱۴۲۹ واحد بوده است که از این تعداد ۱۱۸۹۹۴ واحد (۵۹ درصد) در مناطق شهری و ۸۲۴۳۵ واحد (۴۱ درصد) هم در مناطق روستایی قرار داشته است که ۳۴۲۵۴ واحد مسکونی کمبود در این استان وجود داشته است. با توجه به ارزیابی آمار سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ بخش مسکن استان، میانگین نرخ رشد سالانه خانوارهای استان طی این دوره پنج‌ساله ۴ درصد و میزان افزایش ۵۱۳۷۴ خانوار بوده است. همچنین طبق همین آمار میانگین نرخ رشد سالانه مسکن استان ۵ درصد و میزان افزایش نیز ۶۲۶۶۹ واحد مسکونی بوده است.

علیرغم پیشی گرفتن رشد و افزایش تولید مسکن استان از میزان رشد و افزایش خانوارهای استان به دلیل جوانی جمعیت و تشکیل خانوارهای مستقل که در کاهش بعد خانوار نیز مشهود است، همچنان کمبود مسکن برای خانوارهای ساکن در استان را شاهد هستیم.

جدول شماره ۹۰- مقایسه تعداد و مقدار تولید واحدهای مسکونی استان به ازای هر هزار نفر جمعیت در دوره ۹۰-۱۳۸۵

۱۳۹۰	۱۳۸۵	شرح
۲۶۴۰۹۸	۲۰۱۴۲۹	تعداد واحدهای مسکونی
۱۰۱۵۷۳۴	۹۶۴۶۰۱	جمعیت
۲۸۷۰۶۲	۲۳۵۶۸۸	خانوار
۱۲۳۰		تولید سالانه مسکن به ازای هر ۱۰۰۰ نفر
۳/۵	۴/۱	بعد خانوار

مأخذ: گزیده نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰.

- تراکم خانوار و نفر در واحد مسکونی

در بررسی تراکم خانوار در واحد مسکونی استان، رقم ۱/۱۷ خانوار در هر واحد مسکونی سال ۱۳۸۵ به شاخص ۱/۰۹ خانوار در سال ۱۳۹۰ رسیده است؛ بنابراین رشد این شاخص مؤید رشد کمی بخش مسکن در قیاس با آمار سال ۱۳۸۵ است.

همچنین تراکم نفر در واحد مسکونی همراه با شاخص خانوار در واحد مسکونی، نشان دهنده وضعیت موجود مسکن در جامعه است. بررسی این شاخص در سال ۱۳۸۵ بیانگر آن است که به طور متوسط تعداد ۴/۸ نفر در هر واحد مسکونی سکونت داشته‌اند.

این شاخص در مناطق شهری و روستایی استان به ترتیب ۴/۷ نفر و ۴/۹ نفر بوده است. همچنین در سال ۱۳۹۰، به طور متوسط ۳/۸ نفر در کل استان و در مناطق شهری و روستایی هم به ترتیب ۳/۸ نفر و ۴ نفر در هر واحد مسکونی سکونت داشته‌اند.

جدول شماره ۷۱ نشان می‌دهد که همراه بار شد جمعیت استان در پنج‌ساله ۹۰-۱۳۸۵، شاخص رشد خانوار و نفر در واحدهای مسکونی استان هم مثبت بوده است. کما اینکه باوجود مثبت شدن شاخص‌های مذکور هنوز هم با شاخص استاندارد یک واحد مسکونی برای هر خانوار فاصله داریم.

جدول شماره ۹۱- تعداد خانوار، واحدهای مسکونی، تراکم خانوار و نفر در واحد مسکونی استان در دوره ۱۳۹۰-۱۳۸۵

سال	شرح	جمعیت ساکن	خانوارهای ساکن	تعداد واحدهای مسکونی	تراکم خانوار در واحد مسکونی	تراکم نفر در واحد مسکونی
۱۳۸۵	کل	۹۶۴۶۰۱	۲۳۵۶۸۸	۲۰۱۴۲۹	۱/۱۷	۴/۸
	نقاط شهری	۵۵۹۳۴۰	۱۴۲۸۰۵	۱۱۸۹۹۴	۱/۲۰	۴/۷
	نقاط روستایی	۴۰۵۲۶۱	۹۲۸۸۳	۸۲۴۳۵	۱/۱۳	۴/۹
۱۳۹۰	کل	۱۰۱۵۷۳۳۴	۲۸۷۰۶۲	۲۶۴۰۹۸	۱/۰۹	۳/۸
	نقاط شهری	۶۴۳۳۲۴	۱۸۰۸۳۵	۱۷۱۱۲۹	۱/۰۶	۳/۸
	نقاط روستایی	۳۷۲۴۱۰	۱۰۵۸۸۹	۹۲۹۶۹	۱/۱۴	۴/۰

مأخذ: گزیده نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰.

-ارتباطات و فن آوری اطلاعات

امروزه دامنه ارتباطات و فناوری اطلاعات گسترده تر شده و بسیاری از زمینه‌ها از قبیل ارتباطات پستی، تلفنی، رادیویی، تلویزیونی، مطبوعاتی، برنامه‌های کامپیوتری تا طراحی شبکه‌های پیچیده رایانه‌ای و پایگاه داده‌های اطلاعاتی را در برمی گیرد.

۱- ارتباطات پستی و میزان محصولات

یکی از شاخص‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات ارتباطات پستی و میزان مرسولات پستی است. جدول واحدهای پستی فعال را نشان می دهد.

در سال ۱۳۹۳ تعداد دفاتر پست شهری و روستایی و نمایندگی پستی و صندوق پستی شهری نسبت به سال‌های گذشته نسبتاً افزایش داشته است. در این سال مجموع دفاتر پست شهری استان ۸۷ مورد و دفاتر پست روستایی هم ۲۴۰ مورد بوده در قالب دفاتر پیشخوان دولت فعالیت می نمودند. افزایش این دفاتر بر اساس توسعه شبکه الکترونیکی و ارائه خدمات الکترونیکی به مراجعه کنندگان است.

در سال ۱۳۹۴، مجموع دفاتر پست شهری استان همان ۸۷ مورد و دفاتر پست روستایی هم با یک دفتر افزایش به ۲۴۱ مورد افزایش یافته است. در سال ۱۳۹۴، ۴۹ درصد (۴۱ دفتر) دفاتر

پیشخوان دولتی استان در شهرستان زنجان و ۲۰ درصد (۱۷ دفتر) هم در شهرستان ابهر مستقر بوده و مابقی آن (۳۱ درصد) در ۶ شهرستان دیگر استان مستقر است.

در سال مذکور از ۲۴۱ دفتر پست و مخابرات روستایی استان (ICT)، ۶۲ دفتر (۲۶ درصد) آن در مناطق روستایی شهرستان خدابنده و ۵۹ دفتر (۲۴/۵ درصد) در مناطق روستایی شهرستان زنجان مستقر است. سایر شهرستانهای استان جمعاً با ۱۲۰ دفتر (۴۹/۵ درصد) بهره مند از این دفاتر روستایی می باشند.

جدول شماره ۹۲- دفاتر پستی فعال شهرستان های استان در سال های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

شرح	دفتر پست شهری	دفتر پست و مخابرات روستایی (ICT)	نمایندگی پستی	صندوق پستی شهری	صندوق پستی روستایی	تعداد صندوق پستی به ازای ۱۰۰۰ نفر
۱۳۹۳	۸۷	۲۴۰	۱۳۰	۱۵۴	۲۲۰	۰/۳۷
۱۳۹۴	۸۷	۲۴۱	۱۳۸	۱۵۴	۲۲۰	۰/۳۷

شرح	دولتی			غیر دولتی		صندوق پستی	
	دفتر پست شهری	نمایندگی پستی	دفتر مشترک پست و مخابرات	دفتر پیشخوان دولت	دفتر پست و مخابرات روستایی (ICT)	شهری	روستایی
ابهر	۲	۱۵	۰	۱۷	۲۱	۳۲	۲۰
ایجرود	۰	۹	۰	۲	۲۸	۳	۲۴
خدابنده	۳	۴۵	۰	۹	۶۲	۱۳	۵۶
خرمدره	۰	۲	۰	۵	۸	۱۶	۸
زنجان	۶	۴۳	۰	۴۱	۵۹	۷۶	۵۳
سلطانیه	۰	۸	۰	۲	۱۴	۰	۱۳
طارم	۲	۵	۰	۴	۲۷	۶	۲۷
ماه‌نشان	۱	۱۱	۰	۴	۲۲	۸	۱۹
استان	۱۴	۱۳۸	۰	۸۴	۲۴۱	۱۵۴	۲۲۰

مأخذ: سالنامه آماری استان زنجان / سال ۱۳۹۴

جدول شماره ۹۳- تعداد مرسولات پستی استان در سال ۱۳۹۴

واحد: مرسوله

شرح	جمع کل	پست عادی	پست سفارشی	پست پیشتاز	پست ویژه
درون استانی	۵۴۸۱۴۹۵	۴۸۶۲۶۳۴	۳۵۶۴۴۶	۲۴۱۶۲۵	۲۷۷۹۰
برون استانی	۲۹۶۱۹۹۲	۲۶۷۵۰۱۶	۷۲۲۲۹	۲۱۲۲۵۴	۲۴۹۳
خارج از کشور	۸۵۹۶	۸۰۲۷	۴۷۰	۹۹	۰

مأخذ: پیشین

در سال ۱۳۹۴، از مجموع مرسولات پستی درون استانی، ۴/۴ درصد بصورت پست پیشتاز، ۶،۵ درصد پست سفارشی، ۵/۰ درصد پست ویژه و مابقی بصورت عادی ارسال شده است. در همین سال از مجموع مرسولات پستی برون استانی ۱۷/۷ درصد بصورت پست پیشتاز، ۲،۴ درصد پست سفارشی و مابقی بصورت عادی ارسال شده است

۲- مخابرات

تا سال ۱۳۹۴ مجموع تلفن‌های ثابت منصوبه استان ۴۰۵۰۲۹ خط بوده که ۳۰۷۹۳۰ خط برای مناطق شهری و ۱۹۷۰۹۹ خط در مناطق روستایی استان نصب شده است. رشد یکساله (۱۳۹۳-۱۳۹۴) تلفن‌های ثابت منصوبه استان ۲ درصد بوده است. در همین سال مجموع تلفن‌های ثابت مشغول به کار استان ۳۵۳۱۶۸ خط و تلفن‌های همراه مشغول به کار استان هم ۱۱۴۳۲۲۲ خط بوده است.

تا سال ۱۳۹۴، از مجموع خطوط واگذار شده تلفن همراه استان ۴۰ درصد خط دائمی و مابقی اعتباری بوده است.

جدول شماره ۹۴- تعداد تلفن‌های ثابت و همراه استان تا سال ۱۳۹۴

روستایی		شهری		کل		تعداد تلفن‌های ثابت منصوبه و مشغول به کار
مشغول به کار	منصوبه	مشغول به کار	منصوبه	مشغول به کار	منصوبه	
۹۶۸۰۹	۹۷۰۹۹	۲۵۶۳۵۹	۳۰۷۹۳۰	۳۵۳۱۶۸	۴۰۵۰۲۹	
خطوط مشغول به کار			خطوط واگذار شده			خطوط واگذار شده و مشغول به کار تلفن همراه
اعتباری	دایمی	جمع	اعتباری	دایمی	جمع	
۶۸۷۸۳۴	۴۵۵۳۸۸	۱۱۴۳۲۲۲	۱۴۳۳۱۲۲	۹۵۷۸۰۷	۲۳۸۰۹۲۹	

مأخذ: پیشین

جدول شماره ۹۵- مزیت نسبی بخش پست و مخابرات استان زنجان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیارد ریال

شاخص مزیت نسبی	تولید ناخالص داخلی		ارزش افزوده بخش		شرح
	کشور	استان	کشور	استان	
۰/۳۳	۵۲۸۴۷۴۲	۵۳۸۷۰	۹۱۳۵۳	۲۵۶	۱۳۹۰
۰/۲۸	۶۶۹۳۶۰۱	۶۹۱۱۹	۱۰۶۵۰۰	۲۸۳	۱۳۹۱
۰/۲۳	۸۹۷۷۹۲۳	۹۴۳۲۱	۱۳۰۶۵۶	۲۷۹۴	۱۳۹۲
۰/۲۰	۱۰۵۵۱۳۱۴	۱۱۱۹۸۹	۱۷۲۶۲۳	۳۴۵	۱۳۹۳

مأخذ: حساب‌های ملی کشور

در طول دوره سه ساله (۱۳۹۰-۱۳۹۳) مزیت نسبی پست و مخابرات استان کمتر از یک

بوده است؛ لذا این بخش در استان مزیت نسبی ندارد.

فصل دوم
امور اجتماعی

- آموزش و پرورش عمومی

دانش و دانایی ملی، رکن اصلی توسعه و نظام آموزشی نیز، گذرگاه رسیدن به دانایی ملی به شمار می‌آید. جامعه زمانی به اهداف خود دست می‌باید که از راه توسعه انسانی، راه خود را هموار کند و در واقع بنیاد حیات جمعی انسان را تعلیم و تربیت تشکیل می‌دهد.

از آنجا که نهاد آموزش و پرورش مسئولیت تربیت نیروی انسانی در جامعه را بر عهده‌دار دارد، مهم‌ترین بستر تولید و تربیت نیروی انسانی به شمار می‌آید که با توجه به نقش آن، یکی از بنیادهایی است که با تحقق کارکردهایش اگر نگوییم سهامدار اصلی توسعه، دست‌کم یکی از سهامداران عمده این فرآیند به شمار می‌آید.

پوشش تحصیلی واقعی دوره ابتدایی سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ استان معادل ۹۹/۸ درصد، پوشش تحصیلی واقعی دوره متوسطه اول سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ استان معادل ۹۰/۶ درصد و پوشش تحصیلی واقعی دوره متوسطه دوم سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ استان معادل ۷۶ درصد بوده است.

طی سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴، نسبت دانش آموز به معلم دوره ابتدایی ۲۱/۱ نفر، نسبت دانش آموز به معلم دوره متوسطه اول ۱۵/۸ نفر و نسبت دانش آموز به معلم دوره متوسطه دوم هم ۱۱/۷ نفر بوده است.

شاخص تراکم دانش آموز در کلاس ابتدایی دوره تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ معادل ۲۱/۹ نفر، تراکم دانش آموز در کلاس متوسطه اول ۲۲ و تراکم دانش آموز در کلاس متوسطه دوم ۱۹/۶ نفر بوده است.

در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ ضریب بازدهی آموزشی (منظور نرخ گذر از یک دوره تحصیلی به دوره تحصیلی بعدی) نشان می‌دهد که نرخ گذر ظاهری از دوره ابتدایی به متوسطه اول استان معادل ۹۷/۴ درصد و نرخ گذر ظاهری از دوره متوسطه اول به متوسطه دوم ۹۱ درصد بوده است.

جدول شماره ۹۶- شاخص آموزش و پرورش استان در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴

شرح	واحد	۹۵-۹۴
پوشش تحصیلی واقعی دوره ابتدایی	درصد	۹۹/۸
پوشش تحصیلی واقعی دوره متوسطه اول	درصد	۹۰/۶
پوشش تحصیلی واقعی دوره متوسطه دوم	درصد	۷۶
نسبت دانش آموز به معلم دوره ابتدایی	نفر	۲۱/۱
نسبت دانش آموز به معلم دوره متوسطه اول	نفر	۱۵/۸
نسبت دانش آموز به معلم دوره متوسطه دوم	نفر	۱۱/۷
تراکم دانش آموز در کلاس ابتدایی	نفر	۲۱/۹
تراکم دانش آموز در کلاس متوسطه اول	نفر	۲۲
تراکم دانش آموز در کلاس متوسطه دوم	نفر	۱۹/۶
میانگین سطح تحصیلات معلمان ابتدایی	سال	۱۵/۵
میانگین سطح تحصیلات معلمان متوسطه اول	سال	۱۶/۱
میانگین سطح تحصیلات معلمان متوسطه دوم	سال	۱۶/۷
درصد مدارس ایمن از کل مدارس	درصد	۴۹
نرخ گذر ظاهری از دوره ابتدایی به متوسطه اول	درصد	۹۷/۴
نرخ گذر ظاهری از دوره متوسطه اول به متوسطه دوم	درصد	۹۱

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

۳- اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان

- نسبت آموزش دیدگان فنی و حرفه‌ای

در سال ۱۳۹۴، مجموع افراد آموزش دیده رشته های فنی و حرفه‌ای استان ۲۱۰۷۸ نفر بوده است. از این تعداد افراد آموزش دیده ۵۵ درصد مرد بوده و مابقی هم زنان بوده است. در سال مذکور با مقایسه شهرستان های استان، بیشترین سهم افراد آموزش دیده رشته های فنی و حرفه‌ای در شهرستان زنجان با ۵۲/۶ درصد و کمترین افراد آموزش دیده در شهرستان سلطانیه با ۲ درصد بوده است.

در سال ۱۳۹۴، از ۱۱۲ مربی آموزشگاه های فنی و حرفه ای استان، ۷۷ نفر (۶۹ درصد) مربی در شهرستان زنجان و مابقی در ۷ شهرستان استان بوده است.

در سال مذکور شهرستان زنجان با داشتن ۷۷ مربی و ۵ مرکز ثابت مربوط به آموزش نیروی انسانی فنی و حرفه ای از بالاترین امکانات و خدمات مربوطه برخوردار بوده است. شهرستان های طارم و سلطانیه با ۱ مربی و ۱ مرکز از کمترین و پایین ترین امکانات مربوطه در این سال برخوردار بوده است.

در سال ۱۳۹۴ از مجموع ۲۱۰۷۸ نفر افراد آموزش دیده رشته های فنی و حرفه ای استان، ۳۷/۶ درصد در گروه های صنعتی، ۳۸ درصد در گروه های خدماتی، ۱۲/۲۶ درصد در گروه های کشاورزی و کمترین افراد آموزش دیده با ۱۲/۱۴ درصد در گروه های فرهنگ و هنر بوده است.

جدول شماره ۹۷- مربیان و مراکز ثابت آموزش فنی و حرفه ای استان در سال ۱۳۹۴

واحد: نفر

سال و شهرستان	مربیان			مراکز ثابت		
	جمع	مرد	زن	جمع	ویژه مردان	ویژه زنان
استان	۱۱۲	۸۷	۲۵	۱۴	۹	۵
ابههر	۱۵	۱۳	۲	۲	۱	۱
ایچرود	۲	۲	۰	۱	۱	۰
خدابنده	۶	۴	۲	۲	۱	۱
خرمدره	۴	۱	۳	۱	۰	۱
زنجان	۷۷	۶۰	۱۷	۵	۳	۲
سلطانیه	۱	۱	۰	۱	۱	۰
طارم	۱	۱	۰	۱	۱	۰
ماهشنان	۶	۵	۱	۱	۱	۰

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۹۸- آموزش دیدگان مراکز ثابت آموزش فنی و حرفه ای استان بر حسب گروه های عمده آموزشی و به تفکیک جنس و شهرستان در سال ۱۳۹۴

واحد: نفر

شرح	آموزش دیدگان			صنعت			خدمات			کشاورزی			فرهنگ و هنر		
	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع
استان	۹۵۷۹	۱۱۴۹۹	۲۱۰۷۸	۱۱۷۶	۶۷۴۹	۷۹۲۵	۵۴۶۱	۲۵۴۷	۸۰۰۸	۱۵۳۷	۱۰۴۷	۲۵۸۴	۱۴۰۵	۱۱۵۶	۲۵۶۱
ایهر	۱۸۳۳	۱۰۸۴	۲۹۱۷	۶۶	۹۰۱	۹۶۷	۱۱۹۷	۱۱۳	۱۳۱۰	۳۳۹	۴۴	۳۷۳	۲۴۱	۲۶	۲۶۷
ایجرود	۳۳۹	۳۳۰	۶۶۹	۵۱	۱۷۰	۲۲۱	۱۳۱	۱۲۵	۲۵۶	۶۵	۳۵	۱۰۰	۹۲	۰	۹۲
خدابنده	۱۲۲۰	۹۳۴	۲۱۵۴	۱۵۵	۴۶۳	۶۱۸	۶۵۵	۳۴۲	۹۹۷	۹۸	۱۲۷	۲۲۵	۳۱۲	۲	۳۱۴
خرمدره	۱۲۰۹	۸۲	۱۲۹۱	۱۰۴	۰	۱۰۴	۵۳۹	۲	۵۴۱	۱۵۷	۵۸	۲۱۵	۴۰۹	۲۲	۴۳۱
زنجان	۳۵۹۷	۷۴۸۶	۱۱۰۸۳	۷۰۷	۴۴۷۱	۵۱۷۸	۲۱۱۳	۱۴۴۱	۳۵۵۴	۵۶۴	۴۶۸	۱۰۳۲	۲۱۳	۱۱۰۶	۱۳۱۹
سلطانیه	۲۰۳	۲۸۳	۴۸۶	۲۰	۱۷۳	۱۹۳	۱۱۸	۹۱	۲۰۹	۵۴	۱۹	۷۳	۱۱	۰	۱۱
طارم	۶۱۸	۶۳۱	۱۲۴۹	۱۲	۱۷۲	۱۸۴	۳۹۰	۲۹۷	۶۸۷	۱۶۲	۳۵۶	۳۹۰	۲۲	۰	۲۲
ماه‌نشان	۵۶۰	۶۶۹	۱۲۲۹	۶۱	۳۹۹	۴۶۰	۳۱۸	۱۳۶	۴۵۴	۷۶	۱۳۴	۲۱۰	۱۰۵	۰	۱۰۵

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

– آموزش عالی و پژوهش

آموزش عالی یکی از ارکان اساسی خیزش به سمت توسعه است. نیروی انسانی ماهر از اصلی‌ترین شاخصه‌های پیشرفت و توسعه کشورها و از مهم‌ترین عوامل قدرتی آن‌ها محسوب می‌گردد. در این راستا توسعه علمی و تقویت شاخص‌های آموزشی و پژوهشی می‌تواند تمهید کننده راه به سمت تحقق در سایر زمینه‌های توسعه باشد. نیروی انسانی ماهر به‌طور عمده از طریق آموزش عالی کارآمد و مؤثر قوام می‌یابد.

۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی بخش

اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های استان

در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴، مجموع اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های دولتی و آزاد استان ۱۴۹۹ نفر بوده است. تعداد ۱۸ نفر هم بصورت آموزشگران دانشگاهی غیر هیأت علمی بشمار می‌آیند.

تعداد دانشجویان دانشگاه‌های دولتی و آزاد به تفکیک دوره و گروه تحصیلی

در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ تعداد کل دانشجویان دانشگاه‌های دولتی و آزاد استان ۶۰۲۵۸ نفر بوده که ۳۳/۲ درصد آنها در دانشگاه آزاد اسلامی تحصیل می‌کنند. در سال مذکور از کل دانشجویان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی به استثنای دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۵/۹ درصد در مقطع کاردانی، ۶۰ درصد در مقطع کارشناسی، ۱۹/۸۱ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و ۴/۳ درصد در مقطع دکترای حرفه‌ای و تخصصی مشغول به تحصیل می‌باشند.

در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ از کل دانشجویان دانشگاه‌های دولتی و آزاد استان، ۴۵/۱ درصد در گروه علوم انسانی، ۹/۱ درصد در گروه علوم پایه، ۷/۴ درصد در گروه پزشکی، ۲۷/۴ درصد در گروه فنی و مهندسی، ۴/۴ درصد در گروه تحصیلی کشاورزی و دامپزشکی و مابقی در گروه هنر مشغول به تحصیل بوده‌اند. در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ به تفکیک گروه تحصیلی دانشجویان ورودی ثبت نام کننده در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی استان ۱۶۰۵۵ نفر بوده که از این تعداد ۲۲/۸۴ درصد کاردانی، ۴۵/۶۴ درصد کارشناسی (لیسانس)، ۲۷ درصد در دوره کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) و مابقی مربوط به دکتری بوده است.

تعداد دانشجویان دانشگاه ها به تفکیک نوع وابستگی و گروه تحصیلی

در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ از مجموع ۶۰۲۵۸ نفر دانشجوی دانشگاه های استان، ۱۸/۵ درصد آنها وابسته به دانشگاه های دولتی وزارت علوم و تحقیقات و فناوری، ۱۷ درصد آنها وابسته به دانشگاه پیام نور، ۱۱/۷ درصد آنها وابسته به دانشگاه جامع علمی کاربردی، ۱/۹ درصد آنها وابسته به دانشگاه فرهنگیان، ۴ درصد آنها وابسته به دانشگاه فنی و حرفه ای، ۵/۷ درصد آنها وابسته به دانشگاه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۸/۱ درصد آنها وابسته به دانشگاه و موسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی و ۳۳/۲ درصد آنها وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی بوده است.

در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ از ۱۲۶۵ دانشجوی دکتری تخصصی ۶۱/۷ درصد وابسته به دانشگاه های دولتی وزارت علوم و تحقیقات و فناوری، ۰/۷ درصد در دانشگاه پیام نور، ۲۰ درصد در دانشگاه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ۱۷/۵ درصد در دانشگاه آزاد مشغول به تحصیل بوده اند.

در همین سال تحصیلی کل ۱۳۴۸ دانشجوی دکتری حرفه ای در دانشگاه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مشغول به تحصیل بوده اند.

جدول شماره ۹۹- آموزشگران تمام وقت موسسات آموزش عالی استان زنجان در سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۵

واحد: نفر

جمع	هیات علمی					شرح
	غیر هیات علمی	مربی آموزشیار	مربی	استادیار	دانشیار	
۱۴۹۹	۱۸	۴	۴۹۱	۸۳۱	۱۲۱	۳۴

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۱۰۰- دانشجویان استان به تفکیک دوره و گروه تحصیلی سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴
واحد: نفر

گروه تحصیلی	دوره تحصیلی				
	کارדانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری حرفه ای	دکتری تخصصی
علوم انسانی	۴۰۷۲	۱۶۷۱۵	۶۱۶۲	۰	۲۴۸
علوم پایه	۰	۲۹۱۹	۳۰۷۱	۰	۴۸۶
علوم پزشکی	۱۷۵	۲۴۴۱	۲۴۲	۱۳۴۸	۲۳۱
فنی و مهندسی	۴۰۷۹	۱۰۳۷۱	۱۹۰۸	۰	۱۲۹
کشاورزی و دامپزشکی	۱۰۴	۱۶۸۹	۶۶۸	۰	۱۷۱
هنر	۱۱۴۱	۱۹۹۷	۸۹۱	۰	۰
جمع کل	۹۵۷۱	۳۶۱۳۲	۱۱۹۴۲	۱۳۴۸	۱۲۶۵

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

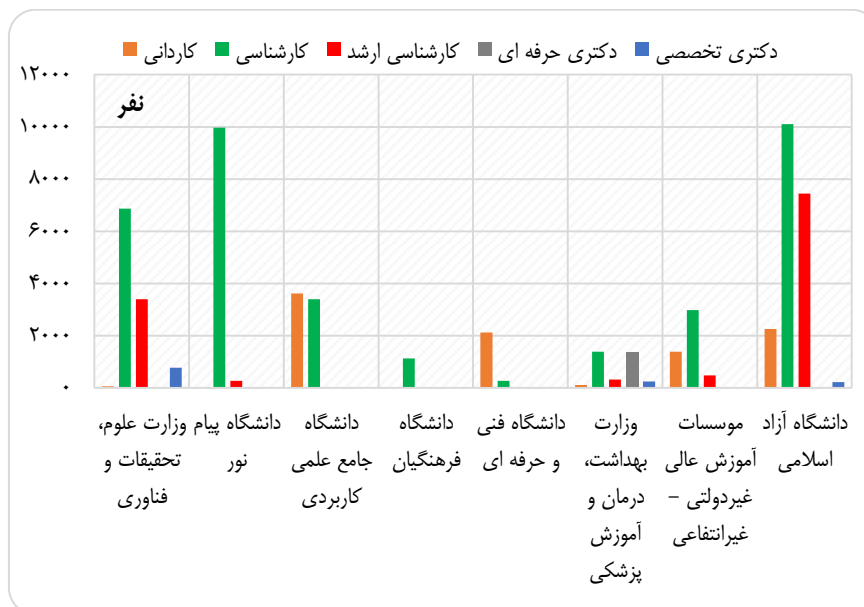
جدول شماره ۱۰۱- دانشجویان استان به تفکیک نوع وابستگی و دوره تحصیلی سال ۹۵-
۱۳۹۴

واحد: نفر

نوع وابستگی	دوره تحصیلی				
	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری حرفه ای	دکتری تخصصی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۶۵	۶۸۷۱	۳۴۰۵	۰	۷۸۱
دانشگاه پیام نور	۰	۹۹۷۵	۲۷۶	۰	۹
دانشگاه جامع علمی کاربردی	۳۶۱۹	۳۴۰۳	۰	۰	۰
دانشگاه فرهنگیان	۵	۱۱۳۲	۰	۰	۰
دانشگاه فنی و حرفه ای	۲۱۲۴	۲۶۹	۰	۰	۰
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۱۶	۱۳۸۷	۳۲۵	۱۳۴۸	۲۵۳
مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی	۱۳۸۴	۲۹۸۸	۴۸۸	۰	۰
دانشگاه آزاد اسلامی	۲۲۵۸	۱۰۱۰۷	۷۴۴۸	۰	۲۲۲

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۲۹- دانشجویان آموزش عالی استان به تفکیک نوع وابستگی و دوره تحصیلی در سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴

مأخذ: جدول شماره ۹۱

جدول شماره ۱۰۲- تعداد دانشجویان دانش آموخته سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ برحسب دوره و گروه تحصیلی

واحد: نفر

کل	دوره تحصیلی					گروه تحصیلی
	دکتری تخصصی	دکتری حرفه‌ای	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کاردانی	
۶۲۷۵	۰	۰	۱۴۸۸	۳۱۸۹	۱۵۹۸	علوم انسانی
۷۶۷	۲۴	۰	۲۹۹	۴۴۳	۱	علوم پایه
۵۲۷	۳۷	۵۹	۴۸	۳۲۰	۶۳	علوم پزشکی
۴۶۹۰	۱	۰	۱۹۴	۳۰۸۶	۱۴۰۹	فنی و مهندسی
۵۱۳	۴	۰	۱۱۹	۳۴۱	۴۹	کشاورزی و دامپزشکی
۷۵۱	۰	۰	۷۵	۲۴۵	۴۳۱	هنر
۱۳۵۲۳	۶۶	۵۹	۲۲۲۳	۷۶۲۴	۳۵۵۱	کل

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۱۰۳- تعداد دانشجویان ثبت نام کننده سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ برحسب دوره و گروه تحصیلی

واحد: نفر

گروه تحصیلی	دوره تحصیلی							تعداد
	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری حرفه ای	دکتری تخصصی	زن	مرد	
علوم انسانی	۱۷۷۵	۳۶۶۵	۲۱۶۲	۰	۱۳۵	۳۴۰۸	۴۳۲۹	۷۷۳۷
علوم پایه	۰	۶۴۸	۷۶۱	۰	۱۰۱	۱۰۲۵	۴۸۵	۱۵۱۰
علوم پزشکی	۸۹	۴۶۶	۸۷	۲۹۶	۶۱	۵۶۰	۴۳۹	۹۹۹
فنی و مهندسی	۱۳۶۹	۱۹۴۹	۷۷۱	۰	۴۳	۷۹۴	۳۳۳۸	۴۱۳۲
کشاورزی و دامپزشکی	۱۹	۲۷۶	۲۵۶	۰	۴۷	۳۴۹	۲۴۹	۵۹۸
هنر	۴۱۵	۳۲۴	۳۴۰	۰	۰	۵۷۱	۵۰۸	۱۰۷۹
جمع کل	۳۶۶۷	۷۳۲۸	۴۳۷۷	۲۹۶	۳۸۷	۶۷۰۷	۹۳۴۸	۱۶۰۵۵

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

تأمین اجتماعی

در جهان هستی کلیه افرادی که متولد شده‌اند همه کاملاً یکسان نبوده و چه بسا افرادی هستند که از نوع و یا انواعی از نقصان عضو رنج می‌برند که از جمله می‌توان به نابینایی، ناشنوایی، نقص در گفتار و یا اندیشه یا معلولیت‌های جسمی و حرکتی اشاره نمود برای یاری‌رساندن به این طیف از انسان‌ها مسئله تأمین اجتماعی مطرح می‌شود.

از طرف دیگر، کلیه افراد اجتماع نیازمند حمایت هستند چه افراد شاغل یا بازنشسته، چه خانواده افرادی که در حین کار و یا در زمان بازنشستگی از دنیا رفته‌اند و حتی افرادی که در دوره زمانی خاص به دلایل گوناگون بیکار شده‌اند، نیز باید تحت حمایت قرار گیرند و همچنین خانواده‌های نیازمند و ناتوان و از کارافتاده، خانواده‌های افراد زندانی، خانواده‌های محروم و مستضعف و خانواده‌های محترم شهدا به‌عنوان بخشی از اجتماع انسانی باید مورد حمایت قرار گیرند. از سازمان‌ها، نهادها و مؤسساتی که در قلمرو امور حمایتی نظام جامع رفاه و تأمین

اجتماعی فعال می‌باشند می‌توان سازمان بهزیستی، کمیته امداد، بنیاد شهید و امور ایثارگران و... را نام برد.

۱- بررسی شاخص‌های کلیدی و اصلی بخش

بیمه شدگان تحت پوشش بیمه سلامت

بیمه‌شدگان خدمات درمانی (اصلی و تبعی) و تأمین اجتماعی (اصلی) به‌عنوان مهم‌ترین سازمان‌های بیمه‌گر جمعیت استان می‌باشند.

در سال ۱۳۹۴ مجموع بیمه شدگان اصلی تحت پوشش اداره کل بیمه سلامت ۴۹۲۷۲۰ نفر و جمعیت بیمه شدگان تبعی آن ۱۲۳۹۷۹ نفر بوده است. در همین سال سهم شهرستان ابهر از بیمه شدگان اصلی تحت پوشش اداره کل بیمه سلامت ۱۱ درصد، سهم شهرستان ایجرود ۸ درصد، سهم شهرستان خدابنده ۲۸ درصد، سهم شهرستان خرمدره ۴ درصد، سهم شهرستان زنجان ۲۹ درصد، سهم شهرستان سلطانیه ۶ درصد، سهم شهرستان طارم ۹ درصد و سهم شهرستان ماهنشان ۷ درصد بوده است.

در سال ۱۳۹۴ از مجموع بیمه شدگان اصلی کارکنان دولت تحت پوشش اداره کل بیمه سلامت ۶۶ درصد مربوط به جمعیت شهرستان زنجان، ۱۲ درصد شهرستان ابهر، ۱۰ درصد شهرستان خدابنده، ۵ درصد شهرستان خرمدره و مابقی برای سایر شهرستان‌ها بوده است.

جدول شماره ۱۰۴ - بیمه شدگان اصلی و تبعی تحت پوشش اداره کل بیمه سلامت استان زنجان در سال ۱۳۹۴

واحد: نفر

شرح	جمع		کارکنان دولت		بیمه همگانی سلامت		روستائیان		سایر اقشار	
	اصلی	تبعی	اصلی	تبعی	اصلی	تبعی	اصلی	تبعی	اصلی	تبعی
کل	۴۹۲۷۲۰	۱۲۳۹۷۹	۲۸۱۶۷	۴۷۸۹۳	۴۲۸۱۳	۶۲۸۹۱	۴۱۳۹۸۸	۰	۸۱۵۲	۱۳۱۹۵
ایهر	۵۵۰۹۸	۱۷۱۰۹	۳۴۵۶	۵۹۱۸	۷۰۲۴	۱۰۰۰۵	۴۳۹۸۶	۰	۶۳۲	۱۱۸۶
ایجرود	۳۷۸۷۶	۶۵۳	۴۳۲	۵۷۴	۰	۰	۳۷۳۷۷	۰	۶۷	۷۹
خدابنده	۱۳۶۸۰۶	۱۵۰۳۷	۲۷۷۱	۶۴۰۹	۳۹۷۳	۶۸۴۲	۱۲۹۱۵۹	۰	۹۰۳	۱۷۸۶
خرمدره	۱۷۶۰۳	۸۸۰۵	۱۳۹۲	۲۴۱۷	۳۸۹۴	۵۹۶۴	۱۱۹۳۳	۰	۳۸۴	۴۲۴
زنجان	۱۴۲۹۰۲	۷۸۲۰۷	۱۸۹۸۰	۲۸۸۵۸	۲۷۹۲۲	۴۰۰۸۰	۹۰۱۶۲	۰	۵۸۳۸	۹۲۶۹
سلطانیه	۲۷۱۹۶	۹۲۰	۴۶۹	۹۲۰	۰	۰	۲۶۷۲۶	۰	۱	۰
طارم	۴۲۵۶۷	۲۳۵۷	۸۷۱	۲۰۴۸	۰	۰	۴۱۴۷۶	۰	۲۲۰	۳۰۹
ماه‌نشان	۳۲۶۷۲	۸۹۱	۳۹۶	۷۴۹	۰	۰	۳۲۱۶۹	۰	۱۰۷	۱۴۲

جدول شماره ۱۰۴- سهم شهرستانی بیمه شدگان اصلی و تبعی تحت پوشش اداره کل بیمه سلامت استان زنجان در سال ۱۳۹۴ (دنباله)
واحد: نفر

شرح	جمع		کارکنان دولت		بیمه همگانی سلامت		روستائیان		سایر اقشار	
	اصلی	تبعی	اصلی	تبعی	اصلی	تبعی	اصلی	تبعی	اصلی	تبعی
کل	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	۱۰۰	۱۰۰
ابهـر	۱۱	۱۴	۱۲	۱۲	۱۶	۱۶	۱۱	۱	۸	۹
ایـجـرود	۸	۱	۲	۱	۰	۰	۹	۲	۱	۱
خـدایـبـندـه	۲۸	۱۲	۱۰	۱۳	۹	۱۱	۳۱	۳	۱۱	۱۴
خـرمـدره	۴	۷	۵	۵	۹	۹	۳	۴	۵	۳
زنجـان	۲۹	۶۳	۶۶	۶۰	۶۵	۶۴	۲۲	۵	۷۲	۷۰
سـلـطـانـیـه	۶	۱	۲	۲	۰	۰	۶	۶	۰	۰
طـارم	۹	۲	۳	۴	۰	۰	۱۰	۷	۳	۲
ماهنـشـان	۷	۱	۱	۲	۰	۰	۸	۸	۱	۱

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

بیمه شدگان تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی

در سال ۱۳۹۴ مجموع بیمه شدگان اصلی و تبعی و مستمری بگیران تحت پوشش تامین اجتماعی استان ۵۱۰۴۷۵ نفر بوده که از این تعداد ۴۴۱۰۵۲ نفر (۸۶ درصد) مربوط به بیمه شدگان و ۶۹۴۲۳ نفر (۱۴ درصد) مربوط به مستمری بگیران بوده است.

در سال ۱۳۹۴، مجموع بیمه شدگان اصلی تامین اجتماعی ۱۷۰۲۸۱ نفر (۳۹ درصد) و مابقی مربوط به بیمه شدگان تبعی بوده است.

جدول شماره ۱۰۵- بیمه شدگان اصلی و تبعی استان تحت تامین اجتماعی سال ۱۳۹۴

واحد: نفر

	مستمری بگیران			بیمه شدگان			جمع کل
	تبعی	اصلی	جمع	تبعی	اصلی	جمع	
کل	۳۳۰۳۵	۳۶۳۸۱	۶۹۴۲۳	۲۷۰۷۷۱	۱۷۰۲۸۱	۴۴۱۰۵۲	۵۱۰۴۷۵
ابهر	۷۶۳۷	۶۹۶۴	۱۴۶۰۱	۵۰۵۴۳	۳۰۹۳۴	۸۱۴۷۷	۹۶۰۷۸
ایچرود	*	*	*	*	*	*	*
خدابنده	۸۳۷	۱۱۱۹	۱۹۵۶	۲۰۷۲۵	۱۱۷۳۳	۳۲۴۵۸	۳۴۴۱۴
خرمدره	۳۸۲۳	۳۶۵۱	۷۴۷۴	۱۹۰۰۷	۱۲۰۱۴	۳۱۰۲۱	۳۸۴۹۵
زنجان	۲۰۰۷۹	۲۳۷۴۰	۴۳۸۱۹	۱۶۳۶۷۹	۱۰۵۸۹۶	۲۶۹۵۷۵	۳۱۳۳۹۴
سلطانیه	*	*	*	*	*	*	*
طارم	۲۰۳	۳۷۲	۵۷۵	۶۸۳۸	۴۲۹۵	۱۱۱۳۳	۱۱۷۰۸
ماه‌نشان	۴۵۶	۵۴۲	۹۹۸	۹۹۷۹	۵۴۰۹	۱۵۳۸۸	۱۶۳۸۶

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

* عدم تفکیک جمعیت بیمه شده شهرستانها از شهرستان های زنجان و ابهر

– بهداشت و درمان

از سلامتی به عنوان یکی از ارزشمندترین و بزرگ‌ترین نعمت خداوندی یاد می‌شود و عمدتاً " انسان‌ها زمانی به آن ارج و قدر می‌نهند که آن را از دست داده باشند.

برای دستیابی به سلامتی می‌بایست بهداشت فردی، خانوادگی، اجتماعی کاملاً رعایت شود تا نهایتاً سلامتی در همه ابعاد فردی و اجتماعی احصا گردیده و جامعه‌ای سالم و شاداب تضمین گردد. در بخش بهداشت و درمان ابتدا می‌بایست جمله پیشگیری مقدم بر درمان را عملاً سرلوحه سیاست‌های بخش لحاظ و راه را بر بروز و ظهور هر نوع بیماری بست و در صورت بروز باید درمان را جدی گرفته و داروهای موردنیاز را تدارک دید و تمام مراکز درمانی را تجهیز نموده و نیروی انسانی موردنیاز را تربیت کرد. امروزه تمام مراکز بهداشتی و درمانی شهری یا روستایی و تمام پزشکان عمومی و متخصص همه و همه سعی در تزریق سلامتی به جامعه و کاستن از درد و رنج افراد جامعه از جسم آن‌ها دارند.

۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی**تعداد تخت بیمارستانی به ازای هر ده هزار نفر جمعیت**

تعداد بیمارستان و تعداد تخت‌های بیمارستانی از جمله شاخص‌های توسعه بشمار می‌روند و هرچقدر تعداد تخت‌های بیمارستانی بیشتر باشد، نشانه بهبود ظرفیت‌های بخش درمانی جامعه است.

تعداد تخت‌های فعال بیمارستانی هم از مهمترین شاخص‌های موجود در بخش بهداشت و درمان است. تخت فعال تختی است که آماده برای پذیرش بیمار است بطوریکه با دسترسی بیمار به تخت بیمارستانی به لحاظ وجود آمادگی و امکانات تخصصی، تجهیزات و نیروی انسانی، امکان تشخیص بیماری، درمان و اعاده سلامت بیمار تحقق می‌یابد.

در سال ۱۳۹۳، نسبت تخت بیمارستانی موجود به مصوب استان معادل ۸۸/۹ درصد بوده است که این رقم با افزایش ۵/۷ درصد به رقم ۹۴/۶ درصد در سال ۱۳۹۴ ارتقاء یافته است. در سال ۱۳۹۳ نسبت تعداد پایگاه‌های اورژانس جاده‌ای موجود به مصوب برابر با ۰/۷ درصد بوده که در سال ۱۳۹۴ به ۰/۸۵ درصد افزایش یافته است.

جدول شماره ۱۰۶- شاخص‌های بهداشت و درمان استان در سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۴

۱۳۹۴	۱۳۹۳	واحد	شاخص
۹۷	۹۶	درصد	نسبت تعداد خانه بهداشت موجود به مصوب
۸۱	۸۱	درصد	نسبت مرکز بهداشت درمانی روستایی موجود به مصوب
۱۰۰	۸۹	درصد	نسبت مرکز بهداشت درمانی شهری موجود به مصوب
۲/۹	۲/۸	نفر	سرانه پزشک متخصص به ازاء هر ۱۰۰۰۰ نفر
۲/۵	۲/۵	نفر	سرانه پزشک عمومی به ازاء هر ۱۰۰۰۰ نفر
۹۴/۶	۸۸/۹	درصد	نسبت تخت بیمارستانی موجود به مصوب
۰/۸۵	۰/۷	درصد	نسبت تعداد پایگاه‌های اورژانس جاده‌ای موجود به مصوب

مأخذ: ۱- دانشگاه علوم پزشکی زنجان ،

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۱۰۷- شاخص‌های بهداشت و درمان استان در سال ۱۳۹۴

تعدادخانه بهداشت به ازاء هر هزار نفر جمعیت روستایی (باب)	سرانه پزشک به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت			درصد اشغال تخت بیمارستانی	تعداد تخت ثابت	تعداد بیمارستان فعال	سال
	دندان پزشک	پزشک متخصص	پزشک عمومی				
۱۲	۰/۵	۲/۸	۲/۵	۷۶	۲۵۴۷	۱۳	۱۳۹۳
۱۲	۰/۵	۲/۹	۲/۵	۷۷/۵	۲۵۴۷	۱۳	۱۳۹۴

مأخذ: پیشین

درصد اشغال تخت بیمارستانی

این شاخص هم بیان‌کننده بخشی از وضعیت بهداشت و درمان استان است و هم کمبود و یا عدم کمبود تخت بیمارستانی را نشان می‌دهد به گونه‌ای که اگر درصد اشغال تخت بیشتر باشد می‌بایست با در نظر گرفتن متغیرهایی چون میزان جمعیت منطقه نسبت به افزایش تعداد تخت مبادرت ورزید.

درصد اشغال تخت بیمارستانی در سال ۱۳۹۳ به میزان ۷۶ درصد بوده که این شاخص در سال ۱۳۹۴ به ۷۸ درصد افزایش یافته است.

پوشش خانه‌های بهداشت روستایی به ازای هر هزار نفر جمعیت

خانه‌های بهداشت روستایی ارائه‌کننده خدمات اورژانسی، تزریقات و پانسمان و خدمات مربوط به کودکان و نوزادان از جمله آن‌هاست که به وسیله بهورزان شاغل در این خانه‌های بهداشت ارائه می‌شود.

در سال ۱۳۹۳، تعداد خانه‌های بهداشت روستا به ازای هر هزار نفر جمعیت ۱۲ باب بوده که این شاخص در سال ۱۳۹۴ همان شاخص ۱۲ باب بوده است.

شبکه بهداشت روستایی

با وجود اینکه در سال‌های اخیر بسیاری از روستاهای کشور و استان از جمعیت خالی و یا کاهش یافته، اما هنوز نزدیک به ۳۵ درصد جمعیت استان زنجان روستانشین هستند؛ بنابراین می‌طلبد که برای بهداشت و درمان و سلامتی آنان برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری و سرمایه‌گذاری کرد. در حال حاضر خانه‌های بهداشت روستایی و مراکز بهداشتی و درمانی روستایی به‌عنوان مهم‌ترین مراکز ارائه‌دهنده خدمات اولیه درمانی و یا بهداشتی برای ساکنان مستقر در روستاها است.

در سال ۱۳۹۳ تعداد مراکز بهداشتی و درمانی روستایی استان ۵۷ باب و تعداد خانه‌های بهداشت فعال هم ۴۴۷ باب بود که در سال ۱۳۹۴، مراکز بهداشتی و درمانی همان ۵۷ باب و تعداد خانه‌های بهداشت فعال به تعداد ۴۴۸ باب افزایش یافته است.

۵- سرانه پزشک عمومی، متخصص و دندان‌پزشک به ازای هر ده هزار نفر جمعیت

یکی از نیازهای اساسی مردم در جوامع مختلف نیاز به پزشک است و مراجعه میلیون‌ها نفر در روزه پزشکان عمومی و متخصص یکی از کارهای روزمره بسیاری از مردم است و همان‌طوری که علوم پزشکی در کنار سایر علوم رشد و توسعه پیدا کرده است از طرفی بیماری‌های مختلف و متعدد جدیدی نیز در کنار بیماری‌های سابق رشد و نمود پیدا کرده که این امر می‌طلبد برای

درمان و بهبود وضعیت جسمی و روحی میلیون‌ها نفر روانه مطب پزشکان، بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها و... شوند.

در هر جامعه‌ای هرچه تعداد پزشکان موجود بیشتر شاخص پزشک به جمعیت افزایش یابد و شرایط برای دسترسی بهتر و راحت‌تر به پزشک وجود داشته باشد آن جامعه به‌سوی رشد و توسعه گام برداشته است.

در هر جامعه‌ای هرچه تعداد پزشکان موجود بیشتر شاخص پزشک به جمعیت افزایش یابد و شرایط برای دسترسی بهتر و راحت‌تر به پزشک وجود داشته باشد آن جامعه به‌سوی رشد و توسعه گام برداشته است.

در سال ۱۳۹۳ سرانه پزشکان عمومی به ازای هر ده هزار نفر جمعیت استان معادل ۲/۵ نفر پزشک و در سال ۱۳۹۴ همان رقم ۲/۵ نفر پزشک بوده است. در همین سال سرانه پزشک متخصص به ازای هر ده هزار نفر جمعیت ۲/۸ نفر پزشک متخصص و در سال ۱۳۹۴ برابر با ۲/۹ نفر پزشک متخصص بوده است

تعداد دندانپزشکان در سال ۱۳۹۳ به ازای هر ده هزار نفر جمعیت این استان معادل ۰/۵ نفر دندانپزشک بوده که در سال ۱۳۹۴ این رقم ثابت بوده است.

– فرهنگ و هنر

در سال ۱۳۹۴ تعداد کتابخانه‌های عمومی وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۸۹ باب بوده که نسبت به سال ۱۳۹۳، ۸/۵ درصد افزایش یافته است. در همین سال مجموع نشریات مربوط به روزنامه، هفته‌نامه و دو هفته‌نامه استان، ۲۶ عنوان بوده است که کل تیراژ یکساله آن‌ها برابر با ۱۲۳۸۰۰۰ تیراژ بوده است. در همین سال مجموع نشریات مربوط به ماهنامه – فصلنامه – دوفصلنامه ۳۶ عنوان بوده است که کل تیراژ یکساله آن‌ها برابر با ۲۱۶۰۰ تیراژ بوده است

جدول شماره ۱۰۸- مشخصات مربوط به کتابخانه های عمومی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان در سال ۱۳۹۴

شرح	کتابخانه (باب)			کتاب های موجود (جلد)		
	کتابخانه های عمومی	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	سایر	کتابخانه های عمومی	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	سایر
۱۳۹۳	۸۲	۲۱	۰	۱۰۳۹۰۶۸	۱۵۲۴۴۳	۰
۱۳۹۴	۸۹	۲۲	۵	۱۰۷۹۵۳۳	۱۵۷۱۵۰	۳۱۶۲۲

شرح	تعداد اعضاء			موارد مراجعه		
	کتابخانه های عمومی	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	سایر	کتابخانه های عمومی	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	سایر
۱۳۹۴	۶۲۵۰۲	۱۴۲۱۱	۰	۲۶۳۳۴۹۹	۴۲۱۰۵	۰

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۱۰۹- مشخصات مطبوعات فعال استان در سال ۱۳۹۴

شرح	تعداد عنوان	شمارندگان (تیراژ)
روزنامه - هفته نامه - دو هفته نامه		
۱۳۹۴	۲۶	۱۲۳۸۰۰۰
ماهنامه - فصلنامه - دوفصلنامه		
۱۳۹۴	۳۶	۲۱۶۰۰
جمع کل	روزنامه - هفته نامه - دو هفته نامه، ماهنامه - فصلنامه -	
۱۳۹۴	۶۲	۱۲۵۹۶۰۰

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

در سال ۱۳۹۴ میزان تولید برنامه های تلویزیونی مرکز زنجان بر حسب موضوع ۱۵۱۵ ساعت و همچنین در همین سال میزان تولید برنامه های رادیویی مرکز زنجان بر حسب موضوع ۳۶۷۹ ساعت بوده است.

جدول شماره ۱۱۰- میزان تولید برنامه های رادیو و تلویزیون مرکز زنجان بر حسب موضوع در سال ۱۳۹۴

واحد: ساعت

شرح	برنامه رادیویی	برنامه تلویزیونی
۱۳۹۴	۳۶۷۹	۱۵۱۵
ارزش های دفاع مقدس و امور دفاعی	۱۱۵	۵۵
اجتماعی	۹۵۱	۷۲۰
فرهنگ و هنر	۷۳۲	۱۱۳
معارف اسلامی	۱۰۰۱	۲۴۰
صنعتی	۰	۰
کشاورزی	۰	۰
اقتصادی	۱۹۷	۳۱
بهداشت و در مان	۰	۰
محیط زیست	۰	۰
تاریخی	۸۷	۱۴
ورزش و تفریحات سالم	۱۷۹	۱۰۹
آموزشی و علم و فن	۸۵	۴
اطلاعات عمومی	۱۴۸	۱۴۳
سیاسی	۱۸۴	۸۶

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

جدول شماره ۱۱۱- میزان تولید برنامه ها در مرکز زنجان به تفکیک مخاطب

واحد: ساعت

شرح	تلویزیونی	رادیویی
کل	۱۵۱۵	۳۶۷۹
خردسال	۴۷	۳۰
کودک	۶۸۱	۶۳
نوجوان	۳۸	۵۲
بزرگسال	۰	۰
عام	۱۳۴۹	۳۵۳۴

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال ۱۳۹۴ استان.

۲- محاسبه گزارش

سال ۱۳۹۴ تعداد بازدیدکنندگان از بناهای تاریخی تحت پوشش سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ۲۶۲۰۶۴ نفر بوده است.

تعداد گردشگران خارجی استفاده کننده از امکانات گردشگری این استان که شامل هتل های مستقر در این استان است مجموعاً^۱ به تعداد ۲۷۵۴ نفر توریست خارجی بوده است که بیشترین این توریست ها از کشورهای آلمان، ترکیه و ژاپن بوده است.

جدول شماره ۱۱۲- تعداد بازدیدکنندگان از موزه ها و بناهای تاریخی استان در سال ۱۳۹۴

شرح	گنبد سلطانیه	رختشویخانه	موزه باستان شناسی ذوالفقاری	موزه باستان شناسی ابهر	موزه صنایع دستی
۱۳۹۴	۵۱۱/۱۳۳	۲۷۰/۷۰	۸۹۷/۵۳	۳۸۶/۴	۰

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان زنجان.

جدول شماره ۱۱۳- گردشگران خارجی استفاده کننده از هتل ها بر حسب کشور متبوع

واحد: نفر

جمع	آلمان	ایتالیا	استرالیا	انگلیس	بلژیک	ترکیه	ژاپن	هلند	سایر
۲۷۵۴	۳۷۹	۱۱۰	۷۲	۲۹	۳۹	۲۰۳	۱۵۶	۴۶	۱۷۲۰

مأخذ: پیشین

فصل سوم
امور تولیدی

- آب

آب شیرین را شاید بتوان ارزشمندترین منبع تجدیدشونده کره زمین دانست. آب که تصفیه آن دشوار، انتقال آن گران و پرهیز و جایگزین کردن آن غیرممکن است، یگانه عنصری است که وجود آن برای تولید مواد غذایی، توسعه اقتصادی و بقای موجودات زنده ضروری است.

مردمی که در کشورهای صنعتی زندگی می‌کنند تنها زمانی به ارزش حیاتی دسترسی به آب در تمامی شئون زندگی خود پی می‌برند که جریان آب در شبکه آب شهری برای مدتی قطع شود.

میلیون‌ها انسان که در کشورهای فقیرتر زندگی می‌کنند، نیاز به یادآوری ندارند چراکه آن‌ها برای یافتن حمل آب موردنیاز روزمره خود، روزانه کیلومترها راه را طی می‌کنند. باوجوداین، هنوز هم در مباحث مربوطه به استفاده پایدار از منابع طبیعی، امکان دسترسی به آب آن‌چنان‌که باید موردتوجه قرار نگرفته است. تنها آب‌های تجدیدشونده این سیاره که برای مصرف سال‌های متوالی و متمادی می‌توان روی آن حساب کرد، نزول جوی و آب‌هایی هستند که در زمین نفوذ می‌کنند و یا در رودخانه‌ها و دریاچه‌ها جمع می‌شوند. همچنین می‌توان آب‌هایی را که به سمت دریا جریان می‌یابد تا دوباره بر اثر گرمای خورشید تبخیر شوند در این گروه قرارداد. برای اینکه استفاده از آب تداوم یابد نمی‌توان از مخازن و سایر منابع آب با سرعتی بیش از آنچه چرخه طبیعی آب قادر به احیا و بازتولید آن است برداشت کرد.

زندگی موجودات زنده، به آب نیز مانند هوا و غذا گره‌خورده است. غذا نیز به آب وابسته است زیرا رشد گیاهان منوط به انتقال آب از ریشه‌ها به شاخ و برگ آن‌هاست. در سراسر تاریخ بشر، دسترسی مطمئن به آب یک شرط اساسی برای توسعه اجتماعی، اقتصادی و پایداری فرهنگ و تمدن است.

۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی بخش**منابع آب**

مهمترین منابع عمده آبی استان زنجان در سال آبی ۱۳۹۴-۱۳۹۳، شامل ۳۰۶۹ حلقه چاه عمیق، ۷۳۸۸ حلقه چاه نیمه عمیق، ۷۳۰ رشته قنات و ۵۸۹۴ مورد هم چشمه بوده است.

در دوره ۱۳۹۴-۱۳۹۰ رشد سالانه مجوز احداث شده برای چاه های عمیق استان زنجان معادل ۲/۱ درصد بوده است بطوریکه در سال ۱۳۹۰ تعداد چاه های عمیق این استان ۲۸۲۶ حلقه بوده است که این تعداد چاه در طول ۴ سال آبی به رقم ۳۰۶۹ حلقه چاه رسیده است. بطور متوسط در این چهار سال آبی برای هر سال آبی مجوز احداث ۶۱ حلقه چاه برای این استان صادر شده است. بنابراین با توجه به افزایش تعداد چاه های عمیق و نیمه عمیق استان طی دو سال اخیر میزان استحصال و بهره برداری از آب های زیرزمینی هم روند صعودی داشته است.

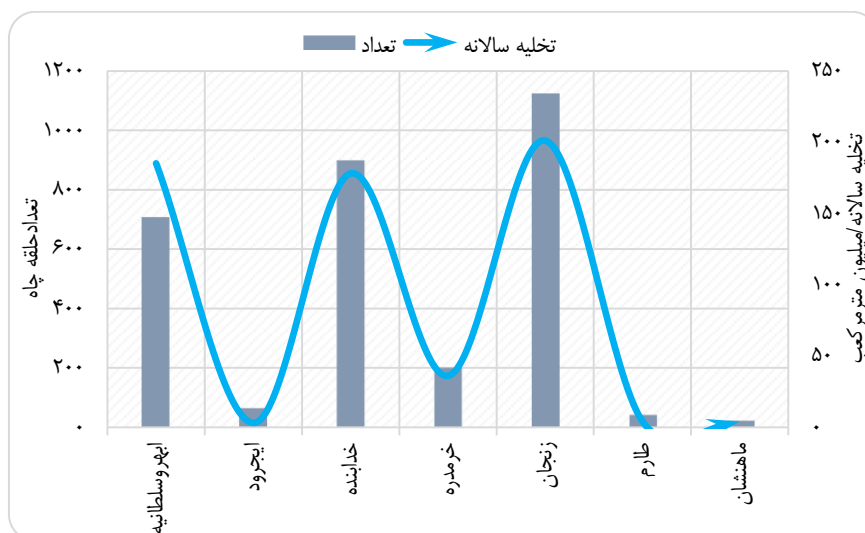
جدول شماره ۱۱۴- مشخصات منابع آب های زیرزمینی استان در سال آبی ۹۴-۱۳۹۳

واحد: حلقه / میلیون مترمکعب / رشته

شهرستان	چاه عمیق		چاه نیمه عمیق		قنات		چشمه	
	تعداد	تخلیه سالانه	تعداد	تخلیه سالانه	تعداد	تخلیه سالانه	تعداد	تخلیه سالانه
استان	۳۰۶۹	۶۱۱	۷۳۸۸	۲۵۴	۷۹۰	۴۳	۶۷۲۹	۱۷۳
ابهر و سلطانیه	۷۰۸	۱۸۵	۲۳۹	۱۷	۱۳۶	۲	۱۲۶۱	۲۶
ایجرود	۶۷	۳	۴۰۲	۱۷	۹۹	۷	۷۸۳	۱۶
خدابنده	۸۹۹	۱۷۸	۱۳۱۰	۴۴	۲۰۱	۱۹	۱۶۲۵	۴۱
خرمدره	۲۰۳	۳۶	۱۷	۴	۲۲	۱	۷۶	۱
زنجان	۱۱۲۳	۲۰۱	۳۸۲۲	۱۰۹	۲۱۸	۵	۹۷۰	۳۲
طارم	۴۴	۴	۷۰۲	۳۳	۲۴	۶	۶۴۲	۲۱
ماه نشان	۲۵	۴	۸۹۶	۳۰	۳۰	۲	۵۳۷	۳۱

مأخذ: ۱- شرکت آب منطقه ای زنجان.

۲- سالنامه آماری استان، سال های مختلف

نمودار شماره ۳۰- تعداد و مقدار تخلیه چاه های عمیق شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴
 ماخذ: جدول شماره ۱۰۴

مصارف آب

- میزان منابع، مصارف و استحصال آب های سطحی زیرزمینی استان

مطابق گزارش شرکت آب منطقه ای استان زنجان طی سال آبی ۹۴-۱۳۹۳ میزان آب های سطحی استان ۱۵۵۸ میلیون مترمکعب بوده که از این میزان ۶۲۳ میلیون مترمکعب در همین سال آبی استحصال شده است. در مقایسه با سال ۱۳۹۴ میزان استحصالی آب های سطحی استان ۵۱۳ میلیون مترمکعب بوده است.

سال ۱۳۹۰ سهم بخش های مختلف کشاورزی، صنعتی و شرب استان از آب های سطحی تنظیمی این استان (ذخیره شده) عبارت بوده از ۱/۳۱ درصد برای بخش کشاورزی، و همچنین بهره برداری این آب ها برای استفاده آب شرب استان معادل ۱۴ درصد بوده است. در سال ۱۳۹۴ در مقایسه با سال ۱۳۹۰، سهم بخش کشاورزی استان ۷/۰۱ درصد، سهم بهره برداری در بخش صنعتی استان معادل ۱۰/۳ درصد بوده است و سهم مصارف آب شرب استان هم ۱۲/۶۸ درصد بوده است.

بنابراین باتوجه به مقایسه ارقام در طی سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴، سهم بهره برداری بخش کشاورزی استان از آب های سطحی آن در طی این چهار سال از رقم ۱/۳۱ درصد به رقم ۷/۰۱ درصد افزایش یافته است. همچنین میزان بهره برداری بخش صنعتی استان از آب های سطحی استان از ۰ به رقم ۱۰/۳ درصد افزایش یافته است.

سال ۱۳۹۰ سهم بهره برداری فعالیت های بخش کشاورزی استان از منابع آب های زیرزمینی استحصال شده استان زنجان معادل ۸۶/۱۳ درصد بوده است. این رقم در سال ۱۳۹۴ معادل ۸۴/۶ درصد می باشد همچنین بهره برداران آب های زیرزمینی استحصال شده استان زنجان در بخش صنعتی طی سال ۱۳۹۰ معادل ۴/۸ درصد بوده است که در سال ۱۳۹۴ به رقم ۵/۸ درصد افزایش یافته است؛ همینطور سهم بهره برداری از آب های زیرزمینی استحصال شده برای استفاده آب شرب استان در سال ۱۳۹۰ معادل ۹/۰۷ درصد بوده است که در سال ۱۳۹۴ به رقم ۹/۶ درصد افزایش یافته است.

– شاخص بهره برداری از آب های سطحی و زیرزمینی

برای محاسبه شاخص بهره برداری از آب های سطحی از تقسیم برداشت سالیانه از آب های سطحی به مجموع آب های سطحی قابل برداشت استفاده می شود. شاخص بهره برداری از آب های زیرزمینی از تقسیم برداشت سالیانه از آب های زیرزمینی به مجموع آب های زیرزمینی موجود ضربدر صد به دست می آید. سال ۱۳۹۰ نسبت آب های استحصالی و آب های ذخیره شده آب های سطحی استان به کل آب های سطحی برآورد شده استان به ترتیب معادل ۳۳ درصد و ۷ درصد بوده است. در همین سال نسبت ذخایر انجام شده به حجم کل آب های سطحی استحصالی استان هم معادل ۲۰/۸ درصد بوده است.

سال ۱۳۹۰ نسبت آب های استحصالی و آب های ذخیره شده آب های سطحی استان به کل آب های سطحی برآورد شده استان به ترتیب معادل ۴۰ درصد و ۸ درصد بوده است. در همین سال نسبت ذخایر انجام شده به حجم کل آب های سطحی استحصالی استان هم معادل ۲۰/۹ درصد بوده است.

جدول شماره ۱۱۵- منابع، مصارف و استحصال آب‌های سطحی و زیرزمینی استان در دوره ۹۴-۱۳۹۰

واحد: میلیون مترمکعب/ درصد

منابع، میزان و مصارف آب‌های سطحی و زیرزمینی									شرح
نسبت بهره برداری از منابع آب زیرزمینی به آب استحصالی زیرزمینی						آب‌های سطحی استان			
نسبت بهره برداری از منابع آب زیرزمینی به آب استحصالی زیرزمینی			نسبت بهره برداری از منابع آب تنظیمی (ذخیره شده)			میزان ذخایرانجام شده	برآورد حجم کل آب استحصالی	میزان	
شرب	صنعتی	کشاورزی	شرب	صنعتی	کشاورزی				
۹/۰۷	۴/۸	۸۶/۱۳	۱۴	۰/۰۰	۱/۳۱	۱۰۶/۶۶	۵۱۳	۱۵۵۸	۱۳۹۰
۹/۰۴	۴/۸۹	۸۶/۰۷	۱۶/۸	۰/۰۰	۲/۶۵	۱۳۵/۰۴	۵۲۱	۱۵۵۸	۱۳۹۱
۹/۰۳	۵/۰۰	۸۵/۹۷	۲۱/۶۷	۲/۸۵	۰/۳۳	۱۲۳/۳۲	۵۲۱	۱۵۵۸	۱۳۹۲
۹/۲۵	۵/۰۴	۸۵/۷	۱۹	۵/۸۳	۱/۷۷	۱۱۵/۴۷	۵۲۱	۱۵۵۸	۱۳۹۳
۹/۶	۵/۸	۸۴/۶	۱۲/۶۸	۱۰/۳	۷/۰۱	۱۲۵/۱۱	۶۲۳	۱۵۵۸	۱۳۹۴

مأخذ: شرکت آب منطقه‌ای استان.

– کشاورزی

سند چشم‌انداز بیست‌ساله ایران به این مسئله حیاتی و مهم، بهترین گزینه مؤثر به‌عنوان راهبرد عمومی کشور برای تحقق امنیت غذایی، با استفاده از روش تصمیم‌گیری چند معیاره با ساختاری رده‌ای در چندین سطح انتخاب شود که به چند نمونه آن اشاره می‌گردد.

– گسترش عرضه باثبات مواد غذایی با تکیه بر تولید از منابع داخلی به‌عنوان رکن اصلی اهمیت غذایی؛

– عوامل مؤثر بر عرضه مواد غذایی شامل جمعیت، تولیدات، قیمت، صادرات واردات و درآمد ملی؛

– متغیرهای اثرگذار بر عرضه مبتنی بر تولید منابع داخلی شامل اقتصاد تولید الگوی تولید، الگوی مصرف، محیط (اقلیم، خاک، فناوری)؛

• مهم‌ترین گزینه‌های مؤثر به‌عنوان راهبرد کشور برای تحقق اهمیت غذایی.

– دستیابی به عرضه امنیت غذایی پیوسته و باثبات به‌عنوان هدف اصلی سیاست‌های توسعه و دسترسی به مقدار کافی مواد غذایی و سلامت تغذیه‌ای همواره به‌عنوان یکی از محورهای اصلی توسعه و زیرساخت مهم پرورش نسل‌های آینده کشور بعد از انقلاب مورد تأکید بوده است.

۱- بررسی شاخص‌های کلیدی اصلی بخش**– تولیدات محصولات کشاورزی**

در سال زراعی ۹۳-۱۳۹۲، اراضی زیرکشت محصولات زراعی آبی و دیم استان معادل ۴۶۰ هزار هکتار بوده که به تفکیک ۱۲۳۵۰۰ هکتار (معادل ۲۷ درصد) آبی و ۳۳۶۵۰۰ هکتار (معادل ۷۳ درصد) مربوط به کشت اراضی زراعی دیم بوده است.

در سال زراعی ۹۴-۱۳۹۳، اراضی زیرکشت محصولات زراعی آبی و دیم ۳۳۷۸۶۰ هکتار بوده که به تفکیک ۱۱۹۸۱۷ هکتار (معادل ۲۶/۲ درصد) زیر کشت محصولات زراعی آبی و ۳۳۷۸۶۰ هکتار (معادل ۷۳/۸ درصد) زیر کشت محصولات زراعی دیم بوده است. در مقایسه با سال زراعی ۹۳-۱۳۹۲، زیرکشت محصولات زراعی استان ۲۷ درصد کاهش داشته است.

سال ۱۳۹۴، عملکرد تولید محصولات زراعی آبی استان در هر هکتار حدود ۱۳/۸۸ تن بوده است که این رقم در مقایسه با عملکرد تولید سال ۱۳۹۳ در حدود ۱/۱۱ تن در هر هکتار افزایش نشان می دهد.

عملکرد تولید محصولات زراعی دیم استان در حدود ۰/۶۹ تن در هر هکتار بوده است که این رقم نسبت به سال ۱۳۹۳ در حدود ۰/۳۰ تن در هر هکتار کاهش عملکرد را داشته است. سال ۱۳۹۴، مجموع محصولات زراعی تولید شده استان ۳۹۲۷۲۲ تن بوده که ۸۷/۸ درصد از شامل محصولات کشت آبی بوده و مابقی آن هم از حاصل کشت محصولات زراعی دیم بوده است. در مقایسه با سال قبل محصولات زراعی تولید شده استان ۵/۵ درصد رشد داشته است.

جدول شماره ۱۱۶- سطح کاشت و میزان تولید محصولات کشاورزی استان از دوره ۹۴-۱۳۹۲

واحد: هکتار، تن

شرح	محصولات زراعی							
	سطح کاشت	تولید	دیم			آبی		
			عملکرد در هکتار	تولید	سطح کاشت	عملکرد در هکتار	تولید	
۱۳۹۲	۱۲۱۶۰۰	۱۵۴۰۰۰۰	۱۲/۶۷	۳۳۱۷۰۰	۳۲۶۰۰۰	۱	۶۳۳۰۰	۱۹۲۰۰۰
۱۳۹۳	۱۲۳۵۰۰	۱۵۷۶۵۰۰	۱۲/۷۷	۳۳۶۵۰۰	۳۱۱۵۰۰	۰/۹۳	۶۴۵۰۰	۴۱۲۰۰۰
۱۳۹۴	۱۱۹۸۱۷	۱۶۶۲۹۶۹	۱۳/۸۸	۳۳۷۸۶۰	۲۳۱۳۷۷	۰/۶۹	۶۵۵۲۴	۳۹۵۰۰۰

مأخذ: اداره کل جهاد کشاورزی استان.

سال ۱۳۹۴ مجموع سطح زیر کشت باغات مثمر استان به میزان ۶۵۵۲۴ هکتار بوده است که در همین سال از این مقدار باغات مثمر استان ۳۹۵۰۰۰ تن محصول باغی تولید شده است. در مقایسه با سال قبل سطح زیر کشت باغات مثمر استان حدود ۱/۶ درصد رشد داشته است. تولید محصولات باغی استان در سال ۱۳۹۲ به جهت شدت سرمازدگی باغات استان به میزان ۱۹۲۰۰۰ تن بوده است که در سال ۱۳۹۳ با همان مقدار باغات زیر کشت به جهت عدم

سرمازدگی به میزان ۴۱۲۰۰۰ تن افزایش یافته است. درمقایسه با سال قبل تولید محصولات باغی استان حدود ۱۱۵ درصد رشد داشته است.

در سال ۱۳۹۴ تولید محصولات باغی استان به میزان ۳۹۵۰۰۰ تن بوده است. درمقایسه با سال ۱۳۹۳ تولید محصولات باغی استان حدود ۴ درصد کاهش داشته است.

سیاست‌ها و حمایت‌های تشویقی و اعطای منابع مالی بلاعوض به باغداران کمکی در راستای افزایش سطح زیر کشت محصولات باغی استان بوده است. همچنین توسعه سامانه‌های جدید و علمی در نظام بهره‌برداری و فعالیت‌های کشاورزی استان در این خصوص مؤثر بوده است.

– مساحت جنگل‌ها، مراتع و بیابان‌ها

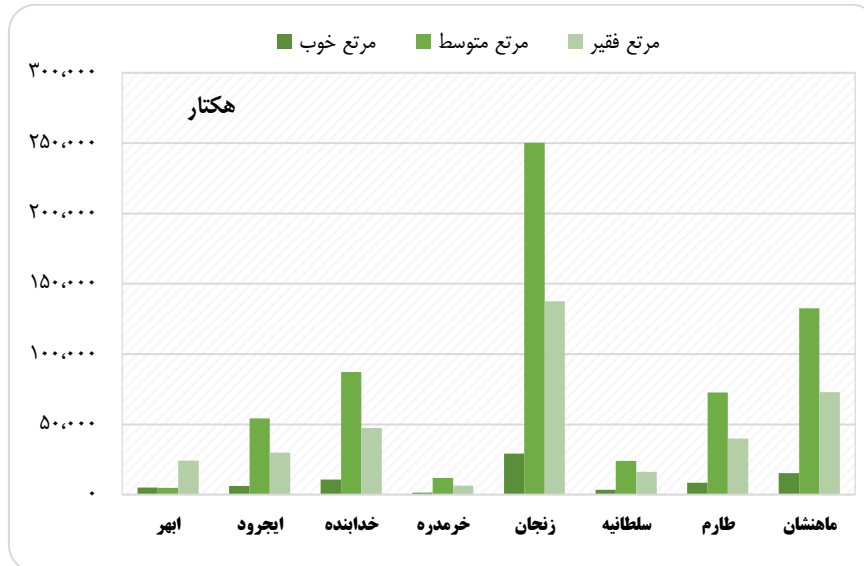
سال ۱۳۹۴ مجموع مراتع استان زنجان ۱۰۹۲۵۰ هکتار بوده است. در همین خصوص بیشترین سطح از مراتع استان طی تقسیم بندی موجود مربوط به مراتع متوسط استان به میزان ۵۸ درصد معادل ۶۳۷۶۸۸ هکتار می باشد. مراتع خوب استان فقط ۷ درصد معادل ۸۰۲۲۵ هکتار است.

جدول شماره ۱۱۷- سطح مراتع و جنگلهای استان در سال ۱۳۹۴

واحد: هکتار

جنگلکاری	بیابان	مراتع	جنگل	جمع	مرتع			شرح
					مرتع فقیر	مرتع متوسط	مرتع خوب	
۲۰۵	۰	۱۱۳۷۰۶۰	۹۷۵۵۳	۱۰۹۲۵۰۲	۳۷۴۵۸۹	۶۳۷۶۸۸	۸۰۲۲۵	استان
۰	۰	۷۸۷۵۶	۵۵۷۹	۳۴۱۹۷	۲۴۱۲۸	۴۹۵۱	۵۱۱۸	ابهر
۵	۰	۹۰۳۳۵	۰	۹۰۳۳۶	۲۹۸۱۱	۵۴۲۰۱	۶۳۳۴	ایجرود
۰	۰	۱۴۵۴۳۴	۰	۱۴۵۴۳۴	۴۷۳۶۰	۸۷۲۵۴	۱۰۸۱۰	خدابنده
۰	۰	۱۹۷۹۱	۰	۱۹۷۹۱	۶۵۳۱	۱۱۸۷۵	۱۳۸۵	خرمدره
۵۰	۰	۴۱۷۰۵۲	۴۴۳۳۷	۴۱۷۰۵۲	۱۳۷۶۱۷	۲۵۰۲۴۱	۲۹۱۹۴	زنجان
۰	۰	۴۳۶۸۵	۱۰۸۷	۴۳۶۸۵	۱۶۲۷۷	۲۳۹۵۵	۳۴۵۳	سلطانیه
۱۵۰	۰	۱۲۱۱۴۱	۳۳۳۳۰	۱۲۱۱۴۱	۳۹۹۷۶	۷۲۶۸۵	۸۴۸۰	طارم
۰	۰	۲۲۰۸۷۶	۱۳۳۳۰	۲۲۰۸۷۶	۷۲۸۸۹	۱۳۲۵۲۶	۱۵۴۶۱	ماه‌نشانان

مأخذ: اداره کل جهاد کشاورزی استان.

نمودار شماره ۳۱- سطح مراتع و جنگلهای شهرستان های استان در سال ۱۳۹۴

مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی زنجان سال ۱۳۹۴

- تولیدات دامی و آبزیان در استان زنجان

در سال ۱۳۹۴، محصولات دامی تولید شده استان زنجان ۱۹۸ هزار تن بوده است. میزان تولید در مقایسه با تولیدات محصولات دامی سالهای ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ نشان می دهد از روند نزولی برخوردار شده و در حدود ۴۳ هزار تن کاهش یافته است. مقدار تولید محصولات دامی در سالهای ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ به ترتیب ۲۴۱ و ۲۲۹ هزار تن بوده است. متوسط رشد سالانه تولید محصولات دامی در طی این دو سال ۴/۹۸- درصد و کاهش نسبی سالانه آن هم ۱۰۲ هزار تن بوده است.

سال ۱۳۹۴ در خصوص پرورش و تولید محصولات آبزیان استان تولید (بخصوص ماهی قزل آلا) نشان می دهد که مقدار تولید محصولات گوشتی این فرآورده در حدود ۱۲/۴ هزار تن بوده است. تولیدات این نوع محصولات گوشتی هر سال نسبت به سال های گذشته کاهش یافته است و از رقم ۱۷/۵ هزار تن در سال ۱۳۹۲ به رقم ۱۲/۴ هزار تن در سال ۱۳۹۴ رسیده است.

جدول شماره ۱۱۸- تولیدات دامی و آبزیان استان در دوره ۱۳۹۲-۱۳۹۴

واحد: هزار تن

سال	محصولات دامی	آبزیان
۱۳۹۲	۲۴۱	۱۷/۵
۱۳۹۳	۲۲۹	۱۲/۵
۱۳۹۴	۱۹۸	۱۲/۴

مأخذ: سالنامه آماری، سال‌های مختلف.

- شاخص‌های کلان بخش کشاورزی (بهره وری نیروی کار بخش)

براساس نتایج سرشماری نیروی کار سال ۱۳۹۳ استان، تعداد شاغلان بخش کشاورزی استان ۸۸۱۵۸ نفر بوده است. همچنین در سال ۱۳۹۳، ارزش افزوده بخش کشاورزی استان به قیمت جاری معادل ۲۹۷۴۷۰۳۰ میلیون ریال بوده که این رقم معادل ۲۶/۵ درصد از کل محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار) استان بوده است.

شاخص بهره وری نیروی کار بخش کشاورزی استان معادل ۳۳۷/۴/۵ میلیون ریال بوده است.

جدول شماره ۱۱۹- شاخص کلان بخش کشاورزی سال ۱۳۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال

شرح	بخش کشاورزی	
	ارزش افزوده به قیمت جاری	شاغلان
۱۳۹۰	۹۹۳۰۸۹۰	۱۰۴۴۰۷
۱۳۹۱	۱۶۳۳۹۱۸۶	۹۵۹۸۸
۱۳۹۲	۲۵۵۱۳۸۹۹	۹۴۳۲۳
۱۳۹۳	۲۹۷۴۷۰۳۰	۸۸۱۵۸

مأخذ: ۱- حساب تولید استان‌ها در سال‌های مختلف.

۲- سالنامه آماری، سال‌های مختلف.

- مزیت نسبی بخش

طی دوره ۱۳۹۳-۱۳۹۰، مزیت نسبی استان زنجان در بخش‌های زراعت و باغداری، دامداری، مرغداری، پرورش کرم ابریشم، زنبورعسل و شکار و همچنین جنگلداری، ماهیگیری بیشتر از ۱ بوده و بدین ترتیب این بخش در استان از مزیت نسبی برخوردار است.

$$RCA = \frac{\frac{\text{ارزش افزوده بخش بخش کشاورزی استان}}{\text{تولید ناخالص داخلی استان بدون نفت}}}{\frac{\text{ارزش افزوده بخش بخش کشاورزی در کشور}}{\text{تولید ناخالص داخلی کشور بدون نفت}}}$$

جدول شماره ۱۲۰- مزیت نسبی بخش کشاورزی استان برحسب گروه‌های اصلی در سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۳

واحد: درصد

سال	زراعت و باغداری	دامداری مرغداری، پرورش کرم ابریشم و زنبورعسل و شکار	جنگلداری	ماهیگیری	کل بخش کشاورزی
۱۳۹۰	۲/۴۲	۲/۱۶	۱/۳۶	۱/۳۰	۲/۳۳
۱۳۹۱	۲/۳۸	۲/۰۲	۰/۸۸	۱/۱۰	۲/۲۶
۱۳۹۲	۲/۲۶	۱/۹۲	۰/۸۸	۱/۲۰	۲/۱۷
۱۳۹۳	۲/۱۲	۲/۰۸	۰/۷۶	۱/۱۹	۲/۱۰

مأخذ: ۱- حساب تولید استان‌ها در سال‌های مختلف.

۲- سالنامه آماری، سال‌های مختلف.

جدول شماره ۱۲۱- میزان نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش کشاورزی استان برحسب گروه‌های اصلی در سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۳

واحد: درصد

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳
کشاورزی، شکار و جنگلداری	۳۶/۱	۳۴/۶	۳۲/۷	۳۰/۲
زراعت و باغداری	۲۹	۲۵/۶	۲۵/۴	۲۳/۹
دامداری، مرغداری، پرورش کرم ابریشم و زنبور عسل و شکار	۴۹/۵	۵۱/۲	۵۰/۵	۴۴/۸
جنگلداری	۴۰/۲	۱۷/۸	۱۲/۸	۱۹/۸
ماهگیری	۴۰/۹	۴۰/۸	۴۰/۸	۴۰/۸

مأخذ: ۱- حساب تولید استان‌ها در سال‌های مختلف

۲- سالنامه آماری، سال‌های مختلف.

در طول سالهای ۹۳-۱۳۹۰ میزان شاخص نسبت مصرف واسطه به ستانده در زیر بخش‌های کشاورزی استان نوساناتی داشته، ولی میزان شاخص دررشته فعالیت جنگلداری بیشترین تغییرات داشته، به طوری که از ۴۰/۲ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۱۹/۸ درصد در سال ۱۳۹۳ کاهش یافته است.

-صنعت و معدن

به‌طور کلی در بخش صنعت و معدن گسترش بخش خصوصی، صنایع نوین، تقویت مزیت‌های رقابتی و توسعه صنایع مبتنی بر منابع طبیعی، صنایع کوچک، ایجاد زیربناها، اصلاح ساختار دولت در جهت ایفای نقش حاکمیتی آن تأمین منابع مالی تدوین و گسترش استانداردها از اهمیت خاصی برخوردار است. انتظار از بخش صنعت به دلیل ویژگی و توانایی آن در تحقق بخش مهمی از چشم‌انداز رشد و توسعه مستمر، باثبات و پرشتاب ملی و استانی بسیار بالاست.

۱- شاخص‌های کلیدی واصلی بخش
 - تولیدات بخش صنعت و معدن
 - ارزش‌افزوده و سهم آن از تولید استان

در سال ۱۳۹۳، مجموع شاغلان بخش صنعت و معدن استان ۹۱۳۳۸ نفر و ارزش‌افزوده بخش صنعت و معدن استان به میزان ۲۱۳۱۵۹۷۸ میلیون ریال بوده است که این رقم معادل ۱۹ درصد محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار) استان بوده است.

در سال مذکور، میزان بهره‌وری نیروی کار فعالیت‌های اقتصادی بخش نیز معادل ۳۶۴/۵ میلیون ریال بوده است.

طبق نتایج حساب تولید سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰، ارزش‌افزوده بخش صنعت و معدن استان به قیمت بازار به ترتیب سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳، عبارت از: ۱۰۴۶۶۴۲۳ میلیون ریال، ۱۴۶۱۵۶۷۸ میلیون ریال و ۱۸۵۱۴۱۸۶ میلیون ریال بوده که میزان رشد سال‌های مذکور نیز به ترتیب برابر با ۱۹/۳، ۲۰/۹ و ۱۹/۵ درصد بوده است.

- تعداد شاغلان بخش

مطابق نتایج سرشماری نیروی کار سال ۱۳۹۳ مجموع شاغلان فعالیت‌های بخش صنعت و معدن استان زنجان به تعداد ۹۱۳۳۸ نفر بوده است که این تعداد شاغل معادل ۳۱/۶ درصد از مجموع شاغلان بخش‌های مختلف اقتصادی استان بوده است. در مقایسه با سال قبل تعداد شاغلان بخش حدود ۵/۸ درصد کاهش یافته است.

تعداد و سهم شاغلان در سال ۱۳۹۰ برابر با ۱۰۴۰۹۴ نفر (معادل ۳۳/۲ درصد از کل شاغلین) ، سال ۱۳۹۱ برابر با ۱۰۳۰۱۹ نفر (معادل ۳۳/۷ درصد از کل شاغلین) و سال ۱۳۹۲ هم تعداد و سهم شاغلان برابر با ۹۷۰۰۹ نفر (معادل ۲۵/۶ درصد از کل شاغلین) بوده است. در طول این دوره کاهش سهم و تعداد شاغلان صنعت و معدن استان متأثر از افت توسعه اقتصادی بخش صنعت و معدن کشور و استان بوده است.

- مزیت نسبی بخش

سال ۱۳۹۳، ارزش افزوده رشته فعالیت‌های اقتصادی بخش صنعت و معدن استان زنجان به قیمت بازار (بدون نفت) معادل ۲۱۳۱۵۹۷۸ بوده است. اعداد جدول زیر نشان‌دهنده وجود مزیت نسبی در بخش صنعت و معدن استان زنجان است.

جدول شماره ۱۲۲- مزیت نسبی بخش صنعت و معدن استان در سال‌های ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیارد ریال / درصد

مزیت نسبی صنعت ومعدن	تولید بدون نفت		ارزش افزوده بخش		شرح
	کشور	استان	کشور	استان	
۱/۱	۵۲۸۴۷۴۲	۵۳۸۷۰	۹۳۷۹۵۵	۱۰۴۶۶	۱۳۹۰
۱/۱۷	۶۶۹۳۶۰۱	۶۹۱۱۹	۱۲۰۴۶۹۵	۱۴۶۱۶	۱۳۹۱
۱/۱۳	۸۹۷۷۹۲۳	۹۴۳۲۱	۱۵۵۵۷۶۶	۱۸۵۱۴	۱۳۹۲
۱/۰۸	۱۰۵۵۱۳۱۴	۱۱۱۹۸۹	۱۸۵۷۴۷۵	۲۱۳۱۶	۱۳۹۳

مأخذ: پیشین

جدول شماره ۱۲۳- میزان نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش صنعت و معدن استان برحسب گروه‌های اصلی در سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

میزان نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش صنعت و معدن استان	میزان نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش		شرح
	ستانده	مصرف واسطه	
۶۲/۸	۲۸۱۷۱۳۳۱	۱۷۷۰۴۹۰۷	۱۳۹۰
۶۲/۴	۳۸۸۹۸۱۵۷	۲۴۲۸۲۴۷۹	۱۳۹۱
۶۹/۶	۵۹۷۵۳۰۰۱	۴۱۶۱۵۷۱۴	۱۳۹۲
۶۸	۶۶۶۹۷۸۴۱	۴۵۳۸۱۸۶۳	۱۳۹۳

مأخذ: حساب تولید سالهای ۱۳۹۲-۱۳۹۰ استان و محاسبه گزارش

- کارگاه‌های صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر

- بهره‌وری سرمایه:

این شاخص نشان می‌دهد که به ازای یک واحد سرمایه چقدر تولید صورت می‌گیرد. برای محاسبه آن از تقسیم میزان ارزش افزوده در کارگاه‌های صنعتی به میزان انباشت سرمایه این بخش ضرب درصد به دست می‌آید. در صورت عدم وجود آمار مربوط به انباشت سرمایه می‌توان از میزان سرمایه‌گذاری انجام گرفته در بخش استفاده کرد.

در سال ۱۳۹۲ ارزش افزوده کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان معادل ۱۵۴۰۳ میلیارد ریال برآورد شده که این رقم معادل $\frac{33}{2}$ درصد ارزش تولیدات آن بوده است. در سال ۱۳۹۳ میزان ارزش افزوده همان کارگاه‌های صنعتی معادل ۱۷۷۵۷ میلیارد ریال است که نسبت به سال ۱۳۹۲ به میزان ۲۳۵۵ میلیون ریال افزایش داشته است. همچنین رقم ارزش افزوده کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان در سال ۱۳۹۳ معادل $\frac{34}{2}$ درصد ارزش تولیدات آن بوده است که به معنی افزایش ۱ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۲ می‌باشد.

در سال ۱۳۹۲ شاخص بهره‌وری سرمایه‌های ثابت کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان معادل ۴۹۵ میلیون ریال برآورد شده که با در نظر گرفتن این شاخص رقم سرمایه‌های ثابت کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان معادل ۲۰ درصد ارزش افزوده کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن بوده است.

میزان شاخص بهره‌وری سرمایه‌های ثابت در سال ۱۳۹۳ معادل ۱۲۸۳ میلیون ریال بوده که با احتساب رقم سرمایه‌های ثابت کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان معادل ۸ درصد ارزش افزوده کارگاه‌های مذکور بوده است.

جدول شماره ۱۲۴- وضعیت کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان در سال های ۹۳-۱۳۹۲

واحد: نفر، میلیون ریال

سال	ارزش افزوده	تشکیل سرمایه ثابت	بهره وری سرمایه	شاغلان	بهره وری نیروی کار
۱۳۹۲	۱۵۴۰۲۷۳۴	۳۱۱۱۷۰۳	۴۹۵	۲۲۴۸۴	۶۸۵
۱۳۹۳	۱۷۷۵۷۲۵۷	۱۳۸۳۶۸۰	۱۲۸۳	۲۴۷۶۷	۷۱۷

مأخذ: پیشین

- بهره وری و تمرکز نیروی انسانی کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان در سال ۱۳۹۲ مجموع شاغلان کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان ۲۲۴۸۴ نفر بوده و میزان بهره وری نیروی کار این کارگاه ها نیز معادل ۶۸۵ میلیون ریال بوده است. همچنین در سال ۱۳۹۲ با این تعداد شاغل در کارگاه های مذکور شاخص تمرکز نیروی انسانی آن معادل ۷/۵ درصد از مجموع نیروی انسانی کار استان (کل شاغلان) بوده است.

در سال ۱۳۹۳، مجموع شاغلان کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان برابر با ۲۴۷۶۷ نفر بوده که با احتساب ارزش افزوده این کارگاه ها میزان شاخص بهره وری نیروی کار این کارگاه ها نیز معادل ۱۲۸۳ میلیون ریال بوده است. با این تعداد شاغل در کارگاه ها، شاخص تمرکز نیروی انسانی کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان معادل ۸/۶ درصد از مجموع نیروی انسانی کار استان (کل شاغلان) بوده است.

جدول شماره ۱۲۵- شاخص کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان در سال های ۹۳-۱۳۹۲

واحد: نفر، میلیارد ریال، درصد

سال	ارزش افزوده	ارزش تولیدات	شاغلان	تمرکز نیروی انسانی
۱۳۹۲	۱۵۴۰۳	۴۶۴۱۳	۲۲۴۸۴	۷,۵
۱۳۹۳	۱۷۷۵۷	۵۱۸۸۳	۲۴۷۶۷	۸,۶

مأخذ: نتایج طرح آمارگیری از کارگاههای صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر کشور در سالهای ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ و محاسبات گزارش

جدول شماره ۱۲۶- شاخص کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان زنجان در سال های ۹۳-۱۳۹۲

سال	صادرات (هزار دلار)	صادرات (میلیون ریال)	سرنانه سودآوری (میلیون ریال)	مصرف واسطه به ستانده (درصد)
۱۳۹۲	۱۷۸۶۰۷	۵۳۴۶	۶۸۵	۱۴۷
۱۳۹۳	۱۶۳۷۸۶	۵۰۹۲۷۵۷	۷۱۷	۱۵۰

مأخذ: پیشین

- تحلیل تجارت خارجی (بازرگانی)

تجارت خارجی به مفهوم مبادله کالا و خدمات یک منطقه با منطقه دیگر که هر یک در تولید کالایی که صادر می شود، مزیت نسبی دارند. به عبارت دیگر کشوری که در تولید کالایی مزیت نسبی دارد آن را صادر کرده و در عوض سایر کالاهای موردنیاز خود را وارد می کند. استان زنجان صادرکننده و واردکننده هر یک از کالاهای کشاورزی، صنعتی و پتروشیمی در سال های مختلف بوده است.

الف) بخش بازرگانی خارجی استان

- صادرات کالا

سال ۱۳۹۰، ارزش صادرات انواع کالا از گمرک استان برحسب تعرفه‌های گمرکی به میزان ۲۴۱۹۰۲۱ میلیون ریال بوده است. در همین خصوص سهم ارزش کالاهای صادراتی بخش صنعت رقم ۹۰/۳ درصد بوده و از بالاترین سهم صادراتی برخوردار بوده است.

سال ۱۳۹۴، ارزش صادرات کالا از گمرک استان برحسب تعرفه‌های گمرکی به میزان ۶۷۸۵۸۹۹ میلیون ریال بوده است که درمیان بخش‌های اقتصادی سهم بخش صنعت استان معادل ۹۰ درصد از کل صادرات بخش‌های اقتصادی استان بوده است.

طی دوره چهارساله ۱۳۹۴-۱۳۹۰، رشد سالانه ارزش صادرات کالا به میزان ۲۹/۴ درصد و میزان افزایش صادرات هم معادل ۱۸۰/۵ درصد بوده است.

جدول شماره ۱۲۷- ارزش صادرات انواع کالا از گمرک استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال - درصد

ارزش صادرات					سال
پتروشیمی	معدنی	صنعتی	کشاورزی	کل	
۶۴۵۲۱	۲۳۴۷۰	۲۱۸۴۸۴۹	۱۴۶۱۸۱	۲۴۱۹۰۲۱	۱۳۹۰
۱۷۱۵۷۲	۴۱۰۹۷	۳۹۳۴۲۱۴	۲۵۳۴۴۷	۴۴۰۰۳۳۰	۱۳۹۱
۹۵۸۹۵	۱۲۷۲۸۱	۵۶۹۲۶۷۳	۶۶۵۵۶۱	۶۵۸۱۴۱۰	۱۳۹۲
۷۸۳۳۴	۸۳۲۵۸	۶۰۵۲۹۵۷	۵۱۰۱۷۱	۶۷۳۴۷۱۰	۱۳۹۳
۲۹۸۵۶	۱۳۴۲۰۲	۶۴۵۴۳۰۷	۱۶۷۵۳۴	۶۷۸۵۸۹۹	۱۳۹۴
-۱۷/۵	۵۴/۶	۳۱/۱	۳/۵	۲۹/۴	رشد سالانه (درصد)
-۵۳/۷	۴۷۱/۸	۱۹۵/۴	۱۴/۶	۱۸۰/۵	میزان افزایش (درصد)

مأخذ: پیشین

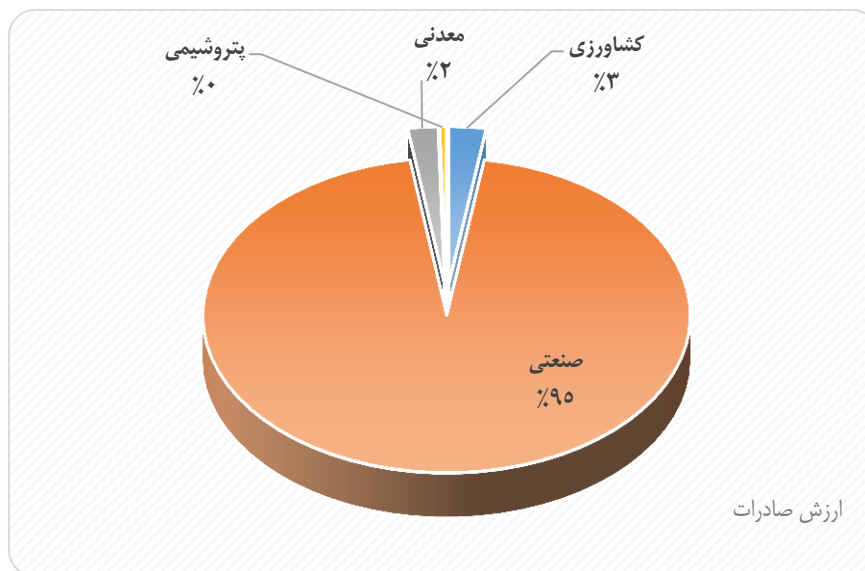
جدول شماره ۱۲۸ - سهم ارزش صادرات انواع کالا از گمرک استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

ارزش صادرات					سال
پتروشیمی	معدنی	صنعتی	کشاورزی	کل	
۲/۷	۱/۰	۹۰/۳	۶	۱۰۰	۱۳۹۰
۳/۹	۰/۹	۸۹/۴	۵/۸	۱۰۰	۱۳۹۱
۱/۵	۱/۹	۸۶/۵	۱۰/۱	۱۰۰	۱۳۹۲
۱/۲	۱/۲	۹۰/۰	۷/۶	۱۰۰	۱۳۹۳
۰/۴	۲	۹۵/۱	۲/۵	۱۰۰	۱۳۹۴

مأخذ: سالنامه آماری استان طی سالهای مربوطه

در چهارساله ۱۳۹۴-۱۳۹۰ از میان بخش‌های اقتصادی فعال در استان، بخش‌های معدن و صنعت به ترتیب بارشد سالانه ۵۴/۶ و ۳۱/۱ درصد بالاترین رشد صادرات را داشته‌اند. رشد سالانه صادرات بخش پتروشیمی استان طی این دوره منفی بوده است.

نمودار شماره ۳۲- ارزش صادرات انواع کالا از گمرک استان در سال ۱۳۹۴

ماخذ: جدول شماره ۱۰۵

- واردات کالا

در سال ۱۳۹۰، ارزش واردات انواع کالا از گمرک استان برحسب تعرفه‌های گمرکی به میزان ۱۱۱۳۸۱۸ میلیون ریال بوده که سهم ارزش کالاهای وارداتی بخش صنعت ۷۷/۴ درصد بوده است.

در سال ۱۳۹۴، ارزش واردات کالا از گمرک استان برحسب تعرفه‌های گمرکی به میزان ۶۵۵۶۰۶۸ میلیون ریال بوده است. در همین سال از میان بخش‌های اقتصادی استان سهم واردات کالای بخش صنعت استان معادل ۶۷/۸ درصد از مجموع واردات کالای بخش‌های اقتصادی استان بوده است.

طی دوره چهارساله ۱۳۹۴-۱۳۹۰، رشد سالانه واردات کالای بخش‌های اقتصادی استان به میزان ۵۵/۸ درصد بوده است. در همین دوره بیشترین رشد سالانه مربوط به واردات کالا با ۱۰۷ درصد مربوط به بخش کشاورزی و سپس بخش معدنی استان با ۱۰۰ درصد بوده است.

جدول شماره ۱۲۹- ارزش واردات انواع کالا از گمرک استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: میلیون ریال / درصد

ارزش واردات					سال
پتروشیمی	معدنی	صنعتی	کشاورزی	کل	
۲۰۴۰۰۴	۲۸۸۱۲	۸۶۲۲۳۴	۱۸۷۶۸	۱۱۱۳۸۱۸	۱۳۹۰
۷۳۷۱۷۱	۶۴۴۶۱	۳۱۷۹۰۶۱	۱۲۲۳۷۱	۴۱۰۳۰۶۴	۱۳۹۱
۱۴۶۳۳۶۰	۲۹۲۰۳۷	۴۳۳۸۴۰۹	۲۶۳۸۲۳	۶۳۵۷۶۲۹	۱۳۹۲
۱۳۵۵۴۸۴	۴۵۴۶۹۴	۴۴۵۳۴۴۹	۲۵۹۶۸۶	۶۵۲۳۳۱۳	۱۳۹۳
۱۳۰۳۱۷۷	۴۶۱۳۲۲	۴۴۴۶۸۸۴	۳۴۴۷۰۳	۶۵۵۶۰۸۶	۱۳۹۴
۵۹	۱۰۰	۵۰/۷	۱۰۷	۵۵/۸	رشد سالانه (درصد)
۵۳/۸	۱۵۰/۱	۴۱۵/۷	۱۷۳۶/۹	۴۸۸/۶	میزان افزایش (درصد)

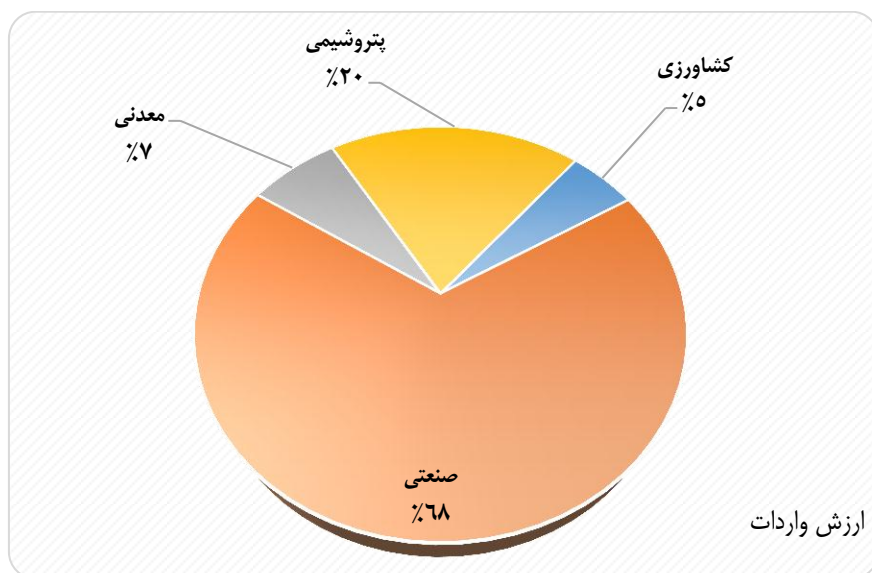
مأخذ: سالنامه آماری استان طی سالهای مربوطه

جدول شماره ۱۳۰- سهم ارزش واردات انواع کالا از گمرک استان در دوره ۹۳-۱۳۹۰

واحد: درصد

ارزش واردات					سال
پتروشیمی	معدنی	صنعتی	کشاورزی	کل	
۱۸/۳	۲/۶	۷۷/۴	۱/۷	۱۰۰	۱۳۹۰
۱۸/۰	۱/۶	۷۷/۵	۳/۰	۱۰۰	۱۳۹۱
۲۳/۰	۴/۶	۶۸/۲	۱/۴	۱۰۰	۱۳۹۲
۲/۸	۷/۰	۶۸/۳	۴/۰	۱۰۰	۱۳۹۳
۱۹/۹	۷	۶۷/۸	۵/۳	۱۰۰	۱۳۹۴

مأخذ: پیشین

نمودار شماره ۳۳- ارزش واردات انواع کالا از گمرک استان در سال ۱۳۹۴

ماخذ: جدول شماره ۱۱۹

فصل چهارم
امور قضایی

– امور قضایی و امنیتی

مجموعه وظایفی نظیر استقرار نظم و امنیت، تأمین حقوق فردی و اجتماعی و گسترش عدالت و تضمین آزادی‌های قانونی و مشروع، پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمین، اثربخشی نظام نظارت و بازرسی و... از جمله عناوین برجسته در حیطه اجرایی امور قضایی و امنیتی به شمار می‌رود.

۱- عملکرد شاخص‌های کلیدی اصلی بخش**– تعداد زندانی به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر**

سال ۱۳۹۰ تعداد زندانیان ورودی استان ۶۴۱۶ نفر بوده که از این تعداد ۱۶۶۲ نفر در زندان باقی‌مانده و مابقی خارج‌شده‌اند. سال ۱۳۹۱ تعداد زندانیان ورودی استان ۶۷۸۹ نفر بوده که از این تعداد ۲۱۴۷ نفر در زندان باقی‌مانده و مابقی از آن خارج‌شده‌اند.

سال ۱۳۹۲، تعداد زندانیان ورودی استان ۶۴۵۰ نفر و تعداد زندانی باقی‌مانده در آن ۲۲۰۸ نفر بوده است. درنهایت در سال ۱۳۹۳ تعداد زندانیان ورودی استان ۶۸۹۹ نفر بوده که از این تعداد زندانی ۲۳۹۹ نفر در زندان باقی‌مانده و مابقی از آن خارج‌شده‌اند؛ بنابراین طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۳ شاخص تعداد زندانیان ورودی به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت استان ۶۳۲ نفر بوده است که در سال ۱۳۹۳ با روند صعودی به ۶۵۷ نفر رسیده است.

– تعداد تصادفات درون‌شهری و برون‌شهری

درسال ۱۳۹۳ تعداد تصادفات وسایل نقلیه درون‌شهری استان ۲۹۰۱ فقره و درسال ۱۳۹۴، به ۲۹۱۰ فقره افزایش یافته است. در طول یکسال ۰/۳۱ درصد و در ۴ سال گذشته (۱۳۹۰-۱۳۹۴) به طور میانگین ۳/۷ درصد به تعداد تصادفات درون‌شهری استان افزوده شده است. سال ۱۳۹۴، سهم تصادفات وسایل نقلیه درون‌شهری از کل تصادفات وسایل نقلیه استان معادل ۵۰درصد بوده است.

تعداد تصادفات برون شهری وسایل نقلیه سال ۱۳۹۳، ۲۶۵۱ فقره و در سال ۱۳۹۴ رقم ۲۸۵۵ فقره بوده است. در طول یکسال ۷/۷ درصد و در ۴ سال گذشته (۱۳۹۰-۱۳۹۴) به طور میانگین ۱/۸ درصد به تعداد تصادفات وسایل نقلیه برون شهری این استان افزوده شده است

سال ۱۳۹۴، سهم تصادفات وسایل نقلیه برون شهری از کل تصادفات وسایل نقلیه در استان معادل ۵۰ درصد بوده است.

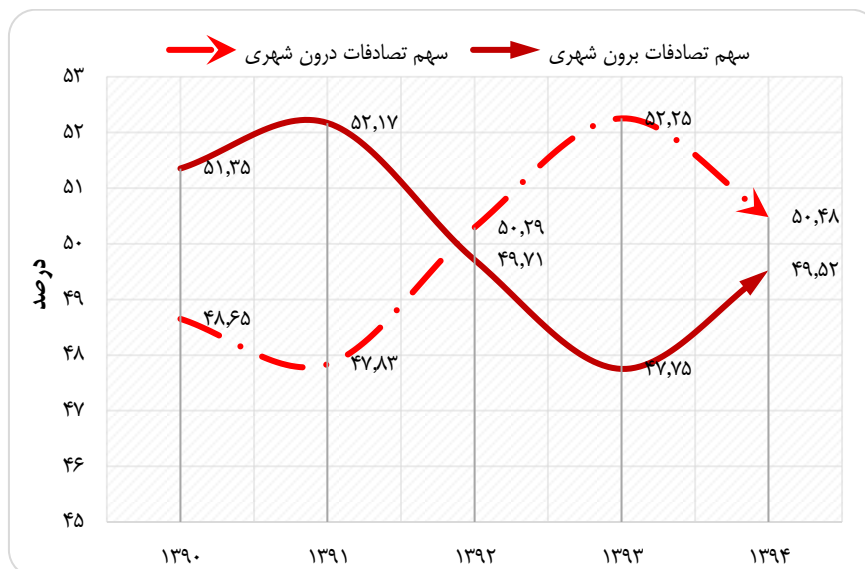
در مقایسه با سال های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴، طی سال ۱۳۹۰، تعداد تصادفات وسایل نقلیه استان درون شهری استان ۲۵۱۶ فقره بوده که در سال ۱۳۹۱ به ۲۴۸۱ فقره کاهش یافته است. سال ۱۳۹۰ میزان تصادفات وسایل نقلیه برون شهری استان، ۲۶۵۶ فقره بوده که در سال ۱۳۹۱ به ۲۷۰۶ فقره و در سال ۱۳۹۲ هم به ۲۶۴۳ فقره افزایش یافته است.

جدول شماره ۱۳۱- تعداد و سهم تصادفات وسایل نقلیه شهری و برون شهری استان در دوره ۱۳۹۰-۹۴

سال	تعداد تصادفات وسيله نقلیه درون شهری	تعداد تصادفات وسيله نقلیه برون شهری	کل تصادفات وسيله نقلیه استان	سهم تصادفات درون شهری	سهم تصادفات برون شهری
۱۳۹۰	۲۵۱۶	۲۶۵۶	۵۱۷۲	۴۹	۵۱
۱۳۹۱	۲۴۸۱	۲۷۰۶	۵۱۸۷	۴۸	۵۲
۱۳۹۲	۲۶۷۴	۲۶۴۳	۵۳۱۷	۵۰	۵۰
۱۳۹۳	۲۹۰۱	۲۶۵۱	۵۵۵۲	۵۲	۴۸
۱۳۹۴	۲۹۱۰	۲۸۵۵	۵۷۶۵	۵۰	۵۰

مأخذ: ۱- سالنامه آماری استان در سال های مختلف.

۲- محاسبه گزارش

نمودار شماره ۳۴- سهم تصادفات درون شهری و برون شهری از کل تصادفات استان در دوره ۱۳۹۰-۹۴

ماخذ: جدول شماره ۱۱۴

- نسبت تعداد پرونده‌های مختومه در دادگاه عمومی و تجدیدنظر به تعداد شعب^۱ سال ۱۳۸۹ تعداد شعب فعال مراجع قضایی استان (دادگاه‌های عمومی، انقلاب و تجدیدنظر) ۴۱ شعبه گزارش شده است. در سال ۱۳۸۸ تعداد شعب فعال مراجع قضایی استان ۴۶ شعبه بوده است.

در سال ۱۳۸۹ تعداد پرونده‌های مختومه دادگاه‌های عمومی استان ۷۷۴۰ پرونده بوده است و همچنین تعداد پرونده‌های مختومه در دادگاه‌های تجدیدنظر هم ۵۷۵۰ پرونده گزارش شده است. شاخص نسبت تعداد پرونده‌های مختومه در دادگاه‌های عمومی و تجدیدنظر به تعداد شعب رقم ۳۲۹ است.

۱- اطلاعات مربوط به سالهای ۱۳۹۳-۱۳۹۰ این بند از گزارش از طرف دستگاه مربوطه ارائه نشد.

جدول شماره ۱۳۲- شاخص‌های بخش امور قضایی استان در دوره ۹۲-۱۳۹۰

نسبت تعداد پرونده‌های مختومه به تعداد شعب	نسبت تعداد قاضی به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت (نفر)	نسبت پرونده قضایی به تعداد قاضی	تعداد زندانی به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت (نفر)	سال / شرح
*	*	*	۶۸۹	۱۳۹۰
*	*	*	۶۶۱	۱۳۹۱
*	*	*	۶۲۱	۱۳۹۲

مأخذ: ۱- سالنامه آماری سال‌های مختلف.

۲- محاسبه گزارش. *اطلاعات در زمان تدوین گزارش در دسترس نبود.